Tämä asiakirja on ainoastaan dokumentointitarkoituksiin. Toimielimet eivät vastaa sen sisällöstä.

►**B** **EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON DIREKTIIVI 2014/23/EU,**

annettu 26 päivänä helmikuuta 2014,

käyttöoikeussopimusten tekemisestä

(ETA:n kannalta merkityksellinen teksti)

(EUVL L 94, 28.3.2014, s. 1)

sellaisena kuin se on muutettuna seuraavilla:

		virallinen lehti		
		N:o	sivu	päivämäärä
►**M1**	Komission delegoitu asetus (EU) 2015/2172, annettu 24 päivänä marraskuuta 2015	L 307	9	25.11.2015

Oikaistu:

►**C1** Oikaisu, EUVL L 114, 5.5.2015, s. 24 (2014/23/EU)

▼B

EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON DIREKTIIVI 2014/23/EU,

annettu 26 päivänä helmikuuta 2014,

käyttöoikeussopimusten tekemisestä

(ETA:n kannalta merkityksellinen teksti)

EUROOPAN PARLAMENTTI JA EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, jotka

ottavat huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 53 artiklan 1 kohdan sekä 62 ja 114 artiklan,

ottavat huomioon Euroopan komission ehdotuksen,

sen jälkeen kun esitys lainsäätämisjärjestyksessä hyväksyttäväksi säädökseksi on toimitettu kansallisille parlamenteille,

ottavat huomioon Euroopan talous- ja sosiaalikomitean lausunnon ([1]),

ottavat huomioon alueiden komitean lausunnon ([2]),

noudattavat tavallista lainsäätämisjärjestystä ([3]),

sekä katsovat seuraavaa:

(1) Unionin tasolla ei ole voimassa selkeitä sääntöjä, joilla säänneltäisiin käyttöoikeussopimusten tekemistä, mikä aiheuttaa oikeudellista epävarmuutta, luo esteitä palvelujen vapaalle tarjoamiselle ja vääristää sisämarkkinoiden toimintaa. Tämän vuoksi talouden toimijat, erityisesti pienet ja keskisuuret yritykset (pk-yritykset), eivät voi käyttää oikeuksiaan sisämarkkinoilla eivätkä hyödyntää tärkeitä liiketoimintamahdollisuuksia, kun taas viranomaiset eivät välttämättä pysty käyttämään julkisia varoja parhaalla mahdollisella tavalla, jotta unionin kansalaiset hyötyisivät laadukkaista ja mahdollisimman edullisista palveluista. Käyttöoikeussopimusten tekemistä koskevalla asianmukaisella, tasapainoisella ja joustavalla lainsäädäntökehyksellä voitaisiin varmistaa unionin kaikille talouden toimijoille todellinen ja syrjimätön pääsy markkinoille sekä oikeusvarmuus, mikä edistäisi julkisia investointeja infrastruktuureihin ja kansalaisille tarjottaviin strategisiin palveluihin. Tällainen lainsäädäntökehys lisäisi oikeusvarmuutta talouden toimijoiden kannalta ja voisi muodostaa lähtökohdan ja keinon avata julkisten hankintojen kansainvälisiä markkinoita entistä enemmän ja lisätä kansainvälistä kauppaa. Erityisen tärkeää on helpottaa pk-yritysten pääsyä käyttöoikeussopimusmarkkinoille kaikkialla unionissa.

(2) Käyttöoikeussopimusten tekemiseen sovellettavien lainsäädäntökehyksen sääntöjen olisi oltava selkeitä ja yksinkertaisia. Niissä olisi otettava asianmukaisesti huomioon käyttöoikeussopimusten erityispiirteet verrattuna hankintasopimuksiin, eikä niillä saisi luoda liiallista byrokratiaa.

([1]) EUVL C 191, 29.6.2012, s. 84.
([2]) EUVL C 391, 18.12.2012, s. 49.
([3]) Euroopan parlamentin kanta, vahvistettu 15. tammikuuta 2014 (ei vielä julkaistu virallisessa lehdessä), ja neuvoston päätös, tehty 11. helmikuuta 2014.

▼B

(3) Julkisilla hankinnoilla on olennainen merkitys 3 päivänä maaliskuuta 2010 annetussa komission tiedonannossa ”Eurooppa 2020: Älykkään, kestävän ja osallistavan kasvun strategia” vahvistetussa Eurooppa 2020 -strategiassa, jäljempänä ’Eurooppa 2020 -strategia’, yhtenä markkinapohjaisista ohjauskeinoista, joiden avulla voidaan saada aikaan älykästä, kestävää ja osallistavaa kasvua ja varmistaa samalla julkisten varojen mahdollisimman tehokas käyttö. Käyttöoikeussopimukset ovat tärkeitä välineitä infrastruktuurin ja strategisten palvelujen pitkän aikavälin rakenteellisessa kehittämisessä, ne edistävät kilpailua sisämarkkinoilla, mikä mahdollistaa yksityisen sektorin asiantuntemuksen hyödyntämisen, ja ne tehostavat toimintaa ja innovaatioita.

(4) Julkisten käyttöoikeusurakoiden myöntämiseen sovelletaan nykyisin Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2004/18/EY ([1]) perussääntöjä, kun taas sellaisten palveluja koskevien käyttöoikeussopimusten tekemiseen, joilla on rajatylittävä ulottuvuus, sovelletaan Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen (SEUT) periaatteita ja erityisesti tavaroiden vapaan liikkuvuuden periaatetta, sijoittautumisvapautta ja palvelujen tarjoamisen vapautta ja niistä johtuvia periaatteita, kuten yhdenvertaisen kohtelun, syrjimättömyyden ja vastavuoroisen tunnustamisen periaatteita sekä suhteellisuus- ja avoimuusperiaatteita. Kansallisten lainsäätäjien erilaisiin tapoihin tulkita perussopimuksen periaatteita sekä eri jäsenvaltioiden lainsäädäntöjen välisiin suuriin eroihin liittyy oikeudellisen epävarmuuden riski. Tämä riski on todettu myös Euroopan unionin tuomioistuimen laajassa oikeuskäytännössä, jossa on kuitenkin käsitelty vain osittain joitakin käyttöoikeussopimusten tekoon liittyviä näkökohtia.

SEUT:n periaatteita on sovellettava yhtenäisesti kaikissa jäsenvaltioissa, ja niiden tulkintaerot on poistettava unionin tasolla sisämarkkinoita vielä nykyään haittaavien vääristymien poistamiseksi. Näin tehostetaan myös julkisten varojen käyttöä, helpotetaan pk-yritysten yhdenvertaista pääsyä markkinoille ja osallistumista käyttöoikeussopimusten tekemiseen sekä paikallisella että unionin tasolla ja tuetaan julkisen politiikan kestävyystavoitteiden saavuttamista.

(5) Tässä direktiivissä tunnustetaan ja vahvistetaan jäsenvaltioiden ja viranomaisten oikeus päättää parhaana pitämästään tavasta huolehtia urakoiden toteuttamisesta ja palvelujen tarjoamisesta. Tämä direktiivi ei varsinkaan saa vaikuttaa millään tavalla jäsenvaltioiden ja viranomaisten vapauteen toteuttaa urakoita tai tarjota palveluja suoraan yleisölle taikka ulkoistaa ne siirtämällä niiden toteuttamisen kolmansille osapuolille. Jäsenvaltioiden ja viranomaisten olisi voitava edelleen unionin oikeuden mukaisesti määritellä ja yksilöidä vapaasti tarjottavien palvelujen ominaisuudet, mukaan lukien palvelujen laatua tai hintaa koskevat edellytykset, pyrkiessään julkisen politiikkansa mukaisiin tavoitteisiin.

([1]) Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2004/18/EY, annettu 31 päivänä maaliskuuta 2004, julkisia rakennusurakoita sekä julkisia tavara- ja palveluhankintoja koskevien sopimusten tekomenettelyjen yhteensovittamisesta (EUVL L 134, 30.4.2004, s. 114).

▼B

(6) On syytä muistaa, että jäsenvaltiot voivat päättää yhdenvertaista kohtelua, syrjimättömyyttä, avoimuutta ja henkilöiden vapaata liikkumista koskevien SEUT:n periaatteiden mukaisesti siitä, tarjotaanko palvelut yleistä taloudellista etua koskevina palveluina vai muina kuin taloudellisina yleistä etua koskevina palveluina tai niiden yhdistelmänä. Olisi myös muistettava, että tämä direktiivi ei vaikuta kansallisten, alueellisten ja paikallisten viranomaisten vapauteen määritellä unionin oikeuden mukaisesti yleistä taloudellista etua koskevat palvelut ja niiden laajuus sekä suoritettavien palvelujen ominaisuudet, mukaan lukien palvelun laatua koskevat edellytykset, niiden pyrkiessä julkisen politiikan tavoitteisiinsa. Tämä direktiivi ei myöskään saisi rajoittaa kansallisten, alueellisten ja paikallisten viranomaisten toimivaltaa tarjota, tilata ja rahoittaa yleistä taloudellista etua koskevia palveluja SEUT 14 artiklan sekä SEUT:iin ja Euroopan unionista tehtyyn sopimukseen (SEU) liitetyn pöytäkirjan N:o 26 mukaisesti. Lisäksi tämä direktiivi ei koske yleistä taloudellista etua koskevien palvelujen rahoitusta eikä järjestelmiä, joilla jäsenvaltiot myöntävät tukia erityisesti sosiaalialalla unionin kilpailusääntöjen mukaisesti. On aiheellista selventää, että muiden kuin taloudellisten yleistä etua koskevien palvelujen ei olisi kuuluttava tämän direktiivin soveltamisalaan.

(7) On syytä muistaa myös, että tämä direktiivi ei saisi vaikuttaa jäsenvaltioiden sosiaaliturvalainsäädäntöön. Siinä ei pitäisi liioin edellyttää sellaisten yleistä taloudellista etua koskevien palvelujen vapauttamista, jotka on varattu julkisille tai yksityisille tahoille, eikä palveluja tarjoavien julkisten tahojen yksityistämistä.

(8) Tiettyyn arvoon yltävien tai sen ylittävien käyttöoikeussopimusten osalta on aiheellista säätää kyseisten sopimusten kansallisten tekomenettelyjen yhteensovittamisen vähimmäistasosta SEUT:n periaatteiden mukaisesti, jotta voidaan turvata käyttöoikeussopimusten avaaminen kilpailulle ja riittävä oikeusvarmuus. Yhteensovittamista koskevat säännökset eivät saisi ylittää sitä, mikä on tarpeen edellä mainittujen tavoitteiden saavuttamiseksi ja tietynasteisen jouston varmistamiseksi. Jäsenvaltioiden olisi voitava täydentää ja kehittää edelleen kyseisiä säännöksiä, jos ne katsovat sen aiheelliseksi, jotta voidaan paremmin varmistaa, että edellä mainittuja periaatteita noudatetaan.

(9) Olisi täsmennettävä, että talouden toimijoiden ryhmittymät, mukaan lukien talouden toimijoiden väliaikaiset yhteenliittymät, voivat osallistua sopimusten tekomenettelyihin ilman, että niillä on oltava jokin tietty oikeudellinen muoto. Jos käyttöoikeussopimus tehdään tällaisten ryhmittymien kanssa, olisi tarvittaessa voitava vaatia erityistä oikeudellista muotoa esimerkiksi tapauksissa, joissa edellytetään yhteisvastuuta. Hankintaviranomaisten tai hankintayksiköiden olisi voitava päättää selkeästi siitä, kuinka talouden toimijoiden ryhmittymien on täytettävä vaatimukset taloudellisesta ja rahoituksellisesta tilanteesta tai teknisestä ja ammatillisesta pätevyydestä, joita edellytetään omin varoin osallistuvilta talouden toimijoilta. Talouden toimijoiden ryhmittymien toteuttamat käyttöoikeussopimukset saattavat edellyttää sellaisten ehtojen asettamista, joita ei sovelleta yksittäisiin osallistujiin. Tällaisten

▼B

ehtojen olisi oltava objektiivisesti perusteltuja ja oikeasuhteisia, ja niitä voisivat olla esimerkiksi vaatimus nimetä yhteinen edustaja tai johtava kumppani käyttöoikeussopimuksen tekomenettelyä varten tai tietojen vaatiminen niiden muodostamisesta.

(10) Tiettyjä yhteensovittamista koskevia säännöksiä olisi otettava käyttöön myös energiahuollon sekä liikenteen ja postipalvelujen alalla tehtävien käyttöoikeusurakoiden ja palvelujen käyttöoikeussopimusten osalta, koska kansalliset viranomaiset voivat vaikuttaa näillä aloilla toimivien yksiköiden toimintaan ja koska on tarpeen ottaa huomioon, että markkinat, joilla kyseiset yksiköt toimivat, ovat luonteeltaan suljettuja, mikä johtuu jäsenvaltioiden myöntämistä erityis- tai yksinoikeuksista, jotka koskevat toimituksia kyseistä palvelua tarjoaviin verkkoihin, näiden verkkojen käyttöön antamista tai toimintaa.

(11) Käyttöoikeussopimukset ovat vastikkeellisia sopimuksia, joilla yksi tai useampi hankintaviranomainen tai hankintayksikkö antaa urakoiden toteuttamisen tai palvelujen tarjoamisen ja hallinnoimisen yhden tai useamman talouden toimijan tehtäväksi. Tällaisten sopimusten tarkoituksena on hankkia urakoita tai palveluja käyttöoikeussopimuksella, jonka vastikkeena on rakennettavan kohteen tai palvelujen käyttöoikeus tai tällainen oikeus ja maksu yhdessä. Tällaisiin sopimuksiin voi sisältyä, mutta ei välttämättä sisälly, omistusoikeuden siirto hankintaviranomaisille tai hankintayksiköille, mutta nämä saavat aina hyödyt kyseisistä urakoista tai palveluista.

(12) Tässä direktiivissä olisi selvennettävä, että pelkkään toiminnan rahoittamiseen, erityisesti avustuksilla, liittyy usein velvollisuus palauttaa saadut määrät, jollei niitä käytetä aiottuihin tarkoituksiin, eikä se kuulu tämän direktiivin soveltamisalaan.

(13) Lisäksi järjestelyjä, joissa kaikilla tietyt edellytykset täyttävillä toimijoilla on erotuksetta oikeus harjoittaa tiettyä toimintaa, kuten asiakkaan valinnanvapauteen perustuvia järjestelmiä ja palvelusetelijärjestelmiä, ei olisi pidettävä käyttöoikeussopimuksina, mukaan lukien järjestelyt, jotka perustuvat viranomaisen ja talouden toimijoiden oikeudellisiin sopimuksiin. Tällaiset järjestelmät perustuvat tyypillisesti viranomaisen päätökseen, jossa määritellään avoimet ja syrjimättömät edellytykset talouden toimijoiden jatkuvalle pääsylle erityispalvelujen, esimerkiksi sosiaalipalvelujen, tarjoamisen piiriin, jolloin asiakkaat voivat valita toimijan.

(14) Lisäksi tiettyjä jäsenvaltion asiakirjoja, kuten toimilupia ja muita lupia, joissa jäsenvaltio tai sen viranomainen vahvistaa taloudellisen toiminnan harjoittamisedellytykset, myös edellytyksen tietyn sellaisen toiminnan toteuttamiseksi, johon myönnetään tavanomaisesti lupa talouden toimijan pyynnöstä eikä hankintaviranomaisen tai hankintayksikön aloitteesta ja joissa talouden toimijalla säilyy vapaus peruuttaa urakoiden tai palvelujen tarjoaminen, ei pitäisi katsoa käyttöoikeussopimuksiksi. Näissä jäsenvaltion asiakirjojen tapauksissa voidaan soveltaa Euroopan parlamentin

▼B

ja neuvoston direktiivin 2006/123/EY ([1]) erityisiä säännöksiä. Toisin kuin näissä jäsenvaltion asiakirjoissa käyttöoikeussopimuksissa määrätään keskinäisesti sitovista velvoitteista, joiden mukaan kyseisten urakoiden tai palvelujen toteuttamiseen sovelletaan erityisiä hankintaviranomaisen tai hankintayksikön määrittelemiä vaatimuksia, jotka ovat oikeudellisesti täytäntöönpanokelpoisia.

(15) Lisäksi tiettyjä sopimuksia, jotka koskevat talouden toimijan yksityis- tai julkisoikeudellista oikeutta käyttää tiettyjä julkisia alueita tai varoja, kuten maata tai julkista omaisuutta erityisesti merenkulun, sisämaan satamien tai lentoasemien alalla, jolloin valtio tai hankintaviranomainen tai hankintayksikkö vahvistaa vain yleiset ehdot alueiden tai varojen käytölle muttei hanki erityisiä urakoita eikä palveluja, ei pitäisi katsoa tässä direktiivissä tarkoitetuiksi käyttöoikeussopimuksiksi. Tämä koskee tavallisesti julkisia alueita koskevia sopimuksia tai maanvuokraussopimuksia, joissa on yleensä ehtoja, jotka koskevat sitä, milloin vuokralainen, jonka käyttöön kiinteistö annetaan, saa sen hallintaansa, vuokranantajan ja vuokralaisen velvollisuuksia kiinteistön ylläpidon osalta, vuokra-ajan pituutta ja hallinnan luovutusta vuokranantajalle, vuokraa ja muita vuokralaisen maksettavia kustannuksia.

(16) Lisäksi sopimuksia, joilla myönnetään oikeuksia julkisen kiinteän omaisuuden käytöstä sellaisten kiinteiden linjojen tai verkkojen käyttöön antamista tai toimintaa varten, joiden tarkoituksena on tarjota yleisölle palveluja, ei liioin olisi katsottava tässä direktiivissä tarkoitetuiksi käyttöoikeussopimuksiksi, jos hankintaviranomaista tai hankintayksikköä ei näissä sopimuksissa velvoiteta toimittamaan palveluja eikä osallistumaan palvelujen hankintaan itselleen tai loppukäyttäjille.

(17) Sopimukset, joiden perusteella sopimuskumppanille ei suoriteta maksuja ja joissa sopimuskumppanille maksetaan säänneltyjen tariffien pohjalta korvaus, joka on laskettu kattamaan kaikki sopimuskumppanin kustannukset ja investoinnit palvelun tarjoamiseksi, eivät kuuluisi tämän direktiivin soveltamisalaan.

(18) Käyttöoikeussopimuksen ja hankintasopimuksen käsitteiden tulkintaan liittyvät vaikeudet ovat aiheuttaneet sidosryhmille jatkuvaa oikeudellista epävarmuutta, ja niitä on käsitelty useissa Euroopan unionin tuomioistuimen tuomioissa. Tämän vuoksi käyttöoikeussopimuksen määritelmää olisi selvennettävä, erityisesti viittaamalla toiminnallisen riskin käsitteeseen. Käyttöoikeussopimuksen tärkein piirre – rakennettavan kohteen tai palvelun käyttöoikeus – merkitsee aina sitä, että käyttöoikeussopimuksen saajalle siirtyy toimintaan liittyvä, luonteeltaan taloudellinen riski, johon sisältyy se mahdollisuus, ettei kaikkia urakoiden tai palvelujen toteuttamiseksi tehtyjä investointeja ja niistä aiheutuneita kustannuksia saada takaisin tavanomaisissa käyttöolosuhteissa, vaikka osa riskistä jääkin hankintaviranomaiselle tai hankintayksikölle. Käyttöoikeussopimusten tekemistä sääntelevien erityisten sääntöjen soveltaminen ei olisi perusteltua, jos hankintaviranomainen tai

([1]) Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2006/123/EY, annettu 12 päivänä joulukuuta 2006, palveluista sisämarkkinoilla (EUVL L 376, 27.12.2006, s. 36).

▼B

hankintayksikkö vapauttaisi talouden toimijan mahdollisista tappioista takaamalla tälle vähimmäistulon, joka olisi yhtä suuri tai suurempi kuin tehdyt investoinnit ja kustannukset, joita talouden toimijalle aiheutuu sopimusvelvoitteiden täyttämisestä. Samalla olisi tehtävä selväksi, että tietyt järjestelyt, jotka yksinomaan hankintaviranomainen tai hankintayksikkö korvaa, olisi katsottava käyttöoikeussopimuksiksi, jos kyseisen toimijan urakan toteuttamiseksi tai palvelun tarjoamiseksi tekemien investointien ja urakasta tai palveluista aiheutuneiden kustannusten takaisin saaminen riippuu palvelun tai omaisuuserän tosiasiallisesta kysynnästä tai tarjoamisesta.

(19) Jos riski poistetaan alakohtaisella sääntelyllä antamalla käyttöoikeussopimuksen saajalle takeet sopimuksen toteuttamisesta aiheutuneiden investointien ja kustannusten saamisesta takaisin, kyseistä sopimusta ei pitäisi katsoa tässä direktiivissä tarkoitetuksi käyttöoikeussopimukseksi. Sopimus olisi voitava määrittää käyttöoikeussopimukseksi, vaikka riski on alun perin pieni. Näin voi olla esimerkiksi aloilla, joilla sovelletaan säänneltyjä tariffeja tai joilla toiminnallista riskiä rajoitetaan sopimusjärjestelyillä sopimalla osittaisesta korvauksesta, myös korvauksesta käyttöoikeussopimuksen päättyessä ennenaikaisesti hankintaviranomaisesta tai hankintayksiköstä johtuvista syistä tai ylivoimaisen esteen vuoksi.

(20) Toiminnallisen riskin olisi johduttava tekijöistä, joihin sopimuspuolet eivät voi vaikuttaa. Esimerkiksi hallinnon ongelmiin, talouden toimijan puutteisiin sopimuksen toteuttamisessa tai ylivoimaisen esteen tilanteisiin liittyvät riskit eivät ole ratkaisevia käyttöoikeussopimukseksi luokittelun kannalta, koska niitä sisältyy kaikkiin sopimuksiin riippumatta siitä, ovatko ne hankintasopimuksia vai käyttöoikeussopimuksia. Toiminnallinen riski olisi ymmärrettävä markkinoiden epävarmuustekijöille altistumisen riskiksi, joka voi liittyä joko kysyntään, tarjontaan tai sekä kysyntään että tarjontaan. Kysyntäriski on käsitettävä sopimuksen kohteena olevien urakoiden tai palvelujen kysyntään liittyväksi riskiksi. Tarjontariski on käsitettävä sopimuksen kohteena olevien urakoiden toteuttamiseen tai palvelujen tarjoamiseen liittyväksi riskiksi, erityisesti riskiksi siitä, että palvelujen tarjoaminen ei vastaa kysyntää. Arvioitaessa toiminnallista riskiä sopimuskumppanin kaikkien investointien, kustannusten ja tulojen nettonykyarvo olisi otettava huomioon johdonmukaisella ja yhdenmukaisella tavalla.

(21) Käsitettä ”julkisoikeudelliset laitokset” on tarkasteltu toistuvasti Euroopan unionin tuomioistuimen oikeuskäytännössä. Useat selvennykset ovat keskeisiä tämän käsitteen täydellistä ymmärtämistä varten. Sen vuoksi olisi selvennettävä, että laitoksen, joka toimii tavanomaisissa markkinaolosuhteissa, tavoittelee voittoa ja vastaa toimintansa harjoittamisesta aiheutuneista tappioista, ei olisi katsottava olevan ”julkisoikeudellinen laitos”, koska yleisen edun mukaisia tarpeita, joiden tyydyttämiseksi se on perustettu tai joiden tyydyttäminen on annettu sen tehtäväksi, voidaan pitää luonteeltaan teollisina tai kaupallisina. Vastaavasti tuomioistuin

▼B

on niin ikään tarkastellut asianomaisen laitoksen rahoituksen lähdettä koskevaa edellytystä ja selventänyt, että rahoittaminen ”pääosin” merkitsee yli puolta rahoituksesta ja että kyseiseen rahoitukseen voi sisältyä käyttäjiltä saatavia maksuja, jotka määrätään, lasketaan ja peritään julkisoikeudellisten sääntöjen mukaisesti.

(22) On aiheellista määritellä ”yksinoikeudet” ja ”erityisoikeudet”, sillä kyseiset käsitteet ovat keskeisiä tämän direktiivin soveltamisalan ja käsitteen hankintayksiköt kannalta. Olisi selvennettävä, että yksiköihin, jotka eivät ole 7 artiklan 1 kohdan a alakohdassa tarkoitettuja hankintayksiköitä tai julkisia laitoksia, sovelletaan tämän direktiivin säännöksiä vain siltä osin, kuin ne harjoittavat toimintoja kyseisten oikeuksien perusteella. Niiden ei kuitenkaan katsota olevan hankintayksiköitä, jos oikeudet on myönnetty puolueettomiin perusteisiin perustuvalla menettelyllä ja ennen kaikkea unionin lainsäädännön mukaisesti ja niiden riittävä julkisuus on varmistettu. Tähän lainsäädäntöön olisi sisällyttävä Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2009/73/EY ([1]), Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2009/72/EY ([2]), Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 97/67/EY ([3]), Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 94/22/EY ([4]) ja Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 1370/2007 ([5]). Lisäksi olisi selvennettävä, että tämä säädösluettelo ei ole tyhjentävä ja että erimuotoiset oikeudet, jotka on myönnetty muissa objektiivisin perustein toteutetuissa menettelyissä ja joiden riittävä julkisuus on varmistettu, eivät ole merkityksellisiä tässä direktiivissä tarkoitettujen hankintayksiköiden määrittelemistä varten.

(23) Tätä direktiiviä olisi sovellettava vain arvoltaan vähintään tiettyä kynnysarvoa vastaaviin käyttöoikeussopimuksiin, ja kyseisen kynnysarvon olisi kuvastettava käyttöoikeussopimuksiin liittyvää ilmeistä rajatylittävää etua, joka koituu niille talouden toimijoille, jotka ovat sijoittautuneet muihin jäsenvaltioihin kuin hankintaviranomaisen tai hankintayksikön jäsenvaltioihin. Siksi olisi vahvistettava käyttöoikeussopimuksen ennakoidun arvon laskentamenetelmä, jota olisi sovellettava sekä käyttöoikeusurakoihin että palveluja koskeviin käyttöoikeussopimuksiin, koska kumpaankin sopimukseen sisältyy usein sekä urakoita että palveluja koskevia osia. Laskelmassa olisi viitattava käyttöoikeussopimuksen saajan

([1]) Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2009/73/EY, annettu 13 päivänä heinäkuuta 2009, maakaasun sisämarkkinoita koskevista yhteisistä säännöistä ja direktiivin 2003/55/EY kumoamisesta (EUVL L 211, 14.8.2009, s. 94).

([2]) Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2009/72/EY, annettu 13 päivänä heinäkuuta 2009, sähkön sisämarkkinoita koskevista yhteisistä säännöistä ja direktiivin 2003/54/EY kumoamisesta (EUVL L 211, 14.8.2009, s. 55).

([3]) Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 97/67/EY, annettu 15 päivänä joulukuuta 1997, yhteisön postipalvelujen sisämarkkinoiden kehittämistä ja palvelun laadun parantamista koskevista yhteisistä säännöistä (EYVL L 15, 21.1.1998, s. 14).

([4]) Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 94/22/EY, annettu 30 päivänä toukokuuta 1994, hiilivetyjen etsintään, hyödyntämiseen ja tuotantoon tarkoitettujen lupien antamisen ja käytön edellytyksistä (EYVL L 164, 30.6.1994, s. 3).

([5]) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 1370/2007, annettu 23 päivänä lokakuuta 2007, rautateiden ja maanteiden julkisista henkilöliikennepalveluista sekä neuvoston asetusten (ETY) N:o 1191/69 ja (ETY) N:o 1107/70 kumoamisesta (EUVL L 315, 3.12.2007, s. 1).

▼B

kokonaisliikevaihtoon urakan tai palvelujen kohteena olevan käyttöoikeussopimuksen vastikkeena sellaisena kuin hankintaviranomainen tai hankintayksikkö arvioi sen ilman arvonlisäveroa sopimuksen voimassaolon ajan.

(24) Jotta varmistettaisiin markkinoiden todellinen avaaminen ja käyttöoikeussopimusten tekemistä koskevien sääntöjen tasapuolinen soveltaminen energiahuollon sekä liikenteen ja postipalvelujen alalla, asianomaiset yksiköt olisi määriteltävä muulla tavoin kuin niiden oikeudellisen aseman perusteella. Sen vuoksi olisi varmistettava, että julkisella sektorilla ja yksityisellä sektorilla toimivien hankintayksiköiden yhdenvertaista kohtelua ei vaaranneta. Lisäksi olisi varmistettava SEUT 345 artiklan mukaisesti, ettei jäsenvaltioissa voimassa oleviin omistusoikeusjärjestelmiin puututa. Sen vuoksi jotakin edellä mainittua toimintaa harjoittavien yksiköiden tekemiin käyttöoikeussopimuksiin tällaisen toiminnan harjoittamiseksi olisi sovellettava erityisiä ja yhdenmukaisia sääntöjä riippumatta siitä, ovatko ne valtion viranomaisia, paikallisia tai alueellisia viranomaisia, julkisoikeudellisia elimiä, julkisia yrityksiä tai muita erityis- tai yksinoikeuksista nauttivia yksiköitä. Yksiköiden, jotka vastaavat kansallisen oikeuden mukaisesti johonkin liitteessä II tarkoitettuun toimintaan liittyvien palvelujen tarjoamisesta, olisi oletettava harjoittavan tällaista toimintaa.

(25) Olisi selvennettävä, että toiminta lentokenttäpalvelujen alalla kattaa myös matkustajille tarjottavat palvelut, joilla edistetään lentokenttäpalvelujen toimintaa ja joita hyvin toimivalta, nykyaikaiselta lentoasemalta edellytetään, kuten vähittäismyynti, julkiset ateriapalvelut ja paikoitusalueet.

(26) Jotkin yksiköt toimivat sekä lämmön että kylmän tuotannon, siirron tai jakelun aloilla. Saattaa olla epätietoisuutta siitä, mitä sääntöjä sovelletaan lämmitys- ja jäähdytystoimiin. Sen vuoksi olisi selvennettävä, että lämmönsiirto ja/tai jakelu kuuluu liitteen II kattamien toimintojen piiriin, joten jäähdytysalalla toimiviin yksiköihin sovelletaan tämän direktiivin hankintayksiköihin sovellettavia sääntöjä, mikäli ne katsotaan hankintayksiköiksi. Toisaalta jäähdytysalalla toimiviin yksiköihin sovelletaan tämän direktiivin hankintaviranomaisiin sovellettavia sääntöjä, jos ne katsotaan hankintaviranomaisiksi. Lisäksi olisi selvennettävä, että sekä lämmitystä että jäähdytystä varten tehtyjä käyttöoikeussopimuksia olisi tarkasteltava useiden toimintojen harjoittamisesta tehtyjä sopimuksia koskevien säännösten mukaisesti sen määrittämiseksi, mitä hankintasääntöjä niiden tekemiseksi mahdollisesti sovelletaan.

(27) Ennen kuin tämän direktiivin soveltamisalaa muutetaan jäähdytysalaa varten, olisi tarkasteltava kyseisen alan tilannetta riittävien tietojen saamiseksi varsinkin kilpailutilanteesta, rajatylittävien hankintojen määrästä ja sidosryhmien näkemyksistä. Koska tämän direktiivin soveltaminen kyseiseen alaan voisi vaikuttaa merkittävästi markkinoiden avautumiseen, tämä tarkastelu olisi tehtävä arvioimalla tämän direktiivin vaikutuksia.

▼B

(28) Olisi selvennettävä, että liitteessä II olevassa 1 ja 2 kohdassa ”toimittamiseen” sisältyy tuotanto, tukkumyynti ja vähittäismyynti. Kaasun talteenotto kuuluu kuitenkin mainitun liitteen 6 kohdan soveltamisalaan.

(29) Sekamuotoisten hankintasopimusten tapauksessa sovellettavat säännöt olisi määriteltävä sopimuksen pääasiallisen kohteen mukaan, jos sopimuksen muodostavat eri osat eivät ole objektiivisesti erotettavissa toisistaan. Sen vuoksi olisi selkeytettävä, miten hankintaviranomaisten tai hankintayksiköiden olisi määritettävä, ovatko eri osuudet erotettavissa. Selkeyttämisen olisi perustuttava asiaa koskevaan Euroopan unionin tuomioistuimen oikeuskäytäntöön. Määritys olisi tehtävä tapauskohtaisesti niin, että hankintaviranomaisen tai hankintayksikön ilmaisemat tai sen olettamat aikomukset katsoa, että sekamuotoisen sopimuksen eri osat eivät ole erotettavissa toisistaan, eivät riitä vaan näiden aikomusten olisi perustuttava objektiivisiin seikkoihin, joiden vuoksi ne voivat olla oikeutettuja ja joilla voidaan perustella tarve tehdä yksi sopimus. Tällainen perusteltu tarve tehdä yksi ainoa sopimus voi olla kyseessä esimerkiksi rakennettaessa yksi rakennus, josta osa on tarkoitettu asianomaisen hankintaviranomaisen käyttöön ja toinen osa käytettäväksi käyttöoikeudella, esimerkiksi pysäköintitilojen tarjoamiseksi yleisölle. Olisi selvennettävä, että tarve tehdä yksi ainoa sopimus voi johtua sekä luonteeltaan teknisistä että taloudellisista syistä.

(30) Jos on kyse sekamuotoisista hankintasopimuksista, joiden osat ovat erotettavissa toisistaan, hankintaviranomaiset ja hankintayksiköt saavat tietenkin tehdä aina erilliset sopimukset sekamuotoisen hankintasopimuksen erillisiä osia varten, jolloin kuhunkin erilliseen osaan sovellettavat säännökset olisi määritettävä yksinomaan kyseisen yksittäisen sopimuksen ominaisuuksien mukaan. Toisaalta olisi ilmoitettava säännöt sellaisia tapauksia varten, joissa hankintaviranomaiset tai hankintayksiköt päättävät tehdä sopimuksen, johon sisältyy sekä käyttöoikeussopimuksen osia että muita osia siihen katsomatta, millainen lisättyjen osien arvo muuten olisi ollut ja millaista oikeudellista järjestelyä niihin muutoin olisi sovellettu. Olisi laadittava erityiset säännökset sellaisia sekamuotoisia hankintasopimuksia varten, joihin liittyy puolustus- tai turvallisuusnäkökohtia taikka osia, jotka eivät kuulu SEUT:n soveltamisalaan.

(31) Käyttöoikeussopimuksia saatetaan tehdä täyttämään useisiin sellaisiin toimintoihin liittyviä tarpeita, jotka saattavat olla erilaisten oikeudellisten järjestelyjen alaisia. Olisi selvennettävä, että oikeudelliseen järjestelyyn, jota sovelletaan useita toimintoja kattavaan käyttöoikeussopimukseen, olisi sovellettava sitä toimintaa koskevia sääntöjä, johon se on pääasiassa tarkoitettu. Sen toiminnan määrittäminen, johon käyttöoikeussopimus on pääasiassa tarkoitettu, voi perustua niiden vaatimusten analysointiin, jotka tietyn käyttöoikeussopimuksen on täytettävä, ja analyysin suorittaa hankintayksikkö arvioidakseen kyseisen käyttöoikeussopimuksen arvon ja laatiakseen käyttöoikeussopimusten tekemiseen liittyvät asiakirjat. Tietyissä tapauksissa saattaa olla objektiivisesti katsoen mahdotonta määrittää, mitä toimintaa varten käyttöoikeussopimus on pääasiassa tarkoitettu. Olisi säädettävä siitä, mitä sääntöjä tällaisissa tapauksissa sovelletaan.

▼B

(32) Eräissä tapauksissa jokin tietty hankintaviranomainen tai hankintayksikkö, joka on valtio, alue- tai paikallisviranomainen tai julkisoikeudellinen elin taikka niiden yhteenliittymä, saattaa olla tietyn palvelun ainoa alkuperä ja sillä voi olla yksinoikeus sen suorittamiseen SEUT:n mukaisten kansallisten lakien, asetusten tai julkaistujen hallinnollisten määräysten nojalla. Olisi selvennettävä, että kyseisissä tilanteissa tässä johdanto-osan kappaleessa tarkoitettu hankintaviranomainen tai hankintayksikkö tai niiden yhteenliittymä voi tehdä käyttöoikeussopimuksia tällaisten elinten kanssa soveltamatta tätä direktiiviä.

(33) Tämän direktiivin soveltamisalan ulkopuolelle on myös aiheellista jättää tietyt palvelujen käyttöoikeussopimukset, jotka on tehty talouden toimijoiden kanssa, jos ne on tehty sellaisen yksinoikeuden perusteella, jonka kyseinen toimija on saanut kansallisten lakien, asetusten tai julkaistujen hallinnollisten määräysten mukaisesti ja joka on myönnetty SEUT:n ja liitteessä II tarkoitettuihin toimintoihin sovellettavien markkinoille pääsyä koskevista yhteisistä säännöistä annettujen unionin säädösten mukaisesti, koska kyseisenkaltaiset yksinoikeudet eivät mahdollista kilpailullisen menettelyn noudattamista sopimuksen tekemisessä. Poikkeuksellisesti ja rajoittamatta tämän direktiivin soveltamisesta tehtävän yleisen poikkeuksen oikeudellisia seurauksia, 10 artiklan 1 kohdan toisessa alakohdassa tarkoitettuihin käyttöoikeussopimuksiin olisi sovellettava velvollisuutta julkaista tehtyjä käyttöoikeussopimuksia koskeva ilmoitus perustason avoimuuden varmistamiseksi, jollei tällaisen avoimuuden edellytyksistä säädetä alakohtaisessa lainsäädännössä. Avoimuuden lisäämiseksi jäsenvaltion olisi ilmoitettava komissiolle, kun se myöntää talouden toimijalle yksinoikeuden harjoittaa jotakin liitteessä II tarkoitettua toimintaa.

(34) Tätä direktiiviä sovellettaessa olennaisia turvallisuusintressejä, sotilaskalustoa, arkaluonteista välineistöä, arkaluonteisia rakennusurakoita ja arkaluonteisia palveluja koskevat käsitteet olisi ymmärrettävä siten kuin niitä tarkoitetaan Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivissä 2009/81/EY ([1]).

(35) Tämä direktiivi ei saisi vaikuttaa jäsenvaltioiden vapauteen valita unionin oikeuden mukaisesti menetelmiä rahapelien ja vedonlyönnin järjestämistä ja valvontaa varten, mukaan lukien myöntämällä siihen lupia. Tämän direktiivin soveltamisalan ulkopuolelle on aiheellista jättää arpajaisiin liittyvät käyttöoikeussopimukset, jotka jäsenvaltio on tehnyt talouden toimijan kanssa ilman julkista menettelyä myönnetyn yksinoikeuden pohjalta kansallisten lakien, asetusten tai julkaistujen hallinnollisten määräysten nojalla SEUT:n mukaisesti. Soveltamisalan ulkopuolelle jättämisen perusteena on yksinoikeuden myöntäminen talouden toimijalle, koska kyseisen kaltaiset yksinoikeudet eivät mahdollista kilpailullisen menettelyn noudattamista sopimuksen tekemisessä, sekä

([1]) Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2009/81/EY, annettu 13 päivänä heinäkuuta 2009, hankintaviranomaisten ja hankintayksiköiden tekemien rakennusurakoita sekä tavara- ja palveluhankintoja koskevien sopimusten tekomenettelyjen yhteensovittamisesta puolustus- ja turvallisuusalalla ja direktiivien 2004/17/EY ja 2004/18/EY muuttamisesta (EUVL L 216, 20.8.2009, s. 76).

▼B

tarve taata jäsenvaltioille mahdollisuus säännellä pelialaa kansallisesti johtuen niiden yleisen ja yhteiskunnallisen järjestyksen ylläpitämiseen liittyvistä velvoitteista.

(36) Tätä direktiiviä ei olisi sovellettava tiettyihin hätäpalveluihin, jos niitä suorittavat voittoa tavoittelemattomat organisaatiot tai yhteenliittymät, koska näiden organisaatioiden erityinen luonne olisi vaikea säilyttää, jos palvelujen suorittajat on valittava tässä direktiivissä säädettyjen menettelyjen mukaisesti. Direktiivin ulkopuolelle jättäminen olisi kuitenkin rajattava mahdollisimman tarkoin. Sen vuoksi olisi säädettävä nimenomaisesti, että sairaankuljetuspalveluja ei olisi suljettava soveltamisalan ulkopuolelle. Tässä yhteydessä on lisäksi selvennettävä, että CPV 3-numerotasoon 601 kuuluvat maaliikenteen palvelut eivät kata sairaankuljetuspalveluja, jotka ovat 4-numerotasossa luokassa 8514. Tämän vuoksi olisi selvennettävä, että CPV-koodiin 85143000-3 kuuluviin, yksinomaan sairaankuljetuspalveluista koostuviin palveluihin olisi sovellettava sosiaalisille ja muille erityiselle palveluille varattua erityisjärjestelyä, jäljempänä ’kevennetty järjestely’. Näin myös yleisiä sairaankuljetuspalveluja koskeviin sekamuotoisiin hankintasopimuksiin sovellettaisiin kevennettyä järjestelyä, jos sairaankuljetuspalvelujen arvo olisi muiden sairaankuljetuspalvelujen arvoa suurempi.

(37) On syytä muistaa, että tätä direktiiviä sovelletaan vain jäsenvaltioiden hankintaviranomaisiin ja hankintayksiköihin. Näin ollen direktiivin säännöksiä ei yleensä sovelleta poliittisiin puolueisiin, koska ne eivät ole hankintaviranomaisia eivätkä hankintayksiköitä. Joissakin jäsenvaltioissa voi kuitenkin olla poliittisia puolueita, jotka saattavat kuulua julkisoikeudellisten elinten käsitteeseen. Jotkin palvelut (kuten propagandaelokuvien ja propagandavideoiden tuotanto) ovat kuitenkin niin erottamattomasti sidoksissa hankintapalvelujen tarjoajan poliittisiin näkemyksiin, kun palveluja tarjotaan vaalikampanjan yhteydessä, että palvelujen tarjoajat valitaan tavallisesti tavalla, jota ei voida soveltaa hankintasääntöihin. Lisäksi olisi muistettava, että eurooppalaisten poliittisten puolueiden ja yhdistysten sääntöihin ja rahoitukseen sovelletaan muita kuin tässä direktiivissä vahvistettuja sääntöjä.

(38) Monet hankintayksiköt ovat taloudellisia ryhmittymiä, jotka voivat koostua joukosta erillisiä yrityksiä. Usein kullakin yrityksellä on erityinen rooli taloudellisen ryhmittymän kokonaisyhteydessä. Soveltamisalan ulkopuolelle olisi sen vuoksi jätettävä tietyt sellaisen sidosyrityksen kanssa tehdyt palveluja ja rakennusurakoita koskevat sopimukset, jonka pääasiallisena toimintana on kyseisten palvelujen tai rakennusurakoiden suorittaminen ryhmälle, johon se kuuluu, eikä niiden tarjoaminen markkinoilla. Soveltamisalan ulkopuolelle olisi myös jätettävä tietyt palvelujen käyttöoikeussopimukset ja käyttöoikeusurakat, jotka hankintayksikkö on tehnyt sellaisen tämän direktiiviin soveltamisalaan kuuluvia toimintoja harjoittavan, useista hankintayksiköistä koostuvan yhteisyrityksen kanssa, johon se kuuluu. On kuitenkin myös tarpeen varmistaa, ettei tämä soveltamisalan rajaaminen aiheuta kilpailun vääristymistä hankintayksiköihin sidoksissa olevien yritysten tai yhteisyritysten eduksi. Olisi annettava asianmukaiset säännöt, jotka koskevat erityisesti niitä enimmäismääriä, joiden rajoissa

▼B

yritykset voivat saada osan liikevaihdostaan markkinoilta ja joiden ylittyessä yritykset menettävät mahdollisuuden tehdä käyttöoikeussopimuksia ilman tarjouskilpailuja, sekä säännöt, jotka koskevat yhteisyritysten rakennetta sekä näiden yhteisyritysten ja niitä muodostavien hankintayksiköiden välisten sidosten vakautta.

(39) Yrityksiä olisi pidettävä sidosyrityksinä, jos hankintayksikön ja kyseisen yrityksen välillä on suora tai välillinen määräysvalta tai jos jokin toinen yritys käyttää molempiin määräysvaltaa; siinä tapauksessa yksityisellä osallistumisella ei sinänsä pitäisi olla merkitystä. Olisi oltava mahdollisimman vaivatonta tarkistaa, onko yritys sidoksissa johonkin tiettyyn hankintayksikköön vai ei. Näin ollen ja koska mahdollisen suoran tai välillisen määräysvallan olisi jo pitänyt tulla tarkistetuksi sen päättämiseksi, onko kyseisten yritysten ja sidostyritysten vuositilinpäätökset konsolidoitava, yritykset olisi katsottava sidosyrityksiksi, jos niiden tilinpäätökset konsolidoidaan. Konsolidoituja tilinpäätöksiä koskevia unionin sääntöjä ei kuitenkaan sovelleta joissain tapauksissa, kuten esimerkiksi yritysten koon vuoksi tai koska tietyt ehdot niiden oikeudellisesta muodosta eivät täyty. Tällaisissa tapauksissa ja jos Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviä 2013/34/EU ([1]) ei voida soveltaa, on tarkasteltava, onko kyse suorasta tai välittömästä määräysvallasta, ottaen huomioon omistus, rahoitusosuus tai yrityksiä koskevat säännöt.

(40) Vesihuollon alalla tehtäviin käyttöoikeussopimuksiin sovelletaan usein erityisiä ja monimutkaisia järjestelyjä, joihin on kiinnitettävä erityistä huomiota ottaen huomioon, että vesi on tärkeä julkinen hyödyke ja perusarvo kaikille unionin kansalaisille. Tällaisten järjestelyjen erityisominaisuudet ovat peruste poikkeuksille, joilla vesihuollon alaa jätetään tämän direktiivin soveltamisalan ulkopuolelle. Soveltamisalan ulkopuolelle jättäminen koskee käyttöoikeusurakoita ja palveluja koskevia käyttöoikeussopimuksia sellaisten kiinteiden verkkojen antamisesta saataville tai ylläpitämiseksi, joiden tarkoituksena on tarjota yleisölle juomaveden tuotantoon, siirtoon tai jakeluun liittyviä palveluja tai toimittaa juomavettä tällaisiin verkkoihin. Käyttöoikeussopimukset, jotka koskevat jäteveden poistoa tai käsittelyä ja vesirakennushankkeita sekä maan kastelua tai kuivatusta (edellyttäen, että juomavedeksi hankittavan veden osuus on yli 20 prosenttia tällaisissa hankkeissa tai kastelu- tai kuivatusjärjestelmissä saatavilla annettavan veden kokonaismäärästä), olisi myös suljettava soveltamisalan ulkopuolelle, jos ne liittyvät soveltamisalan ulkopuolelle suljettuun toimintaan.

(41) Tätä direktiiviä ei olisi sovellettava hankintayksiköiden tekemiin ja liitteessä II tarkoitetun toiminnan toteuttamiseksi tehtyihin käyttöoikeussopimuksiin, jos siinä jäsenvaltiossa, jossa toiminta toteutetaan, kyseinen toiminta on suoran kilpailun kohteena markkinoilla, joille pääsyä ei ole rajoitettu, mikä todetaan Euroopan

([1]) Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2013/34/EU, annettu 26 päivänä kesäkuuta 2013, tietyntyyppisten yritysten vuositilinpäätöksistä, konsernitilinpäätöksistä ja niihin liittyvistä kertomuksista, Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2006/43/EY muuttamisesta ja neuvoston direktiivien 78/660/ETY ja 83/349/ETY kumoamisesta (EUVL L 182, 29.6.2013, s. 19).

▼B

parlamentin ja neuvoston direktiivissä 2014/25/EU ([1]) tätä tarkoitusta varten säädetyssä menettelyssä. Sen vuoksi on tarpeen ylläpitää menettelyä, jota sovelletaan kaikkiin tämä direktiivin soveltamisalaan kuuluviin aloihin tai niiden osiin ja jossa voidaan ottaa huomioon nykyisen tai tulevan kilpailulle avaamisen vaikutukset. Tällaisella menettelyllä olisi annettava oikeusvarmuus asianomaisille yksiköille ja otettava käyttöön asianmukainen päätöksentekomenettely, jolla varmistetaan unionin oikeuden yhdenmukainen soveltaminen kyseisellä alalla lyhyiden määräaikojen kuluessa. Oikeusvarmuuden vuoksi olisi selvennettävä, että kaikkia ennen tämän direktiivin voimaantuloa direktiivin Euroopan parlamentin ja neuvoston 2004/17/EY ([2]) 30 artiklan nojalla hyväksyttyjä päätöksiä sovelletaan edelleen.

(42) Tätä direktiiviä, joka on osoitettu jäsenvaltioille, ei sovelleta kansainvälisten järjestöjen omissa nimissään ja omaan lukuunsa tekemiin käyttöoikeussopimuksiin. On kuitenkin tarpeen selventää, missä määrin direktiiviä olisi sovellettava kansainvälisten erityissääntöjen soveltamisalaan kuuluviin käyttöoikeussopimuksiin.

(43) Eräitä mediapalvelujen tarjoajien suorittamia audiovisuaalisia mediapalveluja ja radiotoiminnan palveluja koskevien käyttöoikeussopimusten tekemisessä olisi otettava huomioon näkökohtia, joilla on kulttuurista ja yhteiskunnallista merkitystä ja joiden vuoksi käyttöoikeussopimusten tekemistä koskevien sääntöjen soveltaminen niihin on epätarkoituksenmukaista. Näistä syistä johtuen olisi säädettävä poikkeuksesta sellaisten käyttöoikeussopimusten osalta, jotka ovat mediapalvelujen tarjoajien itsensä tekemiä sopimuksia ja joiden tarkoituksena on käyttövalmiiden ohjelmien ja muiden valmistelevien palvelujen ostaminen, kehittäminen, tuotanto tai yhteistuotanto, kuten käsikirjoituksiin tai taiteellisiin esityksiin liittyvät palvelut, joita ohjelmien toteuttaminen edellyttää. Lisäksi olisi selvennettävä, että tätä poikkeusta olisi sovellettava samalla tavalla radio- ja televisiotoiminnan palveluihin ja tilattaviin audiovisuaalisiin mediapalveluihin (ei-lineaarisiin palveluihin). Tätä poikkeusta ei kuitenkaan olisi sovellettava tällaisten ohjelmien tuotannon, yhteistuotannon ja lähettämisen edellyttämien teknisen laitteiston toimittamiseen.

(44) Tämä direktiivi ei rajoita jäsenvaltioiden toimivaltaa rahoittaa julkista yleisradiotoimintaa, siinä määrin kuin rahoitus myönnetään yleisradioyrityksille kunkin jäsenvaltion antaman, määrittelemän ja järjestämän julkisen palvelun tehtävän täyttämiseksi SEUT:iin ja SEU:hun liitetyn, jäsenvaltioiden julkisen palvelun yleisradiotoimintaa koskevan pöytäkirjan N:o 29 mukaisesti.

([1]) Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2014/25/EU, annettu 26 päivänä helmikuuta 2014, vesi- ja energiahuollon sekä liikenteen ja postipalvelujen alalla toimivien yksiköiden hankinnoista ja direktiivin 2004/17/EY kumoamisesta (ks. tämän virallisen lehden s. 243).

([2]) Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2004/17/EY, annettu 31 päivänä maaliskuuta 2004, vesi- ja energiahuollon sekä liikenteen ja postipalvelujen alalla toimivien yksiköiden hankintamenettelyjen yhteensovittamisesta (EUVL L 134, 30.4.2004, s. 1).

▼B

(45) Siitä, kuinka pitkälle julkisella sektorilla tehtyjä yksiköiden välisiä sopimuksia olisi säänneltävä käyttöoikeussopimuksia koskevilla säännöillä, vallitsee huomattava oikeudellinen epävarmuus. Asiaa koskevaa Euroopan unionin tuomioistuimen oikeuskäytäntöä on tulkittu eri tavoin eri jäsenvaltioissa ja jopa eri hankintaviranomaisten tai hankintayksiköiden keskuudessa. Sen vuoksi olisi selvennettävä, milloin julkisella sektorilla tehtyihin hankintasopimuksiin ei sovelleta tämän direktiivin sääntöjä. Tällaisen selventämisen olisi perustuttava asiaa koskevassa Euroopan unionin tuomioistuimen oikeuskäytännössä esitettyihin periaatteisiin. Pelkästään se, että molemmat sopimuspuolet ovat itse viranomaisia, ei sinänsä sulje pois tämän direktiivin sääntöjen soveltamista. Tämän direktiivin sääntöjen soveltaminen ei saisi kuitenkaan vaikuttaa viranomaisten vapauteen suorittaa niille annetut julkiseen palveluun liittyvät tehtävät käyttäen omia voimavarojaan, mihin kuuluu mahdollisuus tehdä yhteistyötä muiden viranomaisten kanssa. Olisi varmistettava, että soveltamisalan ulkopuolelle jätetty julkisen sektorin sisäinen yhteistyö ei johda kilpailun vääristymiseen yksityisiin talouden toimijoihin nähden saattamalla yksityinen palvelujentarjoaja edullisempaan asemaan kilpailijoihinsa verrattuna.

(46) Määräysvallan alaisten oikeushenkilöiden kanssa tehtyihin käyttöoikeussopimuksiin ei olisi sovellettava tässä direktiivissä säädettyjä menettelyjä, jos 7 artiklan 1 kohdan a alakohdassa tarkoitettu hankintaviranomainen tai hankintayksikkö käyttää kyseisessä oikeushenkilössä määräysvaltaa, joka on samanlainen kuin sen omissa yksiköissä käyttämä määräysvalta, edellyttäen, että määräysvallan alainen oikeushenkilö suorittaa yli 80 prosenttia toiminnoistaan niiden tehtävien toteuttamisessa, jotka se on saanut hankintaviranomaiselta tai hankintayksiköltä tai muilta kyseisen hankintaviranomaisen tai hankintayksikön määräysvallassa olevilta oikeushenkilöiltä riippumatta siitä, kenen hyväksi hankintasopimus toteutetaan. Poikkeusta ei olisi ulotettava tilanteisiin, joissa yksityinen talouden toimija osallistuu suoraan määräysvallan alaisen oikeushenkilön pääomaan, koska siinä tapauksessa käyttöoikeussopimuksen tekeminen ilman tarjousperusteista menettelyä antaisi määräysvallan alaisen oikeushenkilön osakkaana olevalle yksityiselle talouden toimijalle aiheettoman edun sen kilpailijoihin nähden. Ottaen huomioon julkisoikeudellisten elinten erityispiirteet ja pakollinen jäsenyys, kuten tiettyjen julkisten palvelujen harjoittamisen hallinnoinnista vastaavat organisaatiot, tätä ei olisi sovellettava, jos erityisten yksityisten talouden toimijoiden osallistuminen määräysvallan alaisen oikeushenkilön pääomaan on tehty pakolliseksi kansallisella lain säännöksellä perussopimusten mukaisesti, edellyttäen, että osallistuminen ei ole valvontaa eikä suojaamista eikä sillä vaikuteta ratkaisevasti määräysvallan alaisen oikeushenkilön päätöksiin.

Lisäksi olisi täsmennettävä, että ratkaiseva tekijä on vain suora yksityinen osallistuminen määräysvallan alaisessa oikeushenkilössä. Sen vuoksi jos valvovassa hankintaviranomaisessa tai

▼B

hankintayksikössä tai valvovissa hankintaviranomaisissa tai hankintayksiköissä on yksityisiä pääomaosuuksia, tämä ei sulje pois sitä, että määräysvallan alainen oikeushenkilö tekee hankintasopimuksia soveltamatta tämän direktiivin mukaisia menettelyjä, koska tällainen osallistuminen ei haittaa yksityisten talouden toimijoiden välistä kilpailua. Olisi selvennettävä, että hankintaviranomaisten kuten julkisoikeudellisten laitosten, joissa voi olla yksityisiä pääomaosuuksia, olisi voitava käyttää hyväkseen mahdollisuutta poiketa horisontaalisesta yhteistyöstä. Näin ollen jos kaikki muut horisontaaliseen yhteistyöhön liittyvät edellytykset täyttyvät, horisontaalisesta yhteistyöstä poikkeaminen olisi laajennettava koskemaan hankintaviranomaisia tai hankintayksiköitä, jos hankintasopimus tehdään yksinomaan hankintaviranomaisten tai hankintayksiköiden välillä.

(47) Tämän direktiivin 7 artiklan 1 kohdan a alakohdassa tarkoitettujen hankintaviranomaisten tai hankintayksiköiden olisi voitava päättää suorittaa julkisia palvelujaan yhteisesti tekemällä yhteistyötä ilman, että niiltä vaadittaisiin mitään tiettyä oikeudellista muotoa. Tällainen yhteistyö saattaa kattaa kaikentyyppiset toiminnot, jotka liittyvät osallistuville viranomaisille osoitettujen tai niiden suoritettavakseen ottamien julkiseen palveluun liittyvien tehtävien ja velvollisuuksien hoitamiseen, kuten paikallis- tai alueviranomaisten pakolliset tai vapaaehtoiset tehtävät taikka julkiseen palveluun liittyvät tehtävät, jotka on annettu julkisoikeudellisesti tietyille yksiköille. Osallistuvien eri viranomaisten tai yksiköiden suorittamien palvelujen ei tarvitse välttämättä olla samanlaisia, vaan ne voivat olla myös toisiaan täydentäviä. Julkisten palvelujen yhteistä suorittamista koskeviin sopimuksiin ei olisi sovellettava tätä direktiiviä edellyttäen, että sopimukset on tehty yksinomaan hankintaviranomaisten tai hankintayksiköiden välillä, tällaisen yhteistoiminnan täytäntöönpanoa hallitsevat ainoastaan yleiseen etuun liittyvät näkökohdat ja mikään yksityinen palvelujentarjoaja ei ole kilpailijoitaan edullisemmassa asemassa.

Näiden edellytysten täyttämiseksi yhteistyön olisi perustuttava yhteistoiminnan käsitteeseen. Tällainen yhteistyö ei edellytä, että kaikki osallistuvat viranomaiset vastaavat pääasiallisten sopimusvelvoitteiden suorittamisesta, edellyttäen että ne ovat sitoutuneet tekemään osansa kyseisen julkisen palvelun toteuttamisesta yhteistoiminnassa. Lisäksi ainoastaan yleiseen etuun liittyvien näkökohtien olisi hallittava yhteistoiminnan täytäntöönpanoa, osallistuvien hankintaviranomaisten väliset varojen siirrot mukaan lukien.

(48) Eräissä tapauksissa oikeushenkilö toimii kansallisen lainsäädännön asiaankuuluvien säännösten nojalla tiettyjen hankintaviranomaisten tai hankintayksiköiden välineenä tai teknisenä palveluna ja on velvollinen täyttämään kyseisten hankintaviranomaisten tai hankintayksiköiden sille antamia määräyksiä voimatta vaikuttaa suorituksista saamaansa korvaukseen. Tällaiseen puhtaasti hallinnolliseen suhteeseen, joka ei ole luonteeltaan sopimusperusteinen, ei olisi sovellettava käyttöoikeussopimuksen tekomenettelyjä.

(49) Olisi selvennettävä, että ”talouden toimijoiden” käsitettä olisi tulkittava laajasti sisällyttäen siihen kaikki henkilöt ja/tai yksiköt, jotka tarjoavat markkinoilla rakennusurakoiden toteuttamista, tavaroiden toimittamista tai palvelujen suorittamista, riippumatta

▼B

oikeudellisesta muodosta, jonka ne ovat valinneet toimiakseen. Näin ollen kaikkien julkisten tai yksityisten yritysten, sivuliikkeiden, tytäryhtiöiden, kumppanuuksien, osuuskuntien, osakeyhtiöiden, korkeakoulujen ja muun muotoisten yksiköiden olisi sisällyttävä talouden toimijan käsitteeseen siihen katsomatta, ovatko ne ”oikeushenkilöitä” kaikissa olosuhteissa.

(50) Jotta voidaan varmistaa, että hankintayksiköiden ja -viranomaisten tekemistä käyttöoikeusurakoista ja palveluja koskevista käyttöoikeussopimuksista, joiden arvo vastaa vähintään tiettyä kynnysarvoa, tiedotetaan riittävästi, käyttöoikeussopimusta koskevan ilmoituksen julkaisemisen *Euroopan unionin virallisessa lehdessä* pitäisi olla pakollista ennen tällaisten sopimusten tekemistä.

(51) Käyttöoikeussopimusten tekeminen ilmoittamatta siitä ennakolta olisi sallittava vain hyvin poikkeuksellisissa olosuhteissa, koska se vaikuttaa haitallisesti kilpailuun. Tällainen poikkeus olisi rajattava tapauksiin, joissa on alusta alkaen ilmeistä, että ilmoittaminen ei lisäisi kilpailua etenkään sen vuoksi, että objektiivisesti katsoen vain yhdellä talouden toimijalla on mahdollisuus käyttöoikeussopimuksen toteuttamiseen. Hankintaviranomainen tai hankintayksikkö ei olisi saanut itse luoda sellaista tilannetta tulevaa sopimuksentekomenettelyä varten, jossa käyttöoikeussopimusta ei voida tehdä minkään muun talouden toimijan kanssa. Lisäksi olisi arvioitava yksityiskohtaisesti riittävien korvaavien vaihtoehtojen saatavuus.

(52) Käyttöoikeussopimuksen keston olisi oltava rajoitettu, jotta vältetään muiden sulkeminen pois markkinoilta ja kilpailun rajoittaminen. Lisäksi hyvin pitkäaikaiset käyttöoikeussopimukset johtavat todennäköisesti markkinoiden sulkeutumiseen ja voivat näin haitata palvelujen vapaata liikkumista ja sijoittautumisvapautta. Pitkäaikainen kesto voi kuitenkin olla perusteltu, jos se on tarpeen, jotta käyttöoikeuden saaja voi saada takaisin sopimuksen toteuttamiseksi tekemänsä investoinnit ja sijoitetulle pääomalle tuoton. Näin ollen yli viisivuotisten käyttöoikeussopimusten kesto olisi rajattava kauteen, jonka aikana käyttöoikeuden saaja voi kohtuudella odottaa saavansa takaisin urakoiden ja palvelujen toteuttamiseksi tekemänsä investoinnit ja sijoitetulle pääomalle tuoton tavanomaisissa käyttöolosuhteissa ottaen huomioon sopimuksen nimenomaiset tavoitteet, joihin käyttöoikeuden saaja on sitoutunut esimerkiksi laatuun ja hintaan liittyvien edellytysten toimittamiseksi käyttäjille. Arvion olisi pädettävä käyttöoikeussopimuksen tekohetkellä. Siihen olisi voitava sisältyä käyttöoikeussopimuksen toteuttamiseksi tarpeellisiksi katsottuja alkuvaiheen ja jatkoinvestointeja, erityisesti infrastruktuurista, tekijänoikeuksista, patenteista, laitteistosta, logistiikasta, vuokrista, henkilöstön koulutuksesta koituvia menoja ja alkuvaiheen kuluja. Käyttöoikeussopimuksen enimmäiskesto olisi ilmoitettava sopimusasiakirjoissa, jollei kestoa käytetä sopimuksen yhtenä tekoperusteena. Hankintaviranomaisten ja hankintayksiköiden olisi aina voitava tehdä käyttöoikeussopimus lyhyemmäksi ajaksi, kuin mikä on tarpeen investointien takaisin saamiseksi, edellyttäen, että siihen liittyvä korvaus ei poista toiminnallista riskiä.

▼B

(53) Tämän direktiivin täydellisen soveltamisen ulkopuolelle on aiheellista jättää vain ne palvelut, joilla ei ole suurta rajatylittävää ulottuvuutta, kuten tietyt sosiaali-, terveys- tai koulutuspalvelut. Näitä palveluja tarjotaan tietyssä kontekstissa, joka vaihtelee suuresti jäsenvaltiosta toiseen erilaisten kulttuuriperinteiden vuoksi. Sen vuoksi näiden palvelujen käyttöoikeussopimuksia varten olisi luotava erityisjärjestely, jossa otetaan huomioon, että kyseisten palvelujen sääntely aloitettiin vasta hiljattain. Velvollisuus julkaista ennakkoilmoitus ja käyttöoikeussopimusta koskeva jälkiilmoitus kaikista käyttöoikeussopimuksista, joiden arvo vastaa vähintään tässä direktiivissä vahvistettua kynnysarvoa, on asianmukainen tapa antaa liiketoimintamahdollisuuksia koskevia tietoja mahdollisille tarjoajille sekä antaa tehtyjen hankintasopimusten lukumäärää ja tyyppiä koskevia tietoja kaikille kiinnostuneille osapuolille. Lisäksi jäsenvaltioiden olisi otettava käyttöön asianmukaiset toimenpiteet, jotka koskevat kyseisten palveluja koskevien käyttöoikeussopimusten tekemistä ja joilla pyritään varmistamaan avoimuusperiaatteen ja talouden toimijoiden yhdenvertaisen kohtelun periaatteen noudattaminen, samalla kun hankintaviranomaisille ja hankintayksiköille annetaan mahdollisuus ottaa huomioon kyseisten palvelujen erityispiirteet. Jäsenvaltioiden olisi varmistettava, että hankintaviranomaiset ja hankintayksiköt saavat ottaa huomioon tarpeen varmistaa innovointi sekä SEUT 14 artiklan ja pöytäkirjan N:o 26 mukaisesti korkea laadun ja turvallisuuden taso sekä kohtuuhintaisuus, yhdenvertainen kohtelu sekä yleisen saatavuuden ja käyttäjien oikeuksien edistäminen.

(54) Näiden palvelujen kulttuurisidonnaisuuden ja arkaluonteisuuden vuoksi jäsenvaltioille olisi annettava runsaasti harkintavaltaa järjestää palvelujen suorittajien valinta parhaaksi katsomallaan tavalla. Tämä direktiivi ei estä jäsenvaltioita soveltamasta palvelujen suorittajien valintaan erityisiä laadullisia perusteita, kuten niitä, jotka on vahvistettu Euroopan unionin neuvoston sosiaalisen suojelun komitean vapaaehtoisessa eurooppalaisessa sosiaalipalvelujen laatukehyksessä. Jäsenvaltiot ja/tai viranomaiset voivat yhä vapaasti tarjota näitä palveluja itse tai järjestää sosiaalipalvelut tavalla, johon ei liity käyttöoikeussopimusten tekoa, kuten pelkästään rahoittamalla näitä palveluja tai myöntämällä toimilupia tai muita lupia kaikille talouden toimijoille, jotka täyttävät hankintaviranomaisen tai hankintayksikön ennakolta vahvistamat edellytykset, ilman rajoituksia tai kiintiöitä, jos tällaisilla järjestelmillä varmistetaan riittävä mainostaminen ja niissä noudatetaan avoimuuden ja syrjimättömyyden periaatteita.

(55) Jotta ympäristö-, sosiaali- ja työoikeudelliset velvoitteet sisällytettäisiin asianmukaisesti käyttöoikeussopimuksen tekomenettelyihin, jäsenvaltioiden ja hankintaviranomaisten tai hankintayksiköiden on erityisen tärkeää toteuttaa toimenpiteitä sen varmistamiseksi, että noudatetaan rakennusurakan tai palvelujen suorituspaikassa sovellettavaa ympäristö-, sosiaali- ja työlainsäädäntöä, joka on vahvistettu laeilla, asetuksilla tai hallinnollisilla määräyksillä kansallisella ja unionin tasolla sekä työehtosopimuksissa, edellyttäen, että tällaiset säännöt ja niiden soveltaminen ovat unionin

▼B

oikeuden mukaisia. Käyttöoikeussopimuksen toteuttamisessa olisi noudatettava myös tässä direktiivissä luetelluissa kaikkien jäsenvaltioiden ratifioimissa kansainvälissä sopimuksissa määrättyjä velvoitteita. Tämä ei kuitenkaan saisi estää työntekijöille edullisempien työehtojen ja -olojen soveltamista. Toimenpiteet olisi toteutettava unionin oikeuden perusperiaatteita noudattaen erityisesti yhdenvertaisen kohtelun varmistamiseksi. Toimenpiteitä olisi toteutettava Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 96/71/EY ([1]) mukaisesti ja niin, että varmistetaan yhdenvertainen kohtelu syrjimättä suoraan tai välillisesti talouden toimijoita ja työntekijöitä, jotka tulevat muista jäsenvaltioista.

(56) Palvelut olisi katsottava tarjottaviksi paikassa, jossa palvelulle ominaiset suoritukset toteutetaan. Kun palveluja suoritetaan etäpalveluina, kuten esimerkiksi puhelinpalvelukeskusten palvelut, nämä palvelut olisi katsottava tarjottaviksi paikassa, jossa ne toteutetaan, riippumatta paikoista ja jäsenvaltioista, joille palvelut on kohdistettu.

(57) Asiaankuuluvia velvoitteita voitaisiin heijastaa sopimuslausekkeissa. Käyttöoikeussopimuksiin olisi voitava sisällyttää myös lausekkeita, joilla varmistetaan työehtosopimusten noudattaminen unionin oikeuden mukaisesti. Velvoitteiden noudattamatta jättäminen voitaisiin katsoa talouden toimijan vakavaksi virheeksi, joka voi johtaa kyseisen talouden toimijan sulkemiseen pois käyttöoikeussopimuksen tekomenettelystä.

(58) Ympäristö-, sosiaali- ja työlainsäädännön säännösten noudattamista olisi valvottava käyttöoikeussopimuksen tekomenettelyn eri vaiheissa, kun sovelletaan osallistujien valitsemista ja sopimusten tekemistä koskevia yleisperiaatteita ja menettelystä pois sulkemisen perusteita.

(59) Tämän direktiivin säännökset eivät saisi estää määräämästä tai toteuttamasta toimenpiteitä, jotka ovat tarpeen julkisen moraalin, yleisen järjestyksen tai turvallisuuden taikka ihmisten ja eläinten terveyden ja elämän suojelemiseksi, kasvien säilyttämiseksi tai muiden ympäristötoimien toteuttamiseksi, erityisesti kestävää kehitystä silmällä pitäen, edellyttäen että nämä toimenpiteet ovat SEUT:n mukaisia.

(60) Jotta varmistettaisiin luottamuksellisuus menettelyn aikana, hankintaviranomaiset ja hankintayksiköt sekä talouden toimijat eivät saisi paljastaa tietoja, jotka on määritelty luottamuksellisiksi. Tämän velvoitteen noudattamatta jättämisestä olisi määrättävä jäsenvaltioiden siviili- ja hallinto-oikeuden mukaisia seuraamuksia.

(61) Petosten, suosinnan ja korruption ehkäisemiseksi ja eturistiriitojen välttämiseksi jäsenvaltioiden olisi toteutettava asianmukaiset toimenpiteet, joilla varmistetaan sopimuksentekomenettelyn avoimuus ja kaikkien ehdokkaiden ja tarjoajien yhdenvertainen kohtelu. Tällaisilla toimenpiteillä olisi erityisesti pyrittävä poistamaan eturistiriidat ja muut vakavat sääntöjenvastaisuudet.

([1]) Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 96/71/EY, annettu 16 päivänä joulukuuta 1996, palvelujen tarjoamisen yhteydessä tapahtuvasta työntekijöiden lähettämisestä työhön toiseen jäsenvaltioon (EYVL L 18, 21.1.1997, s. 1).

▼B

(62) Jotta kaikki kiinnostuneet toimijat voivat jättää hakemuksia tai tehdä tarjouksia, hankintaviranomaisilla ja hankintayksiköillä olisi oltava velvollisuus noudattaa vähimmäismääräaikaa, johon mennessä hakemukset ja tarjoukset otetaan vastaan.

(63) Oikeasuhteisten, syrjimättömien ja tasapuolisten valintaperusteiden valinta ja niiden soveltaminen talouden toimijoihin on ensiarvoisen tärkeää, jotta toimijoilla olisi tosiasiallinen mahdollisuus hyödyntää käyttöoikeussopimuksiin liittyviä liiketoimintamahdollisuuksia. Erityisesti ehdokkaan mahdollisuudella käyttää hyväksi muiden yksiköiden voimavaroja voi olla ratkaiseva merkitys sille, että pk-yrityksillä on mahdollisuus osallistua valintaan. Sen vuoksi on aiheellista säätää, että valintaperusteet koskevat yksinomaan toimijoiden ammatillista ja teknistä pätevyyttä sekä rahoituksellista ja taloudellista tilannetta, liittyvät hankinnan kohteeseen, ne ilmoitetaan käyttöoikeussopimusta koskevassa ilmoituksessa ja niissä ei voida kuin poikkeustapauksissa kieltää talouden toimijaa käyttämästä hyväksi muiden yksiköiden voimavaroja riippumatta sen ja näiden yksiköiden välisistä oikeudellisista yhteyksistä, jos toimija osoittaa hankintaviranomaiselle tai hankintayksikölle, että sillä on käytettävissään tarvittavat voimavarat.

(64) Sosiaalisten ja ympäristönäkökohtien ottamiseksi paremmin huomioon käyttöoikeussopimuksen tekomenettelyissä hankintaviranomaisten tai hankintayksiköiden olisi lisäksi voitava käyttää tällaisia sopimuksen tekoperusteita tai sen toteuttamisen ehtoja sopimuksen mukaisten rakennusurakoiden tai palvelujen toimittamiseen kaikilta osin ja niiden elinkaaren kaikissa vaiheissa, tuotteen raaka-aineiden hankkimisesta aina tuotteen hävittämisvaiheeseen asti, mukaan lukien tekijät, jotka liittyvät kyseisten rakennusurakoiden tai palvelujen tiettyyn tuotantoprosessiin, toimittamiseen tai kauppaan taikka tiettyyn prosessiin niiden elinkaaren myöhemmässä vaiheessa, silloinkin, kun kyseiset tekijät eivät kuulu niihin fyysisenä osana. Tällaiseen tuotanto- tai toimitusprosessiin liittyvissä perusteissa ja ehdoissa voidaan esimerkiksi edellyttää, että käyttöoikeussopimuksen kohteena olevien palvelujen suorittamisessa käytetään energiatehokkaita koneita. Euroopan unionin tuomioistuimen oikeuskäytännön mukaan tähän kuuluvat myös käyttöoikeussopimuksen tekoperusteet tai sen toteuttamisen ehdot, jotka liittyvät reilun kaupan tuotteiden toimittamiseen tai käyttöön sopimuksen toteuttamisessa. Kauppaan ja sen ehtoihin liittyvissä perusteissa ja ehdoissa voidaan esimerkiksi viitata vaatimukseen alihankkijoille maksettavasta vähimmäishinnasta ja hinnanlisästä. Ympäristönäkökohtiin liittyviä käyttöoikeussopimuksen toteuttamisen ehtoja saattavat olla esimerkiksi jätteen minimointi tai resurssitehokkuus.

(65) Tuotantoprosessin sosiaalisia näkökohtia koskevia käyttöoikeussopimuksen tekoperusteita tai sen toteuttamisen ehtoja olisi sovellettava direktiivin 96/71/EY mukaisesti, sellaisena kuin Euroopan unionin tuomioistuin on sitä tulkinnut, eikä niitä saisi soveltaa eikä valita niin, että syrjitään suoraan tai välillisesti talouden

▼B

toimijoita, jotka tulevat muista jäsenvaltioista tai sellaisista kolmansista maista, jotka ovat sopimuspuolina julkisia hankintoja koskevassa Maailman kauppajärjestön (WTO) sopimuksessa, jäljempänä ’GPA-sopimus’, tai sellaisissa vapaakauppasopimuksissa, joissa myös unioni on sopimuspuolena. Sen vuoksi direktiivillä 96/71/EY säänneltyjä keskeisiä työoloja ja -ehtoja, kuten vähimmäispalkkoja, koskevat vaatimukset olisi pidettävä kansallisessa lainsäädännössä tai työehtosopimuksissa, joita sovelletaan unionin lainsäädännön mukaisesti kyseisen direktiivin yhteydessä, vahvistetulla tasolla. Käyttöoikeussopimuksen toteuttamisen ehtojen tarkoituksena saattaa myös olla edistää naisten ja miesten tasa-arvoa työpaikalla, naisten osallistumista työmarkkinoihin ja työn ja yksityiselämän yhteensovittamista, ympäristönsuojelua tai eläinten hyvinvointia, noudattaa Kansainvälisen työjärjestön (ILO) keskeisiä yleissopimuksia ja ottaa palvelukseen useampia epäedullisessa asemassa olevia henkilöitä kuin kansallisessa lainsäädännössä edellytetään.

(66) Toimenpiteet, joilla pyritään suojelemaan käyttöoikeussopimuksen toteuttamisprosessiin osallistuvan henkilöstön terveyttä, edistämään sopimuksen toteuttamiseen osallistuvien epäedullisessa asemassa olevien tai haavoittuviin väestöryhmiin kuuluvien henkilöiden integroitumista yhteiskuntaan tai antamaan koulutusta kyseisen sopimuksen edellyttämissä taidoissa, voivat niin ikään kuulua sopimuksen tekoperusteisiin tai sen toteuttamisen ehtoihin, jos ne liittyvät sopimuksen mukaisesti toimitettaviin rakennusurakoihin tai palveluihin. Kyseiset perusteet tai ehdot saattavat esimerkiksi koskea muun muassa pitkäaikaistyöttömien työllistämistä tai työttömien tai nuorten koulutustoimien täytäntöönpanoa sopimuksen toteuttamisaikana. Hankintaviranomaiset voivat teknisissä eritelmissä esittää sosiaalisia vaatimuksia, jotka liittyvät suoraan kyseiseen tavaraan tai palveluun, kuten esteettömyys vammaisille henkilöille tai kaikkien käyttäjien vaatimukset täyttävä suunnittelu.

(67) Hankintaviranomaisten ja -yksiköiden laatimien teknisten ja toiminnallisten vaatimusten olisi oltava sellaisia, että käyttöoikeussopimusten tekeminen voidaan avata kilpailulle. Vaatimuksissa olisi määriteltävä käyttöoikeussopimuksen kohteena olevilta urakoilta ja/tai palveluilta edellytettävät ominaisuudet, ja niissä saatetaan viitata tiettyyn pyydettyjen urakoiden tai palvelujen tuotantoprosessiin tai tiettyyn prosessiin niiden suorittamisessa, edellyttäen, että ne liittyvät hankinnan kohteeseen ja ovat oikeasuhteisia sen arvoon ja tavoitteisiin nähden. Erityiseen tuotantoprosessiin saattaa sisältyä vaatimuksia vammaiskäytöstä tai ympäristönsuojelun tasosta. Nämä tekniset ja toiminnalliset vaatimukset olisi liitettävä käyttöoikeussopimuksia koskeviin asiakirjoihin ja niissä olisi noudatettava yhdenvertaisen kohtelun ja avoimuuden periaatteita. Ne olisi laadittava siten, ettei kilpailua kavenneta keinotekoisesti erityisesti vaatimuksilla, joilla suositaan tiettyä talouden toimijaa edellyttämällä sen yleensä tarjoamien tavaroiden, palvelujen tai rakennusurakoiden keskeisiä ominaisuuksia. Joka tapauksessa hankintaviranomaisten tai hankintayksiköiden olisi tarkasteltava tarjouksia urakoista ja/tai palveluista, mukaan lukien niiden toteuttamiseksi tarpeellisista tavaroista, jotka noudattavat tasapuolisesti vaadittavia ominaisuuksia.

▼B

(68) Käyttöoikeussopimukset ovat yleensä pitkäkestoisia, monimutkaisia järjestelyjä, joissa käyttöoikeussopimuksen saaja ottaa kantaakseen vastuita ja riskejä, jotka ovat perinteisesti olleet hankintaviranomaisten kannettavina ja kuuluneet näiden toimivaltaan. Sen vuoksi ja edellyttäen, että tätä direktiiviä ja avoimuuden ja yhdenvertaisen kohtelun periaatetta noudatetaan, hankintaviranomaisten ja hankintayksiköiden olisi voitava hyvin vapaasti määritellä ja järjestää menettely, jolla käyttöoikeussopimuksen saaja valitaan. Yhdenvertaisen kohtelun ja avoimuuden varmistamiseksi kaikissa käyttöoikeussopimuksen tekomenettelyn vaiheissa on kuitenkin aiheellista säätää menettelyä koskevista perustakeista, kuten käyttöönottosopimuksen luonnetta ja soveltamisalaa koskevista tiedoista, hakijoiden määrän rajoittamisesta, tietojen levittämisestä hakijoille ja tarjoajille sekä asianmukaisten rekisterien saatavuudesta. On myös tarpeen säätää, ettei käyttöoikeussopimusta koskevan ilmoituksen alkuperäisistä ehdoista pitäisi poiketa, jotta mahdollisia ehdokkaita ei kohdeltaisi epäoikeudenmukaisesti.

(69) Käyttöoikeussopimuksia ei saisi tehdä sellaisten talouden toimijoiden kanssa, jotka ovat osallistuneet rikollisjärjestön toimintaan tai syyllistyneet unionin taloudellisia etuja vahingoittavaan lahjontaan tai petokseen, terrorismirikoksiin, rahanpesuun, terrorismin rahoitukseen tai ihmiskauppaan. Jäsenvaltioiden olisi kuitenkin voitava säätää poikkeus pakollisesta poissulkemisesta poikkeuksellisissa tilanteissa, joissa sopimuksen tekeminen on välttämätöntä yleistä etua koskevista pakottavista syistä. Jos talouden toimijat jättävät verot tai sosiaaliturvamaksut maksamatta, tästä olisi seurattava niiden pakollinen poissulkeminen unionin tasolla.

(70) Hankintaviranomaisille ja hankintayksiköille olisi lisäksi annettava mahdollisuus sulkea pois talouden toimijat, jotka ovat osoittautuneet epäluotettaviksi esimerkiksi siksi, että ovat rikkoneet vakavasti tai toistuvasti ympäristövelvoitteita tai sosiaalisia velvoitteita, mukaan lukien sääntöjä esteettömyydestä vammaisille henkilöille, tai ovat tehneet muunlaisia ammatin harjoittamiseen liittyviä vakavia virheitä, kuten rikkoneet kilpailusääntöjä tai teollis- ja tekijänoikeuksia. Olisi selvennettävä, että ammatin harjoittamiseen liittyvä vakava virhe voi kyseenalaistaa talouden toimijan luotettavuuden niin, että tätä ei voida valita käyttöoikeussopimuksen tekoa varten riippumatta siitä, olisiko talouden toimijalla muuten tekniset ja taloudelliset resurssit sopimuksen toteuttamiseksi. Pitäen mielessä, että hankintaviranomainen tai hankintayksikkö vastaa mahdollisten virheellisten päätösten seurauksista, hankintaviranomaisilla ja hankintayksiköillä olisi oltava oikeus harkintansa perusteella katsoa, että on tapahtunut ammatin harjoittamiseen liittyvä vakava virhe, jos ne jo ennen pakollisten poissulkemisperusteiden soveltamista koskevan lopullisen ja sitovan päätöksen tekemistä voivat asianmukaisin keinoin osoittaa, että talouden toimija on rikkonut velvoitteitaan, mukaan lukien veroihin ja sosiaaliturvamaksuihin liittyvät velvoitteet, ellei kansallisessa laissa toisin säädetä. Hankintaviranomaisten ja hankintayksiköiden olisi myös voitava sulkea pois ehdokkaat tai tarjoajat, joiden toiminnassa on aikaisempia käyttöoikeussopimuksia tai muita hankintaviranomaisten tai hankintayksiköiden kanssa tehtyjä sopimuksia toteutettaessa ollut vakavia puutteita olennaisten

▼B

vaatimusten täyttämisessä, esimerkiksi toimittamatta tai suorittamatta jättäminen, toimitetun tavaran tai palvelun merkittävät puutteet, joiden vuoksi sitä ei voida käyttää aiottuun tarkoitukseen, tai asiaton toiminta, joka kyseenalaistaa vakavasti talouden toimijan luotettavuuden. Kansallisessa laissa olisi säädettävä tällaisten poissulkemisten enimmäiskestosta.

(71) Talouden toimijoille olisi kuitenkin annettava mahdollisuus toteuttaa säännösten noudattamiseksi toimenpiteitä, joilla on tarkoitus korjata rikosten tai virheiden seuraukset ja estää tehokkaasti asiattoman toiminnan toistuminen. Tällaiset toimenpiteet saattavat olla erityisesti henkilöstöä ja organisaatiota koskevia toimenpiteitä, kuten kaikkien yhteyksien katkaiseminen henkilöihin tai organisaatioihin, jotka ovat osallistuneet asiattomaan toimintaan, asianmukaiset henkilöstön uudelleenorganisointitoimet, raportointi- ja valvontajärjestelmien käyttöönotto, sisäisen tarkastusrakenteen perustaminen valvomaan säännösten noudattamista sekä sisäisten vastuu- ja korvaussääntöjen antaminen. Talouden toimijaa ei saisi enää sulkea pois yksinomaan näillä perusteilla, jos tällaisilla toimenpiteillä saadaan riittävät takeet. Talouden toimijoilla olisi oltava mahdollisuus pyytää säännösten noudattamiseksi toteutettujen toimenpiteiden tarkastelua, jotta kyseiset toimijat saisivat mahdollisuuden osallistua käyttöoikeussopimuksen tekoon. Jäsenvaltioiden olisi kuitenkin saatava määritellä tällaisissa tapauksissa sovellettavat täsmälliset menettelyä ja sisältöä koskevat edellytykset. Niiden olisi erityisesti voitava päättää, haluavatko ne sallia sen, että yksittäiset hankintaviranomaiset tai hankintayksiköt toteuttavat asianmukaiset arvioinnit, vai antaa tämän tehtävän muille keskustason tai muiden kuin keskustason viranomaisille.

(72) On tärkeää, että toimivaltaisten kansallisten viranomaisten, kuten työsuojelutarkastus- tai ympäristönsuojeluviraston, velvollisuuksiensa ja tehtäviensä puitteissa toteuttamin asianmukaisin keinoin varmistetaan, että alihankkijat noudattavat ympäristö-, sosiaali- ja työlainsäädännön alalla sovellettavia velvoitteita, jotka on vahvistettu unionin oikeudessa, kansallisessa lainsäädännössä, työehtosopimuksissa tai tässä direktiivissä luetelluissa kansainvälisissä ympäristö-, sosiaali- ja työlainsäädännön määräyksissä edellyttäen, että tällaiset säännöt ja niiden soveltaminen noudattavat unionin oikeutta. On myös varmistettava alihankintaketjun avoimuus, koska näin hankintaviranomaiset ja hankintayksiköt saavat tietoa siitä, kuka on paikalla rakennuskohteissa, joissa urakat toteutetaan, tai mitkä yritykset suorittavat palveluja rakennuskohteissa, infrastruktuureissa tai alueilla, kuten kaupungintalot, koulut, urheilukeskukset, satamat tai moottoritiet, joista hankintaviranomaiset vastaavat tai jotka ovat hankintaviranomaisten välittömässä valvonnassa. Olisi täsmennettävä, että joka tapauksessa käyttöoikeussopimuksen saajan velvoite on toimittaa pyydetyt tiedot joko erityisten lausekkeiden perusteella, jotka kunkin hankintaviranomaisen tai hankintayksikön on liitettävä kaikkiin hankinta-asiakirjoihin, tai jäsenvaltioiden sopimuksen saajalle asettamien, yleisesti sovellettaviin säännöksiin perustuvien velvoitteiden perusteella.

Lisäksi olisi selvennettävä, että ympäristö-, sosiaali- ja työlainsäädännön alan velvoitteiden, jotka on vahvistettu unionin oikeudessa, kansallisessa lainsäädännössä, työehtosopimuksissa tai tässä direktiivissä luetelluissa kansainvälisissä ympäristö-, sosiaali- ja työlainsäädännön määräyksissä edellyttäen, että tällaiset säännöt ja niiden soveltaminen noudattavat unionin oikeutta, noudattamiseen liittyviä ehtoja olisi sovellettava aina, kun jäsenvaltion lainsäädännössä säädetään alihankkijoiden ja käyttöoikeussopimuksen saajan yhteisvastuusta. Olisi myös todettava yksi selitteisesti, että jäsenvaltioiden olisi voitava mennä pidemmälle

▼B

esimerkiksi laajentamalla avoimuusedellytyksiä tai tekemällä mahdolliseksi tai edellyttämällä, että hankintaviranomaiset tai hankintayksiköt tarkistavat, että alihankkijoiden tilanne ei ole sellainen, että talouden toimijan poissulkeminen olisi perusteltua. Sovellettaessa tällaisia toimenpiteitä alihankkijoihin olisi varmistettava johdonmukaisuus käyttöoikeussopimuksen saajaan sovellettavien säännösten kanssa, jotta pakollisiin poissulkemisperusteisiin liittyisi vaatimus siitä, että sopimuksen saaja korvaa kyseisen alihankkijan. Jos tarkistuksessa todetaan, että poissulkemiselle on muita kuin pakollisia perusteita, olisi selvennettävä, että hankintaviranomaiset tai hankintayksiköt voivat vaatia korvaamista. Olisi kuitenkin myös todettava yksiselitteisesti, että hankintaviranomaisten tai hankintayksiköiden voi olla pakko vaatia kyseisen alihankkijan korvaamista, jos käyttöoikeussopimuksen saajan poissulkeminen olisi pakollista tällaisissa tapauksissa. Lisäksi olisi todettava yksiselitteisesti, että jäsenvaltiot voivat säätää tiukemmista vastuusäännöistä kansallisessa lainsäädännössä.

(73) Hankintaviranomaisten tai hankintayksiköiden olisi arvioitava tarjouksia sopimuksen yhden tai useamman tekoperusteen pohjalta. Avoimuuden ja yhdenvertaisen kohtelun varmistamiseksi käyttöoikeussopimusten tekoperusteiden olisi aina oltava eräiden yleisten vaatimusten mukaisia. Niissä voidaan viitata tekijöihin, jotka eivät ole pelkästään taloudellisia vaan vaikuttavat tarjouksen arvoon hankintaviranomaisen tai hankintayksikön näkökulmasta ja joiden perusteella se voi yksilöidä hankintaviranomaisen tai hankintayksikön saaman taloudellisen kokonaishyödyn. Perusteet olisi ilmoitettava ennakolta kaikille mahdollisille hakijoille tai tarjoajille, niiden olisi liityttävä sopimuksen kohteeseen ja ne eivät saisi antaa hankintaviranomaiselle tai hankintayksikölle rajoittamatonta valinnanvapautta. Niiden olisi annettava mahdollisuus todelliseen kilpailuun, ja niihin olisi liitettävä vaatimuksia, jotka mahdollistavat tarjoajan esittäminen tietojen tosiasiallisen tarkistamisen. Olisi oltava mahdollistaa sisällyttää sopimuksen tekoperusteisiin muun muassa ympäristöön tai innovointiin liittyviä taikka sosiaalisia perusteita. Hankintaviranomaisten tai hankintayksiköiden olisi myös ilmoitettava sopimuksen tekoperusteet alenevassa tärkeysjärjestyksessä mahdollisten tarjoajien yhdenvertaisen kohtelun varmistamiseksi niin, että nämä voivat olla tietoisia kaikista huomioon otettavista seikoista tarjouksia valmistellessaan.

Saatuaan tarjouksen, jossa ehdotetaan sellaista poikkeuksellisen tasokkaan toiminnallisen suorituskyvyn omaavaa innovatiivista ratkaisua, jota huolellinen hankintaviranomainen tai hankintayksikkö ei olisi voinut ennakoida, hankintaviranomaisen tai hankintayksikön olisi poikkeustapauksissa voitava muuttaa sopimuksentekoperusteita koskevaa toimeksiantoa ottaakseen huomioon tällä innovatiivisella ratkaisulla saavutettavat uudet mahdollisuudet, edellyttäen, että tällä muutoksella varmistetaan kaikkien todellisten tai mahdollisten tarjoajien yhdenvertainen kohtelu, esittämällä uuden tarjouspyynnön tai tarvittaessa julkaisemalla uuden käyttöoikeussopimusta koskevan ilmoituksen.

▼B

(74) Sähköiset tieto- ja viestintämuodot voivat yksinkertaistaa suuresti käyttöoikeussopimusten julkaisemista ja lisätä käyttöoikeussopimusten tekoprosessien tehokkuutta, nopeutta ja avoimuutta. Niistä voisi tulla vakiovälineitä käyttöoikeussopimusten tekomenettelyihin liittyvässä viestinnässä ja tietojenvaihdossa, koska ne lisäävät huomattavasti talouden toimijoiden mahdollisuuksia osallistua sopimusten tekomenettelyihin kaikkialla sisämarkkinoilla.

(75) Käyttöoikeussopimuksiin sisältyy tyypillisesti pitkän aikavälin monitahoisia teknisiä ja rahoitusjärjestelyjä, usein muuttuvissa olosuhteissa. Sen vuoksi on tarpeen selventää, missä olosuhteissa käyttöoikeussopimukseen sen toteutuksen aikana tehtävät muutokset edellyttävät uutta käyttöoikeussopimuksen tekomenettelyä, ottaen huomioon asiaa koskeva Euroopan unionin tuomioistuimen oikeuskäytäntö. Uusi menettely vaaditaan, kun tehdään olennaisia muutoksia alkuperäiseen käyttöoikeussopimukseen, erityisesti sopimuspuolten keskinäisten oikeuksien ja velvollisuuksien soveltamisalaan ja sisältöön, teollis- ja tekijänoikeuksien jakaminen mukaan luettuna. Tällaiset muutokset osoittavat sopimuspuolten aikovan neuvotella sopimuksen keskeiset ehdot tai edellytykset uudelleen. Tämä pätee erityisesti silloin, kun muutetut edellytykset olisivat vaikuttaneet alkuperäisen menettelyn tulokseen. Käyttöoikeussopimuksen muutokset, joista seuraa sopimuksen arvon vähäinen muutos, olisi tietylle tasolle asti voitava aina toteuttaa tarvitsematta turvautua uuteen käyttöoikeussopimusmenettelyyn. Sen vuoksi ja oikeusvarmuuden varmistamiseksi tässä direktiivissä olisi säädettävä vähimmäiskynnysarvoista, joiden alittuessa uutta sopimuksentekomenettelyä ei vaadita. Käyttöoikeussopimuksia olisi voitava muuttaa näiden kynnysarvojen ylittyessä ilman uutta sopimuksen tekomenettelyä, sikäli kuin muutokset täyttävät tietyt ehdot. Näin saattaa olla esimerkiksi muutosten tultua tarpeellisiksi hankintaviranomaisten tai hankintayksiköiden turvallisuusvaatimuksia koskevien pyyntöjen huomioimiseksi ja ottamalla huomioon esimerkiksi vuoristourheilun harjoittamisen tai matkailukeskusten palvelut, joiden osalta lainsäädäntö voisi kehittyä niihin liittyvien vaarojen vuoksi, sikäli kuin tällaiset muutokset täyttävät tässä direktiivissä säädetyt asian kannalta merkitykselliset ehdot.

(76) Hankintaviranomaiset ja hankintayksiköt saattavat kohdata ulkoisia olosuhteita, joita ne eivät ole osanneet ennakoida käyttöoikeussopimusta tehdessään, erityisesti kun sopimus toteutetaan pitkällä ajanjaksolla. Näissä tapauksissa tarvitaan tietynasteista joustavuutta, jotta käyttöoikeussopimus voidaan mukauttaa näihin olosuhteisiin ilman uutta sopimuksentekomenettelyä. Ennalta arvaamattomien olosuhteiden käsite viittaa olosuhteisiin, joita hankintaviranomainen tai hankintayksikkö ei olisi voinut ennustaa alkuperäisen sopimuksen tekemisen kohtuullisen huolellisesta valmistelusta huolimatta, ottaen huomioon niiden käytettävissä olevat keinot, hankkeen luonne ja ominaisuudet, alan hyvät toimintatavat sekä tarve varmistaa, että voimavarat, jotka käytetään valmisteltaessa sopimuksen tekoa, ovat asianmukaisessa suhteessa sopimuksen ennakoitavissa olevaan arvoon. Tätä ei voida kuitenkaan soveltaa tapauksiin, joissa muutos muuttaa koko käyttöoikeussopimuksen luonteen esimerkiksi siten, että toteutettavat rakennusurakat tai suoritettavat palvelut korvataan jollakin muulla tai

▼B

sopimustyyppiä muutetaan perusteellisesti, koska tällaisessa tilanteessa muutoksen voidaan olettaa vaikuttavan tulokseen. Muiden kuin liitteessä II tarkoitettujen toimintojen jatkamiseksi tehtyjen käyttöoikeussopimusten osalta arvon lisääminen, joka ei edellytä uutta sopimuksentekomenettelyä, saisi olla korkeintaan 50 prosenttia alkuperäisen käyttöoikeussopimuksen arvosta. Jos tehdään useita peräkkäisiä muutoksia, tätä rajoitusta olisi sovellettava kunkin muutoksen arvoon. Tällaisilla perättäisillä muutoksilla ei olisi pyrittävä kiertämään tätä direktiiviä.

(77) Yhdenvertaisen kohtelun ja avoimuuden periaatteiden mukaisesti sopimuspuoleksi valittua tarjoajaa ei saisi korvata toisella talouden toimijalla, esimerkiksi jos käyttöoikeussopimus irtisanotaan sen toteuttamisessa ilmenneiden puutteiden vuoksi, kilpailuttamatta sopimusta uudelleen. Valitun tarjoajan, joka toteuttaa käyttöoikeussopimuksen, olisi kuitenkin voitava tehdä sopimuksen toteuttamisen aikana tiettyjä rakenteellisia muutoksia, kuten puhtaasti sisäisiä uudelleenjärjestelyjä, yritysostoja, sulautumisia ja määräysvallan muutoksia tai maksukyvyttömyyttä, erityisesti jos sopimus on tehty talouden toimijoiden ryhmittymän kanssa. Tällaiset rakenteelliset muutokset eivät saisi automaattisesti johtaa siihen, että kyseisen tarjoajan toteuttama käyttöoikeussopimus joutuu uuden sopimuksentekomenettelyn kohteiksi.

(78) Hankintaviranomaisilla ja hankintayksiköillä olisi oltava mahdollisuus määrätä muutoksista käyttöoikeussopimukseen tarkistuslausekkeilla tai optioehdoilla, mutta tällaiset lausekkeet eivät saisi antaa niille rajatonta harkintavaltaa. Sen vuoksi tässä direktiivissä olisi säädettävä, missä määrin muutoksista voidaan määrätä alkuperäisessä käyttöoikeussopimuksessa. Näin ollen olisi selvennettävä, että riittävän selkeästi laadituissa tarkistuslausekkeissa tai optioehdoissa voidaan esimerkiksi edellyttää hintojen indeksointia tai varmistaa esimerkiksi se, että tietyn määräajan kuluessa toimitettavat viestintälaitteet ovat edelleen sopivia myös siinä tapauksessa, että protokolla vaihtuu tai tehdään muita teknisiä muutoksia. Riittävän selvästi laadituilla lausekkeilla pitäisi myös voida tehdä käyttöoikeussopimukseen mukautuksia, jotka ovat tarpeen käytön tai huollon aikana ilmenneiden teknisten vaikeuksien vuoksi. Olisi lisäksi palautettava mieleen, että hankintasopimuksessa voitaisiin esimerkiksi edellyttää sekä säännöllistä huoltoa että määrätä ylimääräisiä huoltotoimenpiteitä, joita saatetaan tarvita julkisen palvelun jatkumisen varmistamiseksi.

(79) Hankintaviranomaiset ja hankintayksiköt saattavat joutua tilanteisiin, joissa tarvitaan lisätöitä tai -palveluja. Tällaisissa tapauksissa alkuperäisen käyttöoikeussopimuksen muuttaminen ilman uutta sopimuksentekomenettelyä olisi katsottava perustelluksi, edellyttäen, että tässä direktiivissä säädetyt ehdot täyttyvät.

▼B

(80) Hankintaviranomaiset ja hankintayksiköt joutuvat joskus tilanteeseen, jossa käyttöoikeussopimus on irtisanottava kesken voimassaolonsa, jotta noudatettaisiin käyttöoikeussopimuksia koskevan unionin lainsäädännön mukaisia velvoitteita. Jäsenvaltioiden olisi sen vuoksi varmistettava, että hankintaviranomaisilla ja hankintayksiköillä on mahdollisuus kansallisessa lainsäädännössä määritetyin edellytyksin irtisanoa käyttöoikeussopimus sen voimassaoloaikana, jos unionin lainsäädännössä sitä vaaditaan.

(81) Jotta voidaan turvata ehdokkaiden ja tarjoajien asianmukainen oikeussuoja käyttöoikeussopimusten tekomenettelyissä ja varmistaa tämän direktiivin ja SEUT:n periaatteiden tehokas täytäntöönpano, neuvoston direktiiviä 89/665/ETY ([1]) ja neuvoston direktiiviä 92/13/ETY ([2]) olisi sovellettava myös hankintaviranomaisten ja hankintayksiköiden tekemiin palvelujen käyttöoikeussopimuksiin ja niiden myöntämiin käyttöoikeusurakoihin. Sen vuoksi direktiivejä 89/665/ETY ja 92/13/ETY olisi muutettava.

(82) Tämän direktiivin mukaiseen henkilötietojen käsittelyyn olisi sovellettava Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviä 95/46/EY ([3]).

(83) Jäsenvaltioita pyydetään seuraamaan johdonmukaisesti ja järjestelmällisesti käyttöoikeussopimuksen tekosääntöjen täytäntöönpanoa ja toimivuutta unionin lainsäädännön tehokkaan ja yhdenmukaisen soveltamisen varmistamiseksi.

(84) Komission olisi tarkasteltava uudelleen tässä direktiivissä vahvistettujen kynnysarvojen soveltamisesta ja 12 artiklasta säädetystä poikkeuksesta sisämarkkinoille aiheutuvia taloudellisia vaikutuksia erityisesti sellaisten tekijöiden kuin rajatylittävien hankintasopimusten, pk-yritysten osallistumisen ja liiketoimikustannusten osalta ottaen huomioon vesihuollon alan tietyt rakenteet. Komission olisi laadittava vaikutuksista kertomus Euroopan parlamentille ja neuvostolle 18 päivään huhtikuuta 2019 mennessä. GPA-sopimuksen XXIV artiklan 7 kohdan mukaisesti GPA-sopimuksesta neuvotellaan uudelleen kolmen vuoden kuluttua sen voimaantulosta ja määräajoin sen jälkeen. Tähän liittyen olisi tarkasteltava myös kynnysarvojen asianmukaisuutta GPA-sopimuksen mukaisten neuvottelujen yhteydessä ottaen huomioon inflaation ja liiketoimikustannusten vaikutus. Komission olisi mahdollisuuksien mukaan ja tarvittaessa harkittava

([1]) Neuvoston direktiivi 89/665/ETY, annettu 21 päivänä joulukuuta 1989, julkisia tavaranhankintoja ja rakennusurakoita koskeviin sopimuksiin liittyvien muutoksenhakumenettelyjen soveltamista koskevien lakien, asetusten ja hallinnollisten määräysten yhteensovittamisesta (EYVL L 395, 30.12.1989, s. 33).

([2]) Neuvoston direktiivi 92/13/ETY, annettu 25 päivänä helmikuuta 1992, vesi- ja energiahuollon, liikenteen ja teletoiminnan alalla toimivien yksiköiden hankintamenettelyjä koskevien yhteisön sääntöjen soveltamiseen liittyvien lakien, asetusten ja hallinnollisten määräysten yhteensovittamisesta (EYVL L 76, 23.3.1992, s. 14).

([3]) Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 95/46/EY, annettu 24 päivänä lokakuuta 1995, yksilöiden suojelusta henkilötietojen käsittelyssä ja näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta (EYVL L 281, 23.11.1995, s. 31).

▼B

GPA-sopimuksen mukaisten kynnysarvojen korottamista seuraavalla neuvottelukierroksella. Jos kynnysarvot muuttuvat, komission kertomuksen jälkeen olisi tarpeen mukaan annettava lainsäädäntöehdotus, jolla tässä direktiivissä vahvistettuja kynnysarvoja muutetaan.

(85) Nopeisiin tekniikan, talouden ja sääntelyn muutoksiin mukautumiseksi komissiolle olisi siirrettävä valta hyväksyä SEUT 290 artiklan mukaisesti säädösvallan siirron nojalla annettavia delegoituja säädöksiä liitteessä III olevan säädösluettelon tarkistamiseksi, kynnysarvon laskentamenetelmiä koskevien teknisten menettelyjen tarkistamiseksi sekä määräajoin itse kynnysarvon tarkistamiseksi, CPV-nimikkeistöä koskevien viittausten muuttamiseksi ja liitteessä X olevan säädösluettelon mukauttamiseksi. On erityisen tärkeää, että komissio asiaa valmistellessaan toteuttaa asianmukaiset kuulemiset, myös asiantuntijatasolla. Komission olisi delegoituja säädöksiä valmistellessaan ja laatiessaan varmistettava, että asianomaiset asiakirjat toimitetaan Euroopan parlamentille ja neuvostolle yhtäaikaisesti, hyvissä ajoin ja asianmukaisesti.

(86) Jotta voidaan varmistaa yhdenmukaiset edellytykset ilmoitusten laatimista ja lähettämistä sekä liitteissä V, VII ja VIII tarkoitettujen tietojen lähettämistä ja julkaisemista koskevaa menettelyä varten, komissiolle olisi siirrettävä täytäntöönpanovaltaa. Tätä valtaa olisi käytettävä Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 182/2011 ([1]) mukaisesti. Olisi käytettävä neuvoa-antavaa menettelyä hyväksyttäessä täytäntöönpanosäädöksiä, joilla ei ole vaikutusta taloudelliselta kannalta tai jotka eivät vaikuta tästä direktiivistä johtuvien velvoitteiden luonteeseen tai soveltamisalaan. Näillä säädöksillä on päinvastoin puhtaasti hallinnollinen tarkoitus, ja niillä pyritään helpottamaan tämän direktiivin soveltamista.

(87) Jäsenvaltiot eivät voi riittävällä tavalla saavuttaa tämän direktiivin tavoitetta, joka on tiettyjä käyttöoikeussopimuksia koskevien jäsenvaltioiden lakien, asetusten ja hallinnollisten määräysten yhteensovittaminen, vaan se voidaan sen laajuuden ja vaikutusten takia saavuttaa paremmin unionin tasolla. Sen vuoksi unioni voi toteuttaa toimenpiteitä SEU 5 artiklassa vahvistetun toissijaisuusperiaatteen mukaisesti. Mainitussa artiklassa vahvistetun suhteellisuusperiaatteen mukaisesti tässä direktiivissä ei ylitetä sitä, mikä on tämän tavoitteen saavuttamiseksi tarpeen.

(88) Jäsenvaltiot ovat selittävistä asiakirjoista 28 päivänä syyskuuta 2011 annetun jäsenvaltioiden ja komission yhteisen poliittisen lausuman mukaisesti sitoutuneet perustelluissa tapauksissa liittämään ilmoitukseen direktiivin saattamista osaksi kansallista lainsäädäntöä koskevista toimenpiteistä yhden tai useamman asiakirjan, joista käy ilmi direktiivin osien ja kansallisen lainsäädännön osaksi saattamiseen tarkoitettujen välineiden vastaavien osien suhde. Tämän direktiivin osalta lainsäätäjä pitää tällaisten asiakirjojen toimittamista perusteltuna,

([1]) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 182/2011, annettu 16 päivänä helmikuuta 2011, yleisistä säännöistä ja periaatteista, joiden mukaisesti jäsenvaltiot valvovat komission täytäntöönpanovallan käyttöä (EUVL L 55, 28.2.2011, s. 13).

▼B

OVAT HYVÄKSYNEET TÄMÄN DIREKTIIVIN:

I OSASTO:	KOHDE, SOVELTAMISALA, PERIAATTEET JA MÄÄRITELMÄT
I LUKU:	Soveltamisala, yleiset periaatteet ja määritelmät
I JAKSO:	KOHDE, SOVELTAMISALA, YLEISET PERIAATTEET, MÄÄRITELMÄT JA KYNNYSARVO
1 artikla:	Kohde ja soveltamisala
2 artikla:	Viranomaisten vapaan harkinnan periaate
3 artikla:	Yhdenvertaisen kohtelun, syrjimättömyyden ja avoimuuden periaate
4 artikla:	Vapaus määrittää yleistä taloudellista etua koskevat palvelut
5 artikla:	Määritelmät
6 artikla:	Hankintaviranomaiset
7 artikla:	Hankintayksiköt
8 artikla:	Kynnysarvo ja käyttöoikeussopimusten ennakoidun arvon laskentamenetelmät
9 artikla:	Kynnysarvon tarkistus
II JAKSO:	POIKKEUKSET
10 artikla:	Hankintaviranomaisten ja hankintayksiköiden tekemiin käyttöoikeussopimuksiin sovellettavat poikkeukset
11 artikla	Erityiset poikkeukset sähköisen viestinnän alalla
12 artikla:	Erityiset poikkeukset vesihuollon alalla
13 artikla:	Sidosyrityksen kanssa tehtävät käyttöoikeussopimukset
14 artikla:	Yhteisyrityksen tai yhteisyritykseen kuuluvan hankintayksikön kanssa tehtävät käyttöoikeussopimukset
15 artikla:	Hankintayksiköiden ilmoittamat tiedot
16 artikla:	Suoran kilpailun kohteena oleviin toimintoihin sovellettava poikkeus
17 artikla:	Yksiköiden väliset käyttöoikeussopimukset julkisella sektorilla
III JAKSO:	YLEISET SÄÄNNÖKSET
18 artikla:	Käyttöoikeussopimuksen kesto
19 artikla:	Sosiaalipalvelut ja muut erityispalvelut
20 artikla:	Sekamuotoiset sopimukset
21 artikla:	Sekamuotoiset hankintasopimukset, joihin liittyy puolustus- tai turvallisuusnäkökohtia

▼B

22 artikla:	Hankintasopimukset, jotka kuuluvat sekä liitteessä II tarkoitetun toiminnan että muun toiminnan soveltamisalaan
23 artikla:	Käyttöoikeussopimukset, jotka kattavat sekä liitteessä II tarkoitettuja toimintoja että toimintoja, joihin liittyy puolustus- tai turvallisuusnäkökohtia
IV JAKSO:	ERITYISTILANTEET
24 artikla:	Varatut käyttöoikeussopimukset
25 artikla:	Tutkimus- ja kehittämispalvelut
II LUKU:	Periaatteet
26 artikla:	Talouden toimijat
27 artikla:	Nimikkeistöt
28 artikla:	Luottamuksellisuus
29 artikla:	Viestintään sovellettavat säännöt
II OSASTO:	KÄYTTÖOIKEUSSOPIMUSTEN TEKEMISTÄ KOSKEVAT SÄÄNNÖT: YLEISET PERIAATTEET JA MENETTELYTAKEET
I LUKU:	Yleiset periaatteet
30 artikla:	Yleiset periaatteet
31 artikla:	Käyttöoikeussopimuksia koskevat ilmoitukset
32 artikla:	Käyttöoikeussopimuksia koskevat jälki-ilmoitukset
33 artikla:	Ilmoitusten muoto ja julkaisemistapa
34 artikla:	Käyttöoikeussopimuksiin liittyvien asiakirjojen saatavuus sähköisessä muodossa
35 artikla:	Korruption torjunta ja eturistiriitojen välttäminen
II LUKU:	Menettelytakeet
36 artikla:	Tekniset ja toiminnalliset vaatimukset
37 artikla:	Menettelytakeet
38 artikla:	Ehdokkaiden valinta ja laadullinen arviointi
39 artikla:	Käyttöoikeussopimusta koskevien hakemusten ja tarjousten vastaanottamisen määräajat
40 artikla:	Tiedottaminen ehdokkaille ja tarjoajille
41 artikla:	Käyttöoikeussopimuksen tekoperusteet
III OSASTO:	KÄYTTÖOIKEUSSOPIMUSTEN TOTEUTTAMISSÄÄNNÖT
42 artikla:	Alihankinta
43 artikla:	Sopimusten muuttaminen niiden voimassaoloaikana
44 artikla:	Käyttöoikeussopimusten irtisanominen
45 artikla:	Seuranta ja raportointi

▼B

IV OSASTO: MUUTOKSET DIREKTIIVEIHIN 89/665/ETY JA 92/13/ETY

46 artikla: Muutokset direktiiviin 89/665/ETY

47 artikla: Muutokset direktiiviin 92/13/ETY

V OSASTO: SIIRRETTY SÄÄDÖSVALTA, TÄYTÄNTÖÖNPANOVALTA JA LOPPUSÄÄNNÖKSET

48 artikla: Siirretyn säädösvallan käyttäminen

49 artikla: Kiireellinen menettely

50 artikla: Komiteamenettely

51 artikla: Saattaminen osaksi kansallista lainsäädäntöä

52 artikla: Siirtymäsäännökset

53 artikla: Valvonta ja raportointi

54 artikla: Voimaantulo

55 artikla: Osoitus

LIITTEET:

LIITE I: LUETTELO 5 ARTIKLAN 7 KOHDASSA TARKOITETUISTA TOIMINNOISTA

LIITE II: 7 ARTIKLASSA TARKOITETTUJEN HANKINTAYKSIKÖIDEN HARJOITTAMA TOIMINTA

LIITE III: LUETTELO 7 ARTIKLAN 2 KOHDAN B ALAKOHDASSA TARKOITETUISTA UNIONIN SÄÄDÖKSISTÄ

LIITE IV: 19 ARTIKLASSA TARKOITETUT PALVELUT

LIITE V: 31 ARTIKLASSA TARKOITETTUIHIN KÄYTTÖOIKEUSSOPIMUKSIA KOSKEVIIN ILMOITUKSIIN SISÄLLYTETTÄVÄT TIEDOT

LIITE VI: 31 ARTIKLAN 3 KOHDASSA TARKOITETTUIHIN SOSIAALIPALVELUISTA JA MUISTA ERITYISPALVELUISTA TEHTÄVIÄ KÄYTTÖOIKEUSSOPIMUKSIA KOSKEVIIN ENNAKKOILMOITUKSIIN SISÄLLYTETTÄVÄT TIEDOT

LIITE VII: 32 ARTIKLASSA TARKOITETTUIHIN KÄYTTÖOIKEUSSOPIMUKSIA KOSKEVIIN JÄLKI-ILMOITUKSIIN SISÄLLYTETTÄVÄT TIEDOT

LIITE VIII: 32 ARTIKLASSA TARKOITETTUIHIN SOSIAALIPALVELUISTA JA MUISTA ERITYISPALVELUISTA TEHTYJÄ KÄYTTÖOIKEUSSOPIMUKSIA KOSKEVIIN JÄLKI-ILMOITUKSIIN SISÄLLYTETTÄVÄT TIEDOT

LIITE IX: JULKAISEMISTA KOSKEVAT TIEDOT

▼B

LIITE X: LUETTELO 30 ARTIKLAN 3 KOHDASSA TARKOITETUISTA KANSAINVÄLISISTÄ SOSIAALI- JA YMPÄRISTÖALOJEN SOPIMUKSISTA

LIITE XI: KÄYTTÖOIKEUSSOPIMUKSEN MUUTTAMISTA SEN VOIMASSAOLOAIKANA 43 ARTIKLAN MUKAISESTI KOSKEVIIN ILMOITUKSIIN SISÄLLYTETTÄVÄT TIEDOT

I OSASTO

KOHDE, SOVELTAMISALA, PERIAATTEET JA MÄÄRITELMÄT

I LUKU

Soveltamisala, yleiset periaatteet ja määritelmät

I jakso

Kohde, soveltamisala, yleiset periaatteet, määritelmät ja kynnysarvo

1 artikla

Kohde ja soveltamisala

1. Tässä direktiivissä annetaan hankintaviranomaisten ja hankintayksiköiden noudattamia hankintamenettelyjä koskevat säännöt käyttöoikeussopimuksen osalta, jonka ennakoitu arvo ei alita 8 artiklassa säädettyä kynnysarvoa.

2. Tätä direktiiviä sovelletaan rakennusurakoita ja palveluja koskevien käyttöoikeussopimusten tekemiseen talouden toimijoiden kanssa jonkin seuraavan toimesta:

a) hankintaviranomaiset; tai

b) hankintayksiköt edellyttäen, että rakennusurakat tai palvelut on aiottu jonkin liitteessä II tarkoitetun toiminnan harjoittamiseen.

3. Tätä direktiiviä sovellettaessa otetaan huomioon SEUT 346 artikla.

4. Sopimukset, päätökset ja muut oikeudelliset välineet, joilla järjestetään hankintaviranomaisten tai hankintayksiköiden tai niiden yhteenliittymien välistä valtuuksien ja vastuiden siirtoa julkisten tehtävien suorittamista varten ja joissa ei määrätä sopimussuhteisesta suorituksesta annettavasta korvauksesta, katsotaan kunkin jäsenvaltion sisäiseen organisaatioon kuuluvaksi asiaksi, eikä tämä direktiivi näin ollen vaikuta niihin millään tavoin.

2 artikla

Viranomaisten vapaan harkinnan periaate

1. Tässä direktiivissä tunnustetaan kansallisten, alueellisten ja paikallisviranomaisten vapaan harkinnan periaate kansallisen ja unionin oikeuden mukaisesti. Nämä viranomaiset voivat vapaasti päättää parhaana pitämästään tavasta huolehtia rakennusurakoiden toteuttamisesta tai palvelujen tarjoamisesta erityisesti korkean laadun ja turvallisuuden tason, kohtuuhintaisuuden, yhdenvertaisen kohtelun sekä yleisen saatavuuden ja käyttäjien oikeuksien edistämisen varmistamiseksi julkisissa palveluissa.

▼B

Ne saavat suorittaa yleistä etua koskevat tehtävänsä käyttäen omia voimavarojaan tai yhteistyössä muiden viranomaisten kanssa taikka siirtää tehtävien suorittamisen talouden toimijoille.

2. Tämä direktiivi ei vaikuta jäsenvaltioiden omistusoikeusjärjestelmiin. Se ei varsinkaan edellytä julkisia palveluja tarjoavien julkisten yritysten yksityistämistä.

3 artikla

Yhdenvertaisen kohtelun, syrjimättömyyden ja avoimuuden periaate

1. Hankintaviranomaisten ja hankintayksiköiden on kohdeltava talouden toimijoita yhdenvertaisesti ja syrjimättä sekä noudatettava avointa ja oikeasuhteista toimintatapaa.

Käyttöoikeussopimuksen tekomenettelyä, mukaan lukien sopimuksen ennakoitua arvoa, suunniteltaessa ei saa pyrkiä sen jättämiseen tämän direktiivin soveltamisalan ulkopuolelle tai aiheettomasti suosimaan tai saattamaan epäedulliseen asemaan tiettyjä talouden toimijoita tai tiettyjä rakennusurakoita, tavaroita tai palveluja.

2. Hankintaviranomaisten ja hankintayksiköiden on pyrittävä varmistamaan sopimuksen tekomenettelyn ja sopimuksen toteuttamisen avoimuus 28 artiklaa noudattaen.

4 artikla

Vapaus määrittää yleistä taloudellista etua koskevat palvelut

1. Tämä direktiivi ei vaikuta jäsenvaltioiden vapauteen määritellä unionin lainsäädännön mukaisesti, mitä palveluja ne pitävät yleistä taloudellista etua koskevina palveluina, miten nämä palvelut olisi järjestettävä ja rahoitettava valtiontukisääntöjen mukaisesti ja mitä erityisiä velvoitteita niihin olisi sovellettava. Tämä direktiivi ei myöskään vaikuta tapaan, jolla jäsenvaltiot järjestävät sosiaaliturvajärjestelmänsä.

2. Muut kuin taloudelliset yleistä etua koskevat palvelut eivät kuulu tämän direktiivin soveltamisalaan.

5 artikla

Määritelmät

Tässä direktiivissä tarkoitetaan

1) ’käyttöoikeussopimuksilla’ a alakohdan määritelmän mukaisia käyttöoikeusurakoita taikka b alakohdan määritelmän mukaisia palvelujen käyttöoikeussopimuksia:

   a) ’käyttöoikeusurakalla’ rahallista vastiketta vastaan tehtyä kirjallista sopimusta, jolla yksi tai useampi hankintaviranomainen tai hankintayksikkö siirtää rakennusurakan toteuttamisen yhdelle tai useammalle talouden toimijalle ja jossa siirtämisen vastikkeena on joko yksinomaan rakennettavan kohteen käyttöoikeus tai tällainen oikeus ja maksu yhdessä;

▼B

b) ’palvelujen käyttöoikeussopimuksella’ rahallista vastiketta vastaan tehtyä kirjallista sopimusta, jolla yksi tai useampi hankintaviranomainen tai hankintayksikkö siirtää muiden kuin a alakohdassa tarkoitettuja käyttöoikeusurakoita koskevien palvelujen tarjoamisen ja hallinnoimisen yhdelle tai useammalle talouden toimijalle ja jossa siirtämisen vastikkeena on joko yksinomaan palvelujen käyttöoikeus tai tällainen oikeus ja maksu yhdessä.

Käyttöoikeusurakan tai palvelujen käyttöoikeussopimuksen tekemiseen liittyy se, että käyttöoikeussopimuksen saajalle siirtyy urakkaa tai palveluja toteutettaessa toiminnallinen riski, joka voi käsittää joko kysyntä- tai tarjontariskin tai molemmat. Käyttöoikeussopimuksen saajan katsotaan vastaavan toiminnallisesta riskistä tavanomaisissa käyttöolosuhteissa silloin, kun hankinnan kohteena olevien urakoiden tai palvelujen toteuttamiseksi tehtyjen investointien ja niistä aiheutuneiden kustannusten takaisin saamisesta ei ole varmuutta. Osaan käyttöoikeussopimuksen saajalle siirtyneestä riskistä sisältyy todellinen altistuminen markkinoiden epävarmuustekijöille, jolloin käyttöoikeussopimuksen saajalle koituva mahdollinen tappio ei ole pelkästään nimellinen tai merkityksetön;

2) ’talouden toimijalla’ luonnollista henkilöä tai oikeushenkilöä tai julkista yksikköä tai tällaisten henkilöiden tai yksiköiden ryhmää, yritysten tilapäiset yhteenliittymät mukaan lukien, joka tarjoaa markkinoilla rakennustöiden ja/tai -urakoiden toteuttamista, tavaroiden toimittamista tai palvelujen suorittamista;

3) ’ehdokkaalla’ talouden toimijaa, joka on pyytänyt kutsua saada osallistua tai joka on kutsuttu osallistumaan käyttöoikeussopimuksen tekomenettelyyn;

4) ’tarjoajalla’ talouden toimijaa, joka on jättänyt tarjouksen;

5) ’käyttöoikeussopimuksen saajalla’ talouden toimijaa, jonka kanssa käyttöoikeussopimus on tehty;

6) ’kirjallisella’ sanojen tai numeroiden yhdistelmää, joka voidaan lukea, tuottaa uudelleen ja sen jälkeen antaa tiedoksi, sähköisessä muodossa lähetetyt ja tallennetut tiedot mukaan lukien;

7) ’rakennusurakan toteuttamisella’ jonkin liitteessä I tarkoitettuun toimintaan liittyvän rakennustyön tai rakennusurakan toteuttamista tai sen suunnittelua ja toteuttamista yhdessä taikka rakennusurakan tyyppiin tai suunnitteluun ratkaisevaa määräysvaltaa käyttävän hankintaviranomaisen tai hankintayksikön asettamia vaatimuksia vastaavan rakennusurakan toteuttamista millä tahansa tavalla;

8) ’rakennusurakalla’ talonrakennus- tai maa- ja vesirakennustöiden kokonaisuutta, joka sellaisenaan on riittävä jonkin taloudellisen tai teknisen toiminnon suorittamiseen;

9) ’sähköisellä muodolla’ viestintämuotoa, jossa käytetään sähköteknisiä tietojen käsittely- ja tallennusvälineitä (myös digitaalista kompressiota) ja jossa tietoja levitetään, välitetään ja vastaanotetaan johtoja pitkin, radioteitse, optisesti tai muulla sähkömagneettisella tavalla;

▼B

10) ’yksinoikeudella’ oikeutta, jonka jäsenvaltion toimivaltainen viranomainen on myöntänyt perussopimusten kanssa yhteensopivan lain, asetuksen tai julkaistun hallinnollisen määräyksen nojalla ja jolla varataan tietyn toiminnan harjoittaminen yhdelle talouden toimijalle, mikä vaikuttaa merkittävästi muiden talouden toimijoiden mahdollisuuksiin harjoittaa tällaista toimintaa;

11) ’erityisoikeudella’ oikeutta, jonka jäsenvaltion toimivaltainen viranomainen on myöntänyt perussopimusten kanssa yhteensopivan lain, asetuksen tai julkaistun hallinnollisen määräyksen nojalla ja jolla varataan tietyn toiminnan harjoittaminen kahdelle tai useammalle talouden toimijalle, mikä vaikuttaa merkittävästi muiden talouden toimijoiden mahdollisuuksiin harjoittaa tällaista toimintaa;

12) ’käyttöoikeussopimukseen liittyvillä asiakirjoilla’ asiakirjoja, jotka hankintaviranomainen tai hankintayksikkö on tuottanut tai joihin se viittaa kuvatakseen tai määrittääkseen käyttöoikeussopimuksen tai menettelyn osatekijöitä, mukaan lukien käyttöoikeussopimusta koskeva ilmoitus, tekniset ja toiminnalliset vaatimukset, ehdotetut sopimusehdot, ehdokkaiden ja tarjoajien asiakirjojen esittämismuodot, yleisesti sovellettavia velvollisuuksia koskevat tiedot ja mahdolliset täydentävät asiakirjat;

13) ’innovaatiolla’ sellaisen uuden tai merkittävästi parannetun tuotteen, palvelun tai menetelmän, mukaan lukien muiden muassa tuotanto- tai rakennusprosessit, uuden markkinointimenetelmän tai uuden organisatorisen menetelmän toteuttamista, muun muassa liiketoimintatavoissa, työpaikkaorganisaatiossa tai ulkoisissa suhteissa, jonka tarkoituksena on esimerkiksi auttaa ratkaisemaan yhteiskunnallisia haasteita tai tukea Eurooppa 2020 -strategiaa.

6 artikla

Hankintaviranomaiset

1. Tässä direktiivissä ’hankintaviranomaisilla’ tarkoitetaan valtion viranomaisia, alue- tai paikallisviranomaisia, julkisoikeudellisia laitoksia taikka yhden tai useamman tällaisen viranomaisen tai julkisoikeudellisen laitoksen muodostamia yhteenliittymiä, jotka eivät ole niitä viranomaisia, laitoksia tai yhteenliittymiä, jotka harjoittavat jotain liitteessä II tarkoitettua toimintaa ja tekevät käyttöoikeussopimuksen sen harjoittamiseksi.

2. ’Alueviranomaisiin’ kuuluvat kaikki Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EY) N:o 1059/2003 ([1]) ohjeellisesti NUTS-tasoilla 1 ja 2 luetellut hallinnollisten yksiköiden viranomaiset.

3. ’Paikallisviranomaisiin’ kuuluvat kaikki asetuksessa (EY) N:o 1059/2003 tarkoitettujen NUTS-tason 3 hallinnollisten yksiköiden tai pienempien hallinnollisten yksiköiden viranomaiset.

([1]) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 1059/2003, annettu 26 päivänä toukokuuta 2003, yhteisestä tilastollisten alueyksiköiden nimikkeistöstä (NUTS) (EUVL L 154, 21.6.2003, s. 1).

▼B

4. ’Julkisoikeudellisilla laitoksilla’ tarkoitetaan laitoksia, joilla on kaikki seuraavat ominaisuudet:

a) ne on nimenomaisesti perustettu tyydyttämään yleisen edun mukaisia tarpeita, eikä niillä ole teollista tai kaupallista luonnetta;

b) ne ovat oikeushenkilöitä; ja

c) niitä rahoittavat pääosin valtion viranomaiset, alueelliset tai paikalliset viranomaiset tai muut julkisoikeudelliset laitokset, tai niiden johto on näiden laitosten tai viranomaisten valvonnan alainen, tai valtio, alueelliset tai paikalliset viranomaiset taikka muut julkisoikeudelliset laitokset nimittävät yli puolet niiden hallinto-, johto- tai valvontaelimen jäsenistä.

7 artikla

Hankintayksiköt

1. Tässä direktiivissä ’hankintayksiköillä’ tarkoitetaan yksiköitä, jotka harjoittavat jotain liitteessä II tarkoitettua toimintaa ja tekevät käyttöoikeussopimuksen sen harjoittamiseksi ja jotka ovat

a) valtion viranomaisia, alue- tai paikallisviranomaisia, julkisoikeudellisia laitoksia taikka yhden tai useamman tällaisen viranomaisen tai julkisoikeudellisen laitoksen muodostamia yhteenliittymiä;

b) tämän artiklan 4 kohdassa määriteltyjä julkisia yrityksiä;

c) muita kuin tämän kohdan a ja b alakohdassa tarkoitettuja yksiköitä, jotka toimivat erityis- tai yksinoikeuksien pohjalta jonkin liitteessä II tarkoitetun toiminnan suorittamiseksi.

2. Yksiköt, joille on myönnetty erityis- tai yksinoikeuksia riittävän julkisuuden varmistavassa menettelyssä objektiivisin perustein, eivät ole 1 kohdan c alakohdassa tarkoitettuja hankintayksiköitä. Tällaisia menettelyjä ovat:

a) Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2014/24/EU ([1]), direktiivin 2014/25/EU, direktiivin 2009/81/EY tai tämän direktiivin mukaiset hankintamenettelyt, joita edeltää tarjouskilpailukutsu;

b) liitteessä III lueteltujen unionin muiden säädösten mukaiset menettelyt, joilla varmistetaan ennakolta riittävä avoimuus lupien myöntämiseksi puolueettomin perustein.

([1]) Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2014/24/EU, annettu 26 päivänä helmikuuta 2014, julkisista hankinnoista ja direktiivin 2004/18/EY kumoamisesta (ks. tämän virallisen lehden s. 65).

▼B

3. Siirretään komissiolle valta antaa delegoituja säädöksiä 48 artiklan mukaisesti liitteessä III vahvistetun, unionin säädöksiä koskevan luettelon muuttamiseksi, jos tällaiset muutokset osoittautuvat tarpeellisiksi kyseisten säädösten kumoamisen tai muuttamisen taikka uusien säädösten antamisen takia.

4. 'Julkisella yrityksellä' tarkoitetaan yritystä, jossa hankintaviranomaiset voivat suoraan tai välillisesti käyttää määräysvaltaa omistuksen, rahoitusosuuden tai yritystä koskevien sääntöjen perusteella.

Hankintaviranomaisilla katsotaan olevan määräysvalta seuraavissa tapauksissa, joissa ne suoraan tai välillisesti

a) omistavat enemmistön kyseisen yrityksen merkitystä pääomasta;

b) hallitsevat enemmistöä yrityksen osakkeisiin perustuvista äänioikeuksista;

c) voivat nimittää yli puolet yrityksen hallinto-, johto- tai valvontaelimen jäsenistä.

8 artikla

Kynnysarvo ja käyttöoikeussopimusten ennakoidun arvon laskentamenetelmät

1. Tätä direktiiviä sovelletaan käyttöoikeussopimuksiin, joiden arvo on vähintään ►**M1** 5 225 000 euroa ◄.

2. Käyttöoikeussopimuksen arvo on hankintaviranomaisen tai hankintayksikön arvioima sopimuksensaajan sopimuksen voimassaoloaikana tuottama kokonaisliikevaihto ilman arvonlisäveroa vastikkeena sopimuksen kohteena olevasta urakasta tai palveluista sekä tavaroista, jotka ovat liitännäisiä urakkaan ja palveluihin nähden.

Arvion on pädettävä silloin, kun käyttöoikeussopimusta koskeva ilmoitus lähetetään tai, jos tällaista ilmoitusta ei edellytetä, kun hankintaviranomainen tai hankintayksikkö aloittaa käyttöoikeussopimuksen tekomenettelyn esimerkiksi ottamalla tilanteen mukaan yhteyttä talouden toimijoihin käyttöoikeussopimuksen osalta.

Jos 1 kohtaa sovellettaessa käyttöoikeussopimuksen arvo on sopimuksen tekohetkellä yli 20 prosenttia ennakoitua arvoa suurempi, pätevä arvio on sopimuksen arvo sen tekohetkellä.

3. Käyttöoikeussopimuksen ennakoitu arvo on laskettava käyttöoikeussopimuksiin liittyvissä asiakirjoissa yksilöidyllä objektiivisella menetelmällä. Käyttöoikeussopimuksen ennakoitua arvoa laskiessaan hankintaviranomaisten ja hankintayksiköiden on tarvittaessa otettava erityisesti huomioon

a) mahdollisen option arvo ja käyttöoikeussopimuksen keston pidentäminen;

▼B

b) tulot muista kuin hankintaviranomaisen tai hankintayksikön keräämistä rakennusurakoiden tai palvelujen käyttäjien maksamista maksuista ja sakoista;

c) hankintaviranomaisen tai hankintayksikön tai jonkin muun viranomaisen käyttöoikeussopimuksen saajalle suorittamat maksut tai millaista tahansa taloudellista hyötyä tuottavat toimenpiteet, mukaan lukien korvaus julkisen palvelun velvoitteen noudattamisesta ja julkiset investointituet;

d) kolmansien osapuolten käyttöoikeussopimuksen toteuttajalle antamien avustusten tai millaista tahansa taloudellista hyötyä tuottavien toimenpiteiden arvo;

e) käyttöoikeussopimukseen kuuluvien omaisuuserien myynnistä saadut tulot,

f) hankintaviranomaisten tai hankintayksiköiden käyttöoikeussopimuksen saajalle toimittamien kaikkien tavaroiden ja palvelujen arvo edellyttäen, että ne ovat tarpeen rakennusurakan tai palvelujen suorittamiseksi;

g) ehdokkaille tai tarjoajille suoritettavat mahdolliset palkinnot tai maksut.

4. Käyttöoikeussopimuksen ennakoidun arvon laskentamenetelmää ei saa valita siten, että valinnalla pyritään välttämään tämän direktiivin soveltaminen käyttöoikeussopimukseen. Käyttöoikeussopimusta ei saa jakaa osiin tämän direktiivin soveltamisen välttämiseksi, jollei se ole objektiivisista syistä perusteltua.

5. Jos suunniteltu rakennusurakka tai palvelu voi johtaa siihen, että käyttöoikeussopimuksia tehdään erillisinä osina, on otettava huomioon kaikkien näiden osien ennakoitu kokonaisarvo.

6. Jos osien yhteenlaskettu arvo on yhtä suuri tai suurempi kuin tässä artiklassa säädetty kynnysarvo, tätä direktiiviä sovelletaan kutakin osaa koskevan sopimuksen tekoon.

9 artikla

Kynnysarvon tarkistus

1. Komissio varmistaa kahden vuoden välein 30 päivästä kesäkuuta 2013 alkaen, että 8 artiklan 1 kohdassa säädetty kynnysarvo vastaa julkisia hankintoja koskevassa Maailman kauppajärjestön sopimuksessa, jäljempänä ’GPA-sopimus’, käyttöoikeusurakoille vahvistettua kynnysarvoa, ja tarkistaa tätä kynnysarvoa tarvittaessa tämän artiklan mukaisesti.

Komissio laskee GPA-sopimuksessa määrätyn laskentamenetelmän mukaisesti kynnysarvon euron erityisnosto-oikeuksina ilmaistun ja 1 päivänä tammikuuta voimaan tulevaa tarkistusta edeltävän elokuun 31 päivänä päättyvän 24 kuukauden jakson keskimääräisen päivänkurssin perusteella. Tällä tavoin tarkistettu kynnysarvo pyöristetään tarvittaessa alaspäin lähimpään tuhanteen euroon laskennan tuloksena saadusta luvusta, jotta varmistetaan GPA-sopimuksessa määrätyn voimassa olevan, erityisnosto-oikeuksina ilmaistun kynnysarvon noudattaminen.

▼B

2. Komissio määrittää 8 artiklan 1 kohdassa tarkoitetun ja tämän artiklan 1 kohdan mukaisesti tarkistetun kynnysarvon vasta-arvot kahden vuoden välein 1 päivästä tammikuuta 2014 alkaen niiden jäsenvaltioiden, joiden rahayksikkö ei ole euro, kansallisina valuuttoina.

Näiden vasta-arvojen määrittäminen perustuu GPA-sopimuksessa määrätyn laskentamenetelmän mukaisesti kyseisten valuuttojen keskimääräisiin päivänkursseihin, jotka vastaavat 1 päivänä tammikuuta voimaan tulevaa tarkistusta edeltävän elokuun 31 päivänä päättyvänä 24 kuukauden jaksona sovellettavaa, euroina ilmaistua kynnysarvoa.

3. Komissio julkaisee 1 kohdassa tarkoitetun tarkistetun kynnysarvon, 2 kohdan ensimmäisessä alakohdassa tarkoitetun sen kansallisina valuuttoina ilmaistun vasta-arvon sekä 2 kohdan toisen alakohdan mukaisesti määritetyn arvon *Euroopan unionin virallisessa lehdessä* niiden tarkistusta seuraavan marraskuun alussa.

4. Siirretään komissiolle valta antaa delegoituja säädöksiä 48 artiklan mukaisesti tämän artiklan 1 kohdan toisessa alakohdassa säädetyn menetelmän mukauttamiseksi GPA-sopimuksessa määrätyn menetelmän mahdollisiin muutoksiin, jotta voidaan tarkistaa 8 artiklan 1 kohdassa tarkoitettua kynnysarvoa ja määrittää vasta-arvot tämän artiklan 2 kohdan mukaisesti niiden jäsenvaltioiden, joiden rahayksikkö ei ole euro, kansallisina valuuttoina.

Komissiolle siirretään myös valta antaa delegoituja säädöksiä 48 artiklan mukaisesti 8 artiklan 1 kohdassa tarkoitetun kynnysarvon tarkistamiseksi tämän artiklan 1 kohdan mukaisesti.

5. Jos mainittua kynnysarvoa on tarkistettava ja ajalliset rajoitukset estävät 48 artiklassa säädetyn menettelyn käyttämisen ja näin ollen pakottavat kiireelliset syyt sitä edellyttävät, 49 artiklassa säädettyä menettelyä sovelletaan tämän artiklan 4 kohdan toisen alakohdan nojalla annettuihin delegoituihin säädöksiin.

II jakso

Poikkeukset

10 artikla

Hankintaviranomaisten ja hankintayksiköiden tekemiin käyttöoikeussopimuksiin sovellettavat poikkeukset

1. Tätä direktiiviä ei sovelleta palveluja koskeviin käyttöoikeussopimuksiin, jotka on tehty 7 artiklan 1 kohdan a alakohdassa tarkoitetun hankintaviranomaisen tai hankintayksikön taikka niiden yhteenliittymän kanssa yksinoikeuden perusteella.

▼B

Tätä direktiiviä ei sovelleta palveluja koskeviin käyttöoikeussopimuksiin, jotka on tehty talouden toimijan kanssa sellaisen yksinoikeuden perusteella, joka on myönnetty SEUT:n ja liitteessä II tarkoitettuihin toimintoihin sovellettavien markkinoille pääsyä koskevista yhteisistä säännöistä annettujen unionin säädösten mukaisesti.

2. Poiketen siitä, mitä tämän artiklan 1 kohdan toisessa alakohdassa säädetään, jos kyseisessä alakohdassa tarkoitetussa unionin alakohtaisessa lainsäädännössä ei säädetä avoimuutta koskevista alakohtaisista velvoitteista, sovelletaan 32 artiklaa.

Kun jäsenvaltio myöntää talouden toimijalle yksinoikeuden jonkin liitteessä II tarkoitetun toiminnan harjoittamiseksi, sen on ilmoitettava asiasta komissiolle kuukauden kuluessa yksinoikeuden myöntämisestä.

3. Tätä direktiiviä ei sovelleta lentoliikennepalveluja koskeviin käyttöoikeussopimuksiin, jotka perustuvat Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EY) N:o 1008/2008 ([1]) tarkoitetun liikenneluvan myöntämiseen, eikä asetuksessa (EY) N:o 1370/2007 tarkoitettuja julkisia henkilöliikennepalveluja koskeviin käyttöoikeussopimuksiin.

4. Tätä direktiiviä ei sovelleta käyttöoikeussopimuksiin, jotka hankintaviranomainen tai hankintayksikkö on velvollinen tekemään tai järjestämään tässä direktiivissä säädetyistä poikkeavien menettelyjen mukaisesti, jotka on vahvistettu seuraavien nojalla:

a) kansainvälisiä oikeudellisia velvoitteita luova oikeudellinen väline, kuten SEUT:n mukaisesti jonkin jäsenvaltion ja yhden tai useamman kolmannen maan tai niiden osien välillä tehty kansainvälinen sopimus, joka koskee allekirjoittajiensa yhteisen hankkeen toteuttamiseen tai hyödyntämiseen tarkoitettuja rakennusurakoita, tavaroita tai palveluja;

b) kansainvälinen järjestö.

Tätä direktiiviä ei sovelleta käyttöoikeussopimuksiin, jotka hankintaviranomainen tai hankintayksikkö tekee tai järjestää sellaisten hankintasääntöjen mukaisesti, jotka kansainvälinen järjestö tai kansainvälinen rahoituslaitos on antanut, jos asianomaiset sopimukset ovat kyseisen järjestön tai laitoksen kokonaan rahoittamia. Jos on kyse sopimuksista, joihin kansainvälinen järjestö tai kansainvälinen rahoituslaitos antaa suurimman osan yhteisrahoituksesta, sopimuspuolten on sovittava sovellettavista hankintamenettelyistä.

Jäsenvaltioiden on ilmoitettava kaikista tämän kohdan ensimmäisen alakohdan a alakohdassa tarkoitetuista oikeudellisista välineistä komissiolle, joka voi kuulla niistä 50 artiklassa tarkoitettua julkisia hankintoja käsittelevää neuvoa-antavaa komiteaa.

Tätä kohtaa ei sovelleta direktiivissä 2009/81/EY tarkoitetulla puolustus- ja turvallisuusalalla tehtäviin käyttöoikeussopimuksiin.

5. Tätä direktiiviä ei sovelleta direktiivissä 2009/81/EY tarkoitetulla puolustus- ja turvallisuusalalla tehtäviin käyttöoikeussopimuksiin, joita koskevat

([1]) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 1008/2008, annettu 24 päivänä syyskuuta 2008, lentoliikenteen harjoittamisen yhteisistä säännöistä yhteisössä (EUVL L 293, 31.10.2008, s. 3).

▼B

a) erityiset menettelysäännöt yhden tai useamman jäsenvaltion ja yhden tai useamman kolmannen maan välisen kansainvälisen sopimuksen tai järjestelyn nojalla;

b) erityiset menettelysäännöt tehdyn kansainvälisen sopimuksen tai järjestelyn nojalla, joka liittyy joukkojen sijoittamiseen ja joka koskee jossakin jäsenvaltiossa tai kolmannessa maassa toimivia yrityksiä;

c) erityiset menettelysäännöt, jotka koskevat kansainvälistä järjestöä, joka ostaa omiin tarkoituksiinsa, eikä käyttöoikeussopimuksiin, jotka jäsenvaltion on tehtävä näiden sääntöjen mukaisesti.

6. Tätä direktiiviä sovelletaan direktiivissä 2009/81/EY tarkoitetulla puolustus- ja turvallisuusalalla käyttöoikeussopimusten tekoon seuraavia lukuun ottamatta:

a) käyttöoikeussopimukset, joissa tämän direktiivin soveltaminen velvoittaisi jäsenvaltion antamaan tietoja, joiden paljastamisen se katsoo olevan olennaisten turvallisuusetujensa vastaista, tai joissa hankinta ja käyttöoikeussopimuksen toteuttaminen on julistettu salaisiksi tai niihin on liitettävä erityisiä turvatoimia jäsenvaltiossa voimassa olevien lakien, asetusten ja hallinnollisten määräysten mukaisesti, edellyttäen että jäsenvaltio on määrittänyt, että kyseisten olennaisten etujen suojaamista ei voida taata vähemmän rajoittavin, kuten 7 kohdassa tarkoitetuin toimenpitein;

b) käyttöoikeussopimukset, jotka on tehty direktiivin 2009/81/EY 13 artiklan c alakohdassa tarkoitetun yhteistoimintaohjelman puitteissa;

c) hallituksen toisen hallituksen kanssa tekemät rakennusurakoita ja palveluja koskevat käyttöoikeussopimukset, jotka liittyvät suoraan sotilaskalustoon tai arkaluonteisiin tarvikkeisiin, tai erityisesti sotilastarkoitukseen tarkoitetut rakennusurakat ja palvelut taikka arkaluonteiset rakennusurakat ja palvelut;

d) käyttöoikeussopimukset, jotka tehdään kolmannessa maassa ja joita toteutetaan käytettäessä joukkoja unionin alueen ulkopuolella, kun operatiiviset tarpeet edellyttävät kyseisten sopimusten tekemistä operaatioalueella toimivien talouden toimijoiden kanssa; ja

e) käyttöoikeussopimukset, jotka on muuten vapautettu tämän direktiivin soveltamisesta.

7. Tätä direktiiviä ei sovelleta käyttöoikeussopimuksiin, joita ei ole muutoin vapautettu soveltamisesta 6 kohdan nojalla, siinä määrin kuin jäsenvaltion keskeisten turvallisuusetujen suojaamista ei voida taata vähemmän rajoittavin toimenpitein, kuten asettamalla vaatimuksia, joilla pyritään suojaamaan hankintaviranomaisen tai hankintayksikön antamien tietojen luottamuksellisuus tämän direktiivin mukaisessa käyttöoikeussopimuksen tekomenettelyssä.

▼B

8. Tätä direktiiviä ei sovelleta palvelujen käyttöoikeussopimuksiin, jotka koskevat

a) maan, olemassa olevien rakennusten tai muun kiinteän omaisuuden hankintaa tai vuokrausta millä tahansa rahoitusmuodolla tai näihin liittyviä oikeuksia;

b) audiovisuaalisiin mediapalveluihin tai radiotoiminnan palveluihin tarkoitetun ohjelmamateriaalin ostoa, kehittämistä, tuotantoa tai yhteistuotantoa, jotka ovat audiovisuaalisten mediapalvelujen tai radiotoiminnan palvelujen tarjoajien tekemiä käyttöoikeussopimuksia tai jotka koskevat radio- ja televisiolähetysaikaa tai ohjelmien toimittamista ja jotka tehdään audiovisuaalisten mediapalvelujen tai radiotoiminnan palvelujen tarjoajien kanssa. Tätä alakohtaa sovellettaessa 'audiovisuaalisella mediapalvelulla' tarkoitetaan samaa kuin Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2010/13/EU ([1]) 1 artiklan 1 kohdan a alakohdassa ja 'mediapalvelujen tarjoajalla' samaa kuin mainitun direktiivin 1 artiklan 1 kohdan d alakohdassa. 'Ohjelmalla' tarkoitetaan samaa kuin mainitun direktiivin 1 artiklan 1 kohdan b alakohdassa, mutta siihen sisältyvät myös radio-ohjelmat ja niiden ohjelmamateriaali. Tätä säännöstä sovellettaessa 'ohjelmamateriaalilla' tarkoitetaan samaa kuin 'ohjelmalla'.

c) välimies- ja sovittelupalveluja;

d) mitä tahansa seuraavista oikeudellisista palveluista:

i) neuvoston direktiivin 77/249/ETY ([2]) 1 artiklassa tarkoitetun asianajajan suorittama asiakkaan oikeudellinen edustaminen

— jäsenvaltiossa, kolmannessa maassa tai kansainvälisessä sovittelu- tai välityselimessä pidetyssä sovittelu- tai välimiesmenettelyssä, tai

— jäsenvaltion tai kolmannen maan tuomioistuimissa tai viranomaisissa tai kansainvälisissä tuomioistuimissa tai viranomaisissa;

ii) oikeudellinen neuvonta tämän alakohdan i alakohdassa tarkoitettujen menettelyjen valmistelemiseksi tai jos on selvää näyttöä ja erittäin todennäköistä, että asiaa, johon neuvonta liittyy, tullaan käsittelemään tällaisessa menettelyssä, edellyttäen, että neuvontaa antaa direktiivin 77/249/ETY 1 artiklassa tarkoitettu asianajaja;

iii) asiakirjojen varmentamis- ja todentamispalvelut, joiden on oltava notaarien suorittamia;

iv) edunvalvojien tai holhoojien suorittamat oikeudelliset palvelut tai muut oikeudelliset palvelut, joiden suorittajan nimeää asianomaisen jäsenvaltion tuomioistuin tai joiden suorittaja nimetään laissa hoitamaan erityistehtäviä tällaisten tuomioistuinten valvonnassa;

([1]) Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2010/13/EU, annettu 10 päivänä maaliskuuta 2010, audiovisuaalisten mediapalvelujen tarjoamista koskevien jäsenvaltioiden tiettyjen lakien, asetusten ja hallinnollisten määräysten yhteensovittamisesta (audiovisuaalisia mediapalveluja koskeva direktiivi) (EUVL L 95, 15.4.2010, s. 1).

([2]) Neuvoston direktiivi 77/249/ETY, annettu 22 päivänä maaliskuuta 1977, asianajajien palvelujen tarjoamisen vapauden tehokkaan käyttämisen helpottamisesta (EYVL L 78, 26.3.1977, s. 17).

▼B

v) muut oikeudelliset palvelut, joihin liittyy asianomaisessa jäsenvaltiossa julkisen vallan käyttöä edes satunnaisesti;

e) Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivissä 2004/39/EY ([1]) tarkoitettujen arvopapereiden tai muiden rahoitusvälineiden liikkeeseenlaskuun, ostoon, myyntiin tai siirtoon liittyviä finanssipalveluja, keskuspankkipalveluja ja Euroopan rahoitusvakausvälineellä ja Euroopan vakausmekanismilla toteutettuja toimia;

f) lainoja riippumatta siitä, liittyvätkö ne arvopapereiden tai muiden rahoitusvälineiden liikkeeseenlaskuun, ostoon, myyntiin tai siirtoon;

g) väestönsuojelua, pelastuspalveluja ja vaarojen ehkäisyä koskevia palveluja, joita tarjoavat voittoa tavoittelemattomat organisaatiot tai yhteenliittymät ja jotka kuuluvat CPV-koodeihin 75250000-3, 75251000-0, 75251100-1, 75251110-4, 75251120-7, 75252000-7, 75222000-8, 98113100-9 ja 85143000-3, lukuun ottamatta sairaankuljetuspalveluja;

h) poliittisiin kampanjoihin liittyviä palveluita, jotka kuuluvat CPV-koodeihin 79341400-0, 92111230-3 ja 92111240-6 ja jotka tehdään poliittisen puolueen kanssa vaalikampanjan yhteydessä;

9. Tätä direktiiviä ei sovelleta CPV-koodiin 92351100-7 kuuluvia arpajaispalveluja koskeviin käyttöoikeussopimuksiin, jotka jäsenvaltio on tehnyt talouden toimijan kanssa yksinoikeuden perusteella. Tätä kohtaa sovellettaessa käsite yksinoikeus ei kata 7 artiklan 2 kohdassa tarkoitettuja yksinoikeuksia.

Tällaisen yksinoikeuden myöntäminen on julkaistava *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*.

10. Tätä direktiiviä ei sovelleta käyttöoikeussopimuksiin, joita hankintayksiköt tekevät toimintojensa harjoittamiseksi kolmannessa maassa siten, ettei unionin sisäistä verkkoa tai maantieteellistä aluetta käytetä fyysisesti.

11 artikla

Erityiset poikkeukset sähköisen viestinnän alalla

Tätä direktiiviä ei sovelleta käyttöoikeussopimuksiin, joiden päätarkoituksena on se, että hankintaviranomaiset voivat antaa yleisiä viestintäverkkoja käyttöön tai harjoittaa kyseistä verkkotoimintaa tai tarjota yleisölle yhtä tai useampaa sähköistä viestintäpalvelua.

([1]) Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2004/39/EY, annettu 21 päivänä huhtikuuta 2004, rahoitusvälineiden markkinoista sekä neuvoston direktiivien 85/611/ETY ja 93/6/ETY ja Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2000/12/EY muuttamisesta ja neuvoston direktiivin 93/22/ETY kumoamisesta (EUVL L 145, 30.4.2004, s. 1).

▼B

Tässä artiklassa ’yleisellä viestintäverkolla’ ja ’sähköisellä viestintäpalvelulla’ tarkoitetaan samaa kuin Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivissä 2002/21/EY ([1]).

12 artikla

Erityiset poikkeukset vesihuollon alalla

1. Tätä direktiiviä ei sovelleta käyttöoikeussopimuksiin, jotka on tehty

a) sellaisten kiinteiden verkkojen antamiseksi saataville tai ylläpitämiseksi, joiden tarkoituksena on tarjota yleisölle juomaveden tuotantoon, siirtoon tai jakeluun liittyviä palveluja;

b) juomaveden toimittamiseksi näihin verkkoihin.

2. Tätä direktiiviä ei sovelleta myöskään käyttöoikeussopimuksiin, joiden kohteena on yksi tai molemmat seuraavista, kun ne liittyvät 1 kohdassa tarkoitettuun toimintaan:

a) vesirakennushankkeet, maan kastelu tai kuivatus, jos juomavedeksi hankittavan veden osuus on yli 20 prosenttia näissä hankkeissa tai kastelu- tai kuivatusjärjestelmissä saataville annettavan veden koko määrästä; tai

b) jäteveden poisto tai käsittely.

13 artikla

Sidosyrityksen kanssa tehtävät käyttöoikeussopimukset

1. Tätä artiklaa sovellettaessa ’sidosyrityksellä’ tarkoitetaan yritystä, jonka vuositilinpäätökset konsolidoidaan hankintayksikön vuositilinpäätösten kanssa direktiivin 2013/34/EU vaatimusten mukaisesti.

2. Jos on kyse yksiköistä, jotka eivät kuulu direktiivin 2013/34/EU soveltamisalaan, ’sidosyrityksellä’ tarkoitetaan yritystä,

a) jossa hankintayksikkö voi suoraan tai välillisesti käyttää määräysvaltaa;

b) joka voi käyttää määräysvaltaa hankintayksikössä; tai

c) joka on hankintayksikkönä toisen yrityksen määräysvallan alainen omistuksen, rahoitusosuuden tai yritystä koskevien sääntöjen nojalla.

Tässä kohdassa ’määräysvallalla’ on sama merkitys kuin 7 artiklan 4 kohdan toisessa alakohdassa.

3. Sen estämättä, mitä 17 artiklassa säädetään, ja jos tämän artiklan 4 kohdassa säädetyt edellytykset täyttyvät, tätä direktiiviä ei sovelleta käyttöoikeussopimukseen, jonka tekee

a) hankintayksikkö sidosyrityksen kanssa; tai

([1]) Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2002/21/EY, annettu 7 päivänä maaliskuuta 2002, sähköisten viestintäverkkojen ja -palvelujen yhteisestä sääntelyjärjestelmästä (puitedirektiivi) (EYVL L 108, 24.4.2002, s. 33).

▼B

b) yksinomaan useista hankintayksiköistä koostuva, liitteessä II tarkoitettuja toimintoja harjoittava yhteisyritys sellaisen yrityksen kanssa, joka on yhden kyseisistä hankintayksiköistä sidosyritys.

4. Edellä olevaa 3 kohtaa sovelletaan

a) palveluja koskeviin käyttöoikeussopimuksiin, jos vähintään 80 prosenttia sidosyrityksen kolmen viimeksi kuluneen vuoden aikana yleisesti palvelujen alalla saavuttamasta keskimääräisestä liikevaihdosta muodostuu palvelujen suorittamisesta hankintayksikölle tai muille yrityksille, joihin se on sidoksissa, kun otetaan huomioon kaikki kyseisen yrityksen suorittamat palvelut;

b) käyttöoikeusurakoihin, jos vähintään 80 prosenttia sidosyrityksen kolmen viimeksi kuluneen vuoden aikana yleisesti urakoiden alalla saavuttamasta keskimääräisestä liikevaihdosta muodostuu urakoiden suorittamisesta hankintayksikölle tai muille yrityksille, joihin se on sidoksissa, kun otetaan huomioon kaikki kyseisen yrityksen suorittamat urakat.

5. Jos sidosyrityksen perustamisajankohdan tai toiminnan aloittamisajankohdan vuoksi liikevaihtotietoja kolmelta viimeksi kuluneelta vuodelta ei ole käytettävissä, riittää, että kyseinen yritys osoittaa 4 kohdan a tai b alakohdassa tarkoitetun liikevaihdon toteutumisen todennäköiseksi, erityisesti esittämällä tietoja tulevasta liiketoiminnasta.

6. Jos useampi kuin yksi hankintayksikön sidosyritys, joka muodostaa hankintayksikön kanssa taloudellisen ryhmittymän, tarjoaa samaa tai vastaavia palveluja tai rakennusurakointia, 4 kohdassa tarkoitettuja prosenttiosuuksia laskettaessa on otettava huomioon näiden sidosyritysten suorittamista palveluista ja rakennusurakoinnista muodostuva kokonaisliikevaihto.

14 artikla

Yhteisyrityksen tai yhteisyritykseen kuuluvan hankintayksikön kanssa tehtävät käyttöoikeussopimukset

Sen estämättä, mitä 17 artiklassa säädetään, ja edellyttäen, että yhteisyritys on perustettu kyseisen toiminnan harjoittamiseksi vähintään kolmen vuoden ajan ja että yhteisyrityksen perustamisasiakirjassa todetaan yhteisyrityksen perustaneiden hankintayksiköiden kuuluvan siihen vähintään saman ajan, tätä direktiiviä ei sovelleta käyttöoikeussopimuksiin, jotka

a) yksinomaan useista hankintayksiköistä koostuva, liitteessä II tarkoitettuja toimintoja harjoittava yhteisyritys tekee yhden tällaisen hankintayksikön kanssa; tai

b) hankintayksikkö tekee tällaisen yhteisyrityksen kanssa, johon se itse kuuluu.

15 artikla

Hankintayksiköiden ilmoittamat tiedot

Hankintayksiköiden on ilmoitettava komissiolle sen pyynnöstä seuraavat 13 artiklan 2 ja 3 kohdan sekä 14 artiklan soveltamiseen liittyvät tiedot:

▼B

a) kyseisten yritysten tai yhteisyritysten nimet;

b) kyseisten käyttöoikeussopimusten luonne ja arvo;

c) komission tarpeelliseksi katsoma selvitys sen osoittamiseksi, että käyttöoikeussopimukset saaneen yrityksen tai yhteisyrityksen ja hankintayksikön väliset suhteet täyttävät 13 tai 14 artiklan vaatimukset.

16 artikla

Suoran kilpailun kohteena oleviin toimintoihin sovellettava poikkeus

Tätä direktiiviä ei sovelleta hankintayksiköiden tekemiin käyttöoikeussopimuksiin, jos direktiivin 2014/25/EU 35 artiklan nojalla on todettu, että kyseinen toiminta on mainitun direktiivin 34 artiklan mukaisesti suoran kilpailun kohteena jäsenvaltiossa, jossa käyttöoikeussopimukset on määrä toteuttaa.

17 artikla

Yksiköiden väliset käyttöoikeussopimukset julkisella sektorilla

1. Käyttöoikeussopimus, jonka 7 artiklan 1 kohdan a alakohdassa tarkoitettu hankintaviranomainen tai hankintayksikkö tekee yksityisoikeudellisen tai julkisoikeudellisen oikeushenkilön kanssa, jää tämän direktiivin soveltamisalan ulkopuolelle, jos kaikki seuraavat edellytykset täyttyvät:

a) hankintaviranomainen tai hankintayksikkö käyttää kyseisessä oikeushenkilössä samanlaista määräysvaltaa kuin omissa yksiköissään;

b) yli 80 prosenttia määräysvallassa olevan oikeushenkilön toiminnoista suoritetaan niiden tehtävien täyttämiseksi, jotka se on vastaanottanut määräysvaltaa käyttävältä hankintaviranomaiselta tai hankintayksiköltä tai muilta kyseisen hankintaviranomaisen tai hankintayksikön määräysvallan alaisilta oikeushenkilöiltä; ja

c) määräysvallan alaisessa oikeushenkilössä ei ole suoria yksityisiä pääomaosuuksia lukuun ottamatta perussopimuksen mukaisia kansallisissa säännöksissä vaadittuja yksityisen pääomaosuuden muotoja ilman määräysvaltaa ja ilman suojaamista, jotka eivät vaikuta ratkaisevasti määräysvallan alaisen oikeushenkilön päätöksiin.

Edellä 7 artiklan 1 kohdan a alakohdassa tarkoitetun hankintaviranomaisen tai hankintayksikön katsotaan käyttävän oikeushenkilössä samanlaista määräysvaltaa kuin omissa toimipaikoissaan tämän kohdan ensimmäisen alakohdan a alakohdassa tarkoitetulla tavalla, jos sillä on ratkaisevaa vaikutusvaltaa määräysvallan alaisen oikeushenkilön strategisiin tavoitteisiin ja tärkeisiin päätöksiin. Tätä määräysvaltaa voi käyttää myös toinen oikeushenkilö, joka on samalla tavoin hankintaviranomaisen tai hankintayksikön määräysvallassa.

2. Tämän artiklan 1 kohtaa sovelletaan myös silloin, kun määräysvallan alainen oikeushenkilö, joka on 7 artiklan 1 kohdan a alakohdassa tarkoitettu hankintaviranomainen tai hankintayksikkö, tekee käyttöoikeussopimuksen tätä määräysvaltaa käyttävän hankintaviranomaisen tai hankintayksikön kanssa tai saman hankintaviranomaisen tai hankintayksikön määräysvallan alaisen toisen oikeushenkilön kanssa edellyttäen, että oikeushenkilössä, jonka kanssa käyttöoikeussopimus tehdään, ei

▼B

ole suoria yksityisiä pääomaosuuksia, lukuun ottamatta perussopimusten mukaisia kansallisissa säännöksissä vaadittuja yksityisen pääomaosuuden muotoja ilman määräysvaltaa ja ilman suojaamista, jotka eivät vaikuta ratkaisevasti määräysvallan alaisen oikeushenkilön päätöksiin.

3. Edellä 7 artiklan 1 kohdan a alakohdassa tarkoitettu hankintaviranomainen tai hankintayksikkö, joka ei käytä yksityisoikeudellisessa tai julkisoikeudellisessa oikeushenkilössä tämän artiklan 1 kohdassa tarkoitettua määräysvaltaa, voi kuitenkin tehdä käyttöoikeussopimuksen tällaisen oikeushenkilön kanssa soveltamatta tämän direktiivin säännöksiä, jos kaikki seuraavat edellytykset täyttyvät:

a) edellä 7 artiklan 1 kohdan a alakohdassa tarkoitettu hankintaviranomainen tai hankintayksikkö käyttää yhdessä muiden hankintaviranomaisten tai hankintayksiköiden kanssa samanlaista määräysvaltaa kyseisessä oikeushenkilössä kuin se käyttää omissa toimipaikoissaan;

b) yli 80 prosenttia kyseisen oikeushenkilön toiminnoista suoritetaan niiden tehtävien täyttämiseksi, jotka se on vastaanottanut määräysvaltaa käyttävältä hankintaviranomaiselta tai hankintayksiköltä tai muilta kyseisen hankintaviranomaisen tai hankintayksikön määräysvallan alaisilta oikeushenkilöiltä; ja

c) määräysvallan alaisessa oikeushenkilössä ei ole suoria yksityisiä pääomaosuuksia lukuun ottamatta perussopimuksen mukaisia kansallisissa säännöksissä vaadittuja yksityisen pääomaosuuden muotoja ilman määräysvaltaa ja ilman suojaamista, jotka eivät vaikuta ratkaisevasti määräysvallan alaisen oikeushenkilön päätöksiin.

Sovellettaessa tämän kohdan ensimmäisen alakohdan a alakohtaa 7 artiklan 1 kohdan a alakohdassa tarkoitetut hankintaviranomaiset tai hankintayksiköt käyttävät yhdessä määräysvaltaa oikeushenkilössä, jos kaikki seuraavat edellytykset täyttyvät:

i) määräysvallan alaisen oikeushenkilön päätöksentekoelimet koostuvat kaikkien määräysvallan käyttöön osallistuvien hankintaviranomaisten tai hankintayksiköiden edustajista. Yksittäiset edustajat voivat edustaa useita tai kaikkia osallistuvia hankintaviranomaisia tai hankintayksiköitä;

ii) kyseiset hankintaviranomaiset tai hankintayksiköt voivat yhdessä käyttää ratkaisevaa vaikutusvaltaa määräysvallan alaisen oikeushenkilön strategisiin tavoitteisiin ja tärkeisiin päätöksiin; ja

iii) määräysvallan alainen oikeushenkilö ei aja sellaisia etuja, jotka poikkeaisivat määräysvaltaa käyttävien hankintaviranomaisten tai hankintayksiköiden eduista.

4. Yksinomaan kahden tai useamman 7 artiklan 1 kohdan a alakohdassa tarkoitetun hankintaviranomaisen tai hankintayksikön välillä tehty sopimus ei kuulu tämän direktiivin soveltamisalaan, jos kaikki seuraavat edellytykset täyttyvät:

a) sopimuksella käynnistetään tai toteutetaan siihen osallistuvien hankintaviranomaisten tai hankintayksiköiden yhteistyö tavoitteena varmistaa, että julkiset palvelut, jotka niiden on suoritettava, tarjotaan niiden yhteisten tavoitteiden saavuttamiseksi;

b) kyseisen yhteistyön toteuttamista ohjaavat ainoastaan yleiseen etuun liittyvät näkökohdat; ja

▼B

c) osallistuvat hankintaviranomaiset harjoittavat avoimilla markkinoilla alle 20:tä prosenttia yhteistyön piiriin kuuluvista toiminnoistaan.

5. Edellä 1 kohdan ensimmäisen alakohdan b alakohdassa, 3 kohdan ensimmäisen alakohdan b alakohdassa ja 4 kohdan c alakohdassa tarkoitettujen toimintojen prosenttiosuutta määriteltäessä on otettava huomioon käyttöoikeussopimuksen tekemistä edeltävien kolmen vuoden keskimääräinen kokonaisliikevaihto tai jokin asianmukainen vaihtoehtoinen toimintaan perustuva määrä, kuten 7 artiklan 1 kohdan a alakohdassa tarkoitetulle asianomaiselle oikeushenkilölle taikka hankintaviranomaiselle tai hankintayksikölle aiheutuneet kustannukset palvelujen, tavaroiden ja rakennusurakoiden osalta.

Jos asianomaisen oikeushenkilön tai hankintaviranomaisen tai hankintayksikön perustamisajankohdan tai toiminnan aloittamisen ajankohdan taikka toiminnan uudelleenjärjestämisen vuoksi liikevaihtoa tai vaihtoehtoista toimintaan perustuvaa määrää, kuten kustannuksia, ei ole joko saatavilla kolmelta edeltävältä vuodelta tai niillä ei ole enää merkitystä, riittää, että toiminnan mittaus osoitetaan todennäköiseksi erityisesti esittämällä tietoja tulevasta liiketoiminnasta.

III jakso

Yleiset säännökset

18 artikla

Käyttöoikeussopimuksen kesto

1. Käyttöoikeussopimuksen kesto on rajoitettu. Hankintaviranomaisen tai hankintayksikön on arvioitava kesto käyttöoikeussopimuksen saajalta pyydettyjen urakoiden tai palvelujen perusteella.

2. Yli viisi vuotta kestävien käyttöoikeussopimusten enimmäiskesto ei saa ylittää aikaa, jona käyttöoikeuden saaja voisi kohtuudella odottaa saavansa takaisin tehdyt investoinnit urakoiden tai palvelujen toteuttamiseksi ja saadakseen sijoitetulle pääomalle tuoton ottamalla huomioon sopimuksen nimenomaisten tavoitteiden saavuttamiseksi edellytetyt investoinnit.

Laskelmaa varten huomioon otettaviin investointeihin on sisällytettävä sekä alkuinvestoinnit että käyttöoikeussopimuksen kuluessa tehdyt lisäinvestoinnit.

19 artikla

Sosiaalipalvelut ja muut erityispalvelut

Liitteessä IV lueteltuja sosiaalipalveluja ja muita erityisiä palveluja koskeviin käyttöoikeussopimuksiin, jotka kuuluvat tämän direktiivin soveltamisalaan, sovelletaan ainoastaan 31 artiklan 3 kohdan sekä 32, 46 ja 47 artiklan mukaisia velvoitteita.

20 artikla

Sekamuotoiset sopimukset

1. Käyttöoikeussopimukset, joiden kohteena on sekä urakoita että palveluja, on tehtävä siihen käyttöoikeussopimustyyppiin sovellettavien säännösten mukaisesti, joka on luonteenomainen kyseisen sopimuksen pääkohteelle.

▼B

Jos on kyse sekamuotoisista käyttöoikeussopimuksista, jotka osittain koskevat liitteessä IV lueteltuja sosiaalipalveluja ja muita erityispalveluja sekä osittain muita palveluja, niiden pääkohde on määritettävä sen mukaan, minkä palvelujen ennakoidut arvot ovat korkeammat.

2. Jos tietyn hankintasopimuksen eri osat voidaan objektiivisesti erottaa toisistaan, sovelletaan 3 ja 4 kohtaa. Jos tietyn hankintasopimuksen eri osia voida objektiivisesti erottaa toisistaan, sovelletaan 5 kohtaa.

Jos osa tiettyä hankintasopimusta kuuluu SEUT 346 artiklan tai direktiivin 2009/81/EY soveltamisalaan, sovelletaan tämän direktiivin 21 artiklaa.

Jos sopimuksilla on määrä kattaa useita toimintoja, joista yhteen sovelletaan joko tämän direktiivin liitettä II tai direktiiviä 2014/25/EU, sovellettavat säännökset vahvistetaan tilanteen mukaan joko tämän direktiivin 22 artiklan tai direktiivin 2014/25/EU 6 artiklan mukaisesti.

3. Jos on kyse hankintasopimuksista, joiden kohteena on tämän direktiivin soveltamisalaan kuuluvia osatekijöitä ja muita osatekijöitä, hankintaviranomaiset ja hankintayksiköt voivat päättää tehdä erilliset sopimukset erillisiä osia varten. Jos hankintaviranomaiset päättävät tehdä erilliset hankintasopimukset erillisiä osia varten, päätös siitä, mitä oikeudellista järjestelyä sovelletaan kuhunkin tällaisista erillisistä hankintasopimuksista, tehdään asianomaisen erillisen osan ominaisuuksien perusteella.

Jos hankintaviranomaiset päättävät tehdä yhden hankintasopimuksen, tätä direktiiviä sovelletaan tästä johtuvaan sekamuotoiseen hankintasopimukseen, ellei tämän artiklan 4 kohdassa tai 21 artiklassa toisin säädetä, riippumatta niiden osien arvosta, jotka kuuluisivat muutoin eri oikeudellisen järjestelyn soveltamisalaan, ja riippumatta siitä, mitä oikeudellista järjestelyä kyseisiin osiin olisi muutoin sovellettu.

4. Jos on kyse sekamuotoisista hankintasopimuksista, joihin sisältyy käyttöoikeussopimusten osatekijöitä sekä direktiivin 2014/24/EU soveltamisalaan kuuluvien hankintasopimusten osatekijöitä tai direktiivin 2014/25/EU soveltamisalaan kuuluvien sopimusten osatekijöitä, sekamuotoinen sopimus on tehtävä tilanteen mukaan joko direktiivin 2014/24/EU tai direktiivin 2014/25/EU mukaisesti.

5. Jos tietyn hankintasopimuksen eri osia ei voi objektiivisesti erottaa toisistaan, sovellettavasta oikeudellisesta järjestelystä päätetään sopimuksen pääkohteen perusteella.

Jos tällaisiin hankintasopimuksiin kuuluu sekä palvelujen käyttöoikeussopimuksen että tavarahankintasopimusten osatekijöitä, niiden pääkohde on määritettävä sen mukaan, minkä palvelujen tai tavaroiden ennakoidut arvot ovat korkeammat.

21 artikla

Sekamuotoiset hankintasopimukset, joihin liittyy puolustus- tai turvallisuusnäkökohtia

1. Jos on kyse sekamuotoisista hankintasopimuksista, joiden kohteena on tämän direktiivin soveltamisalaan kuuluvan käyttöoikeussopimuksen osatekijöitä ja SEUT 346 artiklan tai direktiivin 2009/81/EY soveltamisalaan kuuluvia hankintoja tai muita osatekijöitä, sovelletaan tätä artiklaa.

▼B

Jos sopimuksilla on määrä kattaa useita toimintoja, joista yhteen sovelletaan joko tämän direktiivin liitettä II tai direktiiviä 2014/25/EU ja toiseen sovelletaan SEUT 346 artiklaa tai direktiiviä 2009/81/EY, sovellettavat säännökset vahvistetaan tilanteen mukaan joko tämän direktiivin 23 artiklan tai direktiivin 2014/25/EU 26 artiklan mukaisesti.

2. Jos tietyn hankintasopimuksen eri osat voidaan objektiivisesti erottaa toisistaan, hankintaviranomaiset tai hankintayksiköt voivat päättää tehdä erilliset hankintasopimukset erillisiä osia varten tai tehdä yhden hankintasopimuksen.

Jos hankintaviranomaiset tai hankintayksiköt päättävät tehdä erilliset hankintasopimukset erillisiä osia varten, päätös siitä, mitä oikeudellista järjestelyä sovelletaan kuhunkin tällaisista erillisistä hankintasopimuksista, tehdään asianomaisen erillisen osan ominaisuuksien perusteella.

Jos hankintaviranomaiset tai hankintayksiköt päättävät tehdä yhden hankintasopimuksen, sovellettavan oikeudellisen järjestelyn määrittelemiseksi käytetään seuraavia perusteita:

a) jos osa tietystä sopimuksesta kuuluu SEUT 346 artiklan soveltamisalaan tai sopimuksen eri osat kuuluvat joko SEUT 346 artiklan tai direktiivin 2009/81/EY soveltamisalaan, hankintasopimus voidaan tehdä soveltamatta tätä direktiiviä edellyttäen, että yhden hankintasopimuksen tekemiselle on olemassa objektiiviset perusteet;

b) jos osa tiettyä hankintasopimusta kuuluu direktiivin 2009/81/EY soveltamisalaan, sopimus voidaan tehdä direktiivin mukaisesti tai direktiivin 2009/81/EY mukaisesti edellyttäen, että yhden sopimuksen tekemiselle on olemassa objektiiviset perusteet.

Yhden sopimuksen tekemistä koskevaa päätöstä ei saa kuitenkaan tehdä siinä tarkoituksessa, että sopimus voidaan näin jättää joko tämän direktiivin tai direktiivin 2009/81/EY soveltamisalan ulkopuolelle.

3. Jos tietyn hankintasopimuksen eri osia ei voi objektiivisesti erottaa toisistaan, hankintasopimus voidaan tehdä soveltamatta tätä direktiiviä, jos se sisältää osatekijöitä, joihin sovelletaan SEUT 346 artiklaa. Muussa tapauksessa hankintaviranomainen tai hankintayksikkö voi päättää tehdä sopimuksen tämän direktiivin taikka tämän direktiivin tai direktiivin 2009/81/EY mukaisesti.

22 artikla

Hankintasopimukset, jotka kuuluvat sekä liitteessä II tarkoitetun toiminnan että muun toiminnan soveltamisalaan

1. Poiketen siitä, mitä 20 artiklassa säädetään, hankintayksiköt voivat sellaisten sopimusten osalta, joilla on tarkoitus kattaa useita toimintoja, päättää tehdä erilliset hankintasopimukset erillisiä osia varten tai tehdä yhden hankintasopimuksen. Jos hankintayksiköt päättävät tehdä erillisen sopimuksen, päätös siitä, mitä sääntöjä sovelletaan kuhunkin tällaisista erillisistä sopimuksista, tehdään kyseisen erillisen toiminnan ominaisuuksien perusteella.

▼B

Sen estämättä, mitä 20 artiklassa säädetään, siinä tapauksessa, että hankintayksiköt päättävät tehdä yhden sopimuksen, sovelletaan tämän artiklan 2 ja 3 kohtaa. Jos jokin toiminta kuuluu kuitenkin SEUT 346 artiklan tai direktiivin 2009/81/EY soveltamisalaan, sovelletaan tämän direktiivin 23 artiklaa.

Valittaessa yhden hankintasopimuksen tekemisen tai usean erillisen hankintasopimuksen tekemisen välillä ei saa kuitenkaan pyrkiä siihen, että sopimus tai sopimukset jätetään tämän direktiivin tai, soveltuvin osin, direktiivien 2014/24/EU tai 2014/25/EU soveltamisalan ulkopuolelle.

2. Useita toimintoja koskevaan hankintasopimukseen sovelletaan sitä toimintoa säänteleviä sääntöjä, jonka toteuttamiseksi se ensisijaisesti tehdään.

3. Jos on objektiivisesti mahdotonta määritellä, mitä toimintaa varten sopimus ensisijaisesti tehdään, sovellettavat säännöt määritellään seuraavasti:

a) käyttöoikeussopimus tehdään hankintaviranomaisten tekemiin käyttöoikeussopimuksiin sovellettavien tämän direktiivin säännösten mukaisesti, jos johonkin toimintaan, jota varten käyttöoikeussopimus tehdään, sovelletaan hankintaviranomaisten tekemiin käyttöoikeussopimuksiin sovellettavia tämän direktiivin säännöksiä ja johonkin muuhun toimintaan sovelletaan hankintayksiköiden tekemiin käyttöoikeussopimuksiin sovellettavia tämän direktiivin säännöksiä;

b) hankintasopimus on tehtävä direktiivin 2014/24/EU mukaisesti, jos jokin toiminnoista, joita varten hankintasopimus tehdään, kuuluu tämän direktiivin soveltamisalaan ja toinen direktiivin 2014/24/EU soveltamisalaan;

c) hankintasopimus on tehtävä tämän direktiivin mukaisesti, jos jokin toiminnoista, joita varten hankintasopimus tehdään, kuuluu tämän direktiivin soveltamisalaan, eikä toinen toiminta kuulu tämän direktiivin, direktiivin 2014/24/EU eikä direktiivin 2014/25/EU soveltamisalaan.

23 artikla

Käyttöoikeussopimukset, jotka kattavat sekä liitteessä II tarkoitettuja toimintoja että toimintoja, joihin liittyy puolustus- tai turvallisuusnäkökohtia

1. Hankintayksiköt voivat sellaisten sopimusten osalta, joilla on tarkoitus kattaa useita toimintoja, päättää tehdä erilliset hankintasopimukset erillisiä osia varten tai tehdä yhden hankintasopimuksen. Jos hankintayksiköt päättävät tehdä erilliset hankintasopimukset erillisiä osia varten, päätös siitä, mitä oikeudellista järjestelyä sovelletaan kuhunkin tällaisista erillisistä hankintasopimuksista, tehdään asianomaisen erillisen osan ominaisuuksien perusteella.

Sen estämättä, mitä 21 artiklassa säädetään, siinä tapauksessa, että hankintayksiköt päättävät tehdä yhden sopimuksen, sovelletaan tämän artiklan 2 kohtaa.

Valittaessa yhden hankintasopimuksen tekemisen ja usean erillisen hankintasopimuksen tekemisen välillä ei saa kuitenkaan pyrkiä siihen, että sopimus tai sopimukset jätetään joko tämän direktiivin tai direktiivin 2009/81/EY soveltamisalan ulkopuolelle.

▼B

2. Jos sopimuksilla on tarkoitus kattaa jokin tämän direktiivin soveltamisalaan koskeva toiminta ja jokin toinen toiminta, joka

a) kuuluu SEUT 346 artiklan soveltamisalaan; tai

b) kuuluu direktiivin 2009/81/EY soveltamisalaan,

hankintayksikkö voi:

i) tehdä sopimuksen soveltamatta tätä direktiiviä a alakohdassa tarkoitetuissa tapauksissa; tai

ii) tehdä sopimuksen joko tämän direktiivin tai direktiivin 2009/81/EY mukaisesti b alakohdassa tarkoitetuissa tapauksissa. Tämän kohdan ensimmäinen alakohta ei vaikuta direktiivissä 2009/81/EY säädettyjen kynnysarvojen ja poikkeusten soveltamiseen.

Edellä b alakohdassa tarkoitetut sopimukset, joihin sisältyy myös SEUT 346 artiklan soveltamisalaan kuuluvia hankintoja tai muita osatekijöitä, voidaan tehdä soveltamatta tätä direktiiviä.

Tämän kohdan soveltaminen edellyttää kuitenkin sitä, että yhden sopimuksen tekeminen on objektiivisista syistä perusteltua ja päätöstä yhden sopimuksen tekemisestä ei tehdä siinä tarkoituksessa, että sopimuksiin ei sovelleta tämän direktiivin säännöksiä.

IV jakso

Erityistilanteet

24 artikla

Varatut käyttöoikeussopimukset

Jäsenvaltiot voivat varata oikeuden osallistua käyttöoikeussopimusten tekomenettelyihin suojatyökeskuksille ja talouden toimijoille, joiden päätarkoituksena on vammaisten tai muita heikommassa asemassa olevien henkilöiden integroiminen yhteiskuntaan ja työelämään, tai rajata sopimusten toteuttamisen suojatyöohjelmien puitteissa tapahtuvaksi, jos vähintään 30 prosenttia kyseisten työkeskusten, talouden toimijoiden tai ohjelmien työntekijöistä on vammaisia henkilöitä tai muita heikommassa asemassa olevia työntekijöitä. Käyttöoikeussopimusta koskevassa ilmoituksessa tai, jos kyse on 19 artiklassa määritellyistä palvelujen käyttöoikeussopimuksista, ennakkoilmoituksessa on oltava maininta tästä artiklasta.

25 artikla

Tutkimus- ja kehittämispalvelut

Tätä direktiiviä sovelletaan vain niitä tutkimus- ja kehittämispalveluja koskeviin käyttöoikeussopimuksiin, jotka kuuluvat CPV-koodeihin 73000000-2–73120000-9, 73300000-5, 73420000-2 ja 73430000-5, edellyttäen että molemmat seuraavista edellytyksistä täyttyvät:

a) saatavat hyödyt koituvat yksinomaan hankintaviranomaiselle tai hankintayksikölle käytettäviksi tämän toiminnassa; ja

b) hankintaviranomainen tai hankintayksikkö korvaa suoritetun palvelun kokonaan.

▼B

II LUKU

Periaatteet

26 artikla

Talouden toimijat

1. Talouden toimijoita, jotka sen jäsenvaltion lain mukaan, johon ne ovat sijoittautuneet, saavat tarjota asianomaista palvelua, ei saa hylätä pelkästään sillä perusteella, että sen jäsenvaltion lain mukaan, jossa hankintasopimus tehdään, niiden on oltava joko luonnollisia henkilöitä tai oikeushenkilöitä.

Oikeushenkilöt voidaan velvoittaa ilmoittamaan tarjouksissaan tai hakemuksissaan hankintasopimuksen toteuttamisesta vastaavien henkilöiden nimet ja ammatilliset pätevyydet.

2. Talouden toimijoiden ryhmittymät, mukaan lukien yritysten väliaikaiset yhteenliittymät, voivat osallistua käyttöoikeussopimuksen tekomenettelyyn. Hankintaviranomaiset tai hankintayksiköt eivät voi edellyttää niiltä tiettyä oikeudellista muotoa tarjouksen tai osallistumishakemuksen tekemiseksi.

Tarvittaessa hankintaviranomaiset tai hankintayksiköt voivat selventää käyttöoikeussopimukseen liittyvissä asiakirjoissa, kuinka talouden toimijoiden on täytettävä 38 artiklassa tarkoitetut vaatimukset taloudellisesta ja rahoituksellisesta tilanteesta taikka teknisestä ja ammatillisesta pätevyydestä, edellyttäen että tämä on objektiivisesti perusteltua ja oikeasuhteista. Jäsenvaltiot voivat vahvistaa vakiomuodon sille, miten talouden toimijoiden ryhmittymien on täytettävä nämä vaatimukset. Tällaisten talouden toimijoiden ryhmittymien toteuttamien käyttöoikeussopimusten toteuttamisen ehtojen, jotka poikkeavat yksittäisiin osallistujiin sovellettavista ehdoista, on niin ikään oltava objektiivisesti perusteltuja ja oikeasuhteisia.

3. Sen estämättä, mitä 1 ja 2 kohdassa säädetään, hankintaviranomaiset tai hankintayksiköt voivat edellyttää talouden toimijoiden ryhmittymiltä tiettyä oikeudellista muotoa hankintasopimuksen tekemisen jälkeen, jos hankintasopimuksen asianmukainen toteuttaminen edellyttää tätä muutosta.

27 artikla

Nimikkeistöt

1. Jos käyttöoikeussopimusten tekemisen yhteydessä viitataan nimikkeistöihin, viittaukset on tehtävä käyttämällä Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksella (EY) N:o 2195/2002 ([1]) vahvistettua yhteistä hankintanimikkeistöä (CPV).

2. Siirretään komissiolle valta antaa delegoituja säädöksiä 48 artiklan mukaisesti tässä direktiivissä tarkoitettujen CPV-koodien muuttamiseksi, kun CPV-nimikkeistön muutokset on otettava tässä direktiivissä huomioon ja niillä ei muuteta tämän direktiivin soveltamisalaa.

([1]) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 2195/2002, annettu 5 päivänä marraskuuta 2002, yhteisestä hankintasanastosta (CPV) (EYVL L 340, 16.12.2002, s. 1).

▼B

28 artikla

Luottamuksellisuus

1. Jollei tämän direktiivin säännöksistä tai hankintaviranomaiseen sovellettavasta kansallisesta laista, erityisesti tiedonsaantia koskevasta lainsäädännöstä, muuta johdu, hankintaviranomainen tai hankintayksikkö ei saa paljastaa talouden toimijoiden sille toimittamia tietoja, jotka nämä ovat määritelleet luottamuksellisiksi, mukaan lukien muttei yksinomaan tekniset tai liikesalaisuudet ja tarjouksiin liittyvät luottamukselliset näkökohdat, sanotun kuitenkaan rajoittamatta velvollisuuksia, jotka liittyvät 32 artiklassa säädettyihin käyttöoikeussopimusta koskeviin jälki-ilmoituksiin ja 40 artiklassa säädettyyn ehdokkaille ja tarjoajille ilmoittamiseen.

Tämä artikla ei estä tehtyihin hankintasopimuksiin sisältyvien muiden kuin luottamuksellisten tietojen julkaisemista, sopimuksiin mahdollisesti myöhemmin tehtävät muutokset mukaan luettuina.

2. Hankintaviranomainen tai hankintayksikkö voi asettaa talouden toimijoille vaatimuksia, joiden tarkoituksena on suojata niiden tietojen luottamuksellisuutta, joita se antaa saataville koko käyttöoikeussopimuksen tekomenettelyn kuluessa.

29 artikla

Viestintään sovellettavat säännöt

1. Jäsenvaltiot tai hankintaviranomaiset ja hankintayksiköt voivat valintansa mukaan käyttää kaikessa viestinnässä ja tietojenvaihdossa yhtä tai useampaa seuraavista viestintämuodoista, lukuun ottamatta tapauksia, joissa on 33 artiklan 2 kohdan ja 34 artiklan mukaan käytettävä sähköistä muotoa:

a) sähköiset välineet;

b) posti tai faksi;

c) suullinen viestintä, mukaan lukien puhelut, viestinnässä, joka koskee muita kuin käyttöoikeussopimuksen tekomenettelyn olennaisia osia, edellyttäen, että suullisen viestinnän sisältö dokumentoidaan riittävästi pysyvällä välineellä;

d) toimittaminen henkilökohtaisesti vastaanottotodistusta vastaan.

Jäsenvaltiot voivat tehdä sähköisten viestintämuotojen käytön pakolliseksi käyttöoikeussopimuksia koskevassa viestinnässä ja mennä siten 33 artiklan 2 kohdassa ja 34 artiklassa vahvistettuja velvollisuuksia pitemmälle.

2. Valittujen viestintämuotojen on oltava yleisesti käytettävissä ja syrjimättömiä, eivätkä ne saa rajoittaa talouden toimijoiden mahdollisuutta osallistua käyttöoikeussopimuksen tekomenettelyyn. Sähköisessä muodossa tapahtuvaan tietojen toimittamiseen käytettävien välineiden ja laitteiden sekä niiden teknisten ominaisuuksien on oltava yhteentoimivia yleisesti käytössä olevien tieto- ja viestintäteknologian tuotteiden kanssa.

▼B

Hankintaviranomaisten ja hankintayksiköiden on varmistettava kaikessa viestinnässä, tietojenvaihdossa ja tietojen tallentamisessa, että tietojen eheys sekä hakemusten ja tarjousten luottamuksellisuus säilytetään. Ne saavat tarkastella osallistumishakemusten ja tarjousten sisältöä vasta niiden jättämiselle asetetun määräajan päätyttyä.

II OSASTO

KÄYTTÖOIKEUSSOPIMUSTEN TEKEMISTÄ KOSKEVAT SÄÄNNÖT:

YLEISET PERIAATTEET JA MENETTELYTAKEET

1 LUKU

Yleiset periaatteet

30 artikla

Yleiset periaatteet

1. Hankintaviranomainen tai hankintayksikkö on vapaa määrittämään menettelyn, jolla käyttöoikeussopimuksen saaja valitaan, edellyttäen että tämän direktiivin määräyksiä noudatetaan.

2. Käyttöoikeussopimuksen tekomenettelyn suunnittelussa on noudatettava 3 artiklassa säädettyjä periaatteita. Hankintaviranomainen tai hankintayksikkö ei erityisesti käyttöoikeussopimuksen tekomenettelyn aikana saa antaa syrjivällä tavalla tietoja, jotka saattavat asettaa jotkut ehdokkaat tai tarjoajat muita edullisempaan asemaan.

3. Jäsenvaltioiden on toteutettava aiheellisia toimenpiteitä varmistaakseen, että taloudelliset toimijat noudattavat käyttöoikeussopimuksia toteuttaessaan sovellettavia ympäristö-, sosiaali- ja työoikeudellisia velvoitteita, jotka on vahvistettu unionin lainsäädännössä, kansallisessa lainsäädännössä, työehtosopimuksissa tai liitteessä X luetelluissa kansainvälisissä ympäristö-, sosiaali- ja työoikeudellisissa säännöksissä.

4. Siirretään komissiolle valta antaa delegoituja säädöksiä 48 artiklan mukaisesti liitteessä X olevan luettelon muuttamiseksi silloin, kun se on tarpeen uusien, kaikkien jäsenvaltion ratifioimien kansainvälisten sopimusten lisäämiseksi tai kun siinä mainitut olemassa olevat kansainväliset sopimukset eivät ole enää kaikkien jäsenvaltioiden ratifioimia tai kun niitä on muulla tavoin muutettu esimerkiksi soveltamisalansa, sisältönsä tai nimensä osalta.

31 artikla

Käyttöoikeussopimuksia koskevat ilmoitukset

1. Hankintaviranomaisten ja hankintayksiköiden, jotka haluavat tehdä käyttöoikeussopimuksen, on julkaistava aikomuksestaan ilmoitus.

2. Käyttöoikeussopimuksia koskevissa ilmoituksissa on oltava liitteessä V tarkoitetut tiedot sekä tarvittaessa muut hankintaviranomaisen tai hankintayksikön tarpeellisiksi katsomat tiedot vakiolomakkeiden mukaisesti

▼B

3. Hankintaviranomaisten ja hankintayksiköiden, jotka haluavat tehdä liitteessä IV lueteltuja sosiaalipalveluja ja muita erityispalveluja koskevan käyttöoikeussopimuksen, on ilmoitettava aikomuksestaan tehdä käyttöoikeussopimus julkaisemalla ennakkoilmoitus. Kyseisissä ilmoituksissa on oltava liitteen VI mukaiset tiedot.

4. Poiketen siitä, mitä 1 kohdassa säädetään, hankintaviranomaisia tai hankintayksiköitä ei saa vaatia julkaisemaan käyttöoikeussopimusta koskevaa hankintailmoitusta, kun rakennusurakat tai palvelut voidaan antaa ainoastaan tietyn talouden toimijan tehtäväksi joistakin seuraavista syistä:

a) käyttöoikeussopimuksen tarkoituksena on ainutkertaisen taideteoksen tai taiteellisen esityksen luominen tai hankkiminen;

b) teknisistä syistä johtuva kilpailun puuttuminen;

c) yksinoikeuden olemassaolo;

d) muiden kuin 5 artiklan 10 kohdassa määriteltyjen teollis- ja tekijänoikeuksien sekä yksinoikeuksien suojaaminen.

Ensimmäisen alakohdan b, c ja d alakohdassa säädettyjä poikkeuksia sovelletaan ainoastaan silloin, kun järkeviä vaihtoehtoisia tai korvaavia ratkaisuja ei ole eikä kilpailun puuttuminen johdu käyttöoikeusehtojen keinotekoisesta kaventamisesta.

5. Poiketen siitä, mitä 1 kohdassa säädetään, hankintaviranomaisia tai hankintayksiköitä ei saa vaatia julkaisemaan uutta käyttöoikeussopimusta koskevaa ilmoitusta, jos alkuperäisellä käyttöoikeussopimusmenettelyllä ei ole saatu lainkaan osallistumishakemuksia tai tarjouksia taikka ei ole saatu lainkaan soveltuvia tarjouksia tai soveltuvia osallistumishakemuksia, edellyttäen, että käyttöoikeussopimuksen alkuperäisiä ehtoja ei olennaisesti muuteta ja komissiolle toimitetaan sen pyynnöstä selostus asiasta.

Ensimmäistä alakohtaa sovellettaessa tarjousta ei pidetä soveltuvana, jos se on käyttöoikeussopimuksen kannalta tarpeeton eikä selvästikään täytä käyttöoikeussopimukseen liittyvissä asiakirjoissa määriteltyjä hankintaviranomaisen tai hankintayksikön tarpeita ja vaatimuksia ilman, että sitä muutetaan oleellisesti.

Ensimmäistä alakohtaa sovellettaessa hakemusta ei pidetä soveltuvana,

▼C1

a) jos hakija on suljettava pois tai voidaan sulkea pois 38 artiklan 4–9 kohdan nojalla tai jos se ei täytä hankintaviranomaisen tai hankintayksikön 38 artiklan 1 kohdan nojalla vahvistamia valintaperusteita;

▼B

b) jos hakemuksiin sisältyy tarjouksia, jotka eivät ole soveltuvia toisessa alakohdassa tarkoitetulla tavalla.

32 artikla

Käyttöoikeussopimuksia koskevat jälki-ilmoitukset

1. Hankintaviranomaisten ja hankintayksiköiden on lähetettävä käyttöoikeussopimuksen tekomenettelyn tuloksia koskeva jälki-ilmoitus 33 artiklassa säädetyllä tavalla 48 päivän kuluessa käyttöoikeussopimuksen tekemisestä. Liitteessä IV lueteltuja sosiaalipalveluja ja muita erityispalveluja koskevat ilmoitukset voidaan kuitenkin lähettää koottuina neljännesvuosittain. Siinä tapauksessa hankintaviranomaisten ja hankintayksiköiden on lähetettävä ilmoitukset 48 päivän kuluessa kunkin vuosineljänneksen päättymisestä.

▼B

2. Käyttöoikeussopimuksia koskevissa jälki-ilmoituksissa on oltava liitteessä VII esitetyt tiedot tai, jos kyse on liitteessä IV lueteltuja sosiaalipalveluja ja muita erityispalveluja koskevista käyttöoikeussopimuksista, liitteessä VIII esitetyt tiedot, ja ne on julkaistava 33 artiklan mukaisesti.

33 artikla

Ilmoitusten muoto ja julkaisemistapa

▼C1

1. Käyttöoikeussopimuksia koskevissa ilmoituksissa ja jälki-ilmoituksissa sekä 43 artiklan 1 kohdan toisessa alakohdassa tarkoitetuissa ilmoituksissa on oltava liitteissä V, VI, VII, VIII ja XI esitetyt tiedot vakiolomakkeiden muodossa, mukaan lukien oikaisuja koskevat vakiolomakkeet.

▼B

Komissio vahvistaa kyseiset vakiolomakkeet täytäntöönpanosäädöksillä. Nämä täytäntöönpanosäädökset hyväksytään 50 artiklassa tarkoitettua neuvoa-antavaa menettelyä noudattaen.

2. Tämän artiklan 1 kohdassa tarkoitetut ilmoitukset on laadittava, toimitettava sähköisessä muodossa Euroopan unionin julkaisutoimistolle ja julkaistava liitteen IX mukaisesti. Euroopan unionin julkaisutoimisto toimittaa hankintaviranomaiselle tai hankintayksikölle vahvistuksen ilmoituksen vastaanottamisesta ja lähetettyjen tietojen julkaisemisesta, jossa mainitaan julkaisupäivämäärä ja joka on osoitus tapahtuneesta julkaisemisesta. Ilmoitukset on julkaistava viimeistään viisi päivää sen jälkeen, kun ne on lähetetty. Kustannuksista, joita ilmoitusten julkaisemisesta aiheutuu Euroopan unionin julkaisutoimistolle, vastaa unioni.

3. Käyttöoikeussopimuksia koskevat ilmoitukset on julkaistava kokonaisuudessaan hankintaviranomaisen tai hankintayksikön valitsemalla yhdellä tai useammalla unionin toimielinten virallisella kielellä. Kyseinen kielitoisinto tai kyseiset kielitoisinnot ovat ainoat todistusvoimaiset tekstit. Kunkin ilmoituksen keskeisistä kohdista on julkaistava tiivistelmä muilla unionin toimielinten virallisilla kielillä.

4. Käyttöoikeussopimuksia koskevia ilmoituksia ja jälki-ilmoituksia ei saa julkaista kansallisella tasolla, ennen kuin Euroopan unionin julkaisutoimisto on julkaissut ne, ellei niitä julkaista unionin tasolla 48 tunnin kuluttua siitä, kun Euroopan unionin julkaisutoimisto vahvistaa hankintaviranomaisen tai hankintayksikön vastaanottaneen 2 kohdassa tarkoitetun ilmoituksen. Kansallisella tasolla julkaistavassa käyttöoikeussopimusta koskevassa ilmoituksessa ja jälki-ilmoituksessa ei saa olla muita tietoja kuin tiedot, jotka ovat Euroopan unionin julkaisutoimistolle lähetetyssä ilmoituksessa, mutta siinä on mainittava päivä, jona ilmoitus on lähetetty Euroopan unionin julkaisutoimistolle.

34 artikla

Käyttöoikeussopimuksiin liittyvien asiakirjojen saatavuus sähköisessä muodossa

1. Hankintaviranomaisten ja hankintayksiköiden on asetettava käyttöoikeussopimuksiin liittyvät asiakirjat ilmaiseksi, rajoituksetta, suoraan ja kokonaan kaikkien saataville sähköisessä muodossa siitä päivästä, jona käyttöoikeussopimusta koskeva ilmoitus on julkaistu tai, jos ilmoitukseen ei sisälly tarjouspyyntöä, päivästä, jona tarjouspyyntö on lähetetty.

▼B

Käyttöoikeussopimusta koskevassa ilmoituksessa tai pyynnöissä on mainittava internetosoite, jossa käyttöoikeussopimuksiin liittyvät asiakirjat ovat saatavilla.

2. Jos asianmukaisesti perustelluissa olosuhteissa, jotka johtuvat poikkeuksellisista turvallisuus- tai teknisistä syistä tai siitä, että kaupalliset tiedot ovat luonteeltaan erityisen arkaluonteisia ja edellyttävät hyvin korkeata suojelun tasoa, joihinkin käyttöoikeussopimuksia koskeviin asiakirjoihin ei voi tutustua ilmaiseksi, rajoituksetta, suoraan ja kokonaan kaikkien saatavilla olevassa sähköisessä muodossa, hankintaviranomaisten tai hankintayksiköiden on mainittava ilmoituksessa tai tarjouspyynnössä, että kyseiset asiakirjat toimitetaan muussa kuin sähköisessä muodossa ja että tarjousten jättämisen määräaikaa pidennetään.

3. Jos eritelmiä ja niitä täydentäviä asiakirjoja koskevia lisätietoja on pyydetty ajoissa, hankintaviranomaisten ja hankintayksiköiden tai toimivaltaisten yksiköiden on toimitettava ne kaikille hakijoille tai käyttöoikeussopimuksen tekomenettelyyn osallistuville tarjoajille viimeistään kuusi päivää ennen tarjousten vastaanottamiselle asetetun määräajan päättymistä.

35 artikla

Korruption torjunta ja eturistiriitojen välttäminen

Jäsenvaltioiden on vaadittava, että hankintaviranomaiset ja hankintayksiköt toteuttavat asianmukaiset toimenpiteet petosten, suosinnan ja korruption torjumiseksi ja käyttöoikeussopimusten tekomenettelyissä esiintyvien eturistiriitojen tosiasialliseksi estämiseksi, havaitsemiseksi ja poistamiseksi, jotta vältetään kilpailun vääristyminen ja varmistetaan sopimuksen tekomenettelyn avoimuus ja kaikkien ehdokkaiden ja tarjoajien yhdenvertainen kohtelu.

Eturistiriidoilla tarkoitetaan vähintään tilanteita, joissa hankintaviranomaisen tai hankintayksikön palveluksessa olevilla henkilöillä, jotka osallistuvat käyttöoikeussopimuksen tekomenettelyn toteuttamiseen tai jotka voivat vaikuttaa menettelyn tulokseen, on välitön tai välillinen rahallinen, taloudellinen tai muu henkilökohtainen intressi, jonka voitaisiin nähdä vahingoittavan heidän puolueettomuuttaan ja riippumattomuuttaan menettelyssä.

Eturistiriitoja koskevat toimenpiteet eivät saa ylittää sitä, mikä on ehdottoman välttämätöntä mahdollisen eturistiriidan välttämiseksi tai havaitun eturistiriidan poistamiseksi.

II LUKU

Menettelytakeet

36 artikla

Tekniset ja toiminnalliset vaatimukset

1. Teknisillä ja toiminnallisilla vaatimuksilla määritellään käyttöoikeussopimuksen kohteena olevilta rakennusurakoilta tai palveluilta edellytettävät ominaisuudet. Ne on esitettävä käyttöoikeussopimukseen liittyvissä asiakirjoissa.

▼B

Näissä ominaisuuksissa voidaan viitata myös tiettyyn pyydettyjen rakennusurakoiden tai palvelujen tuotantoprosessiin tai tiettyyn prosessiin niiden suorittamisessa edellyttäen, että ne liittyvät hankinnan kohteeseen ja ovat oikeasuhteisia sopimuksen arvoon ja tavoitteisiin nähden. Ominaisuuksiin voi kuulua esimerkiksi laatutaso, ympäristö- ja ilmastomyötäisyyden taso, kaikki vaatimukset täyttävä suunnittelu (mukaan lukien esteettömyys vammaisille henkilöille), vaatimustenmukaisuuden arviointi, suorituskyky, turvallisuus tai mitat, termistö, tunnukset, testaus ja testausmenetelmät, merkinnät ja etiketöinti tai käyttöohjeet.

2. Teknisissä ja toiminnallisissa vaatimuksissa ei saa viitata tiettyyn valmistajaan tai tiettyä alkuperää oleviin tuotteisiin tai tiettyyn menetelmään, joka on ominainen tietyn talouden toimijan tuotteille tai palveluille, eikä tavaramerkkeihin, patentteihin, tyyppeihin tai tiettyyn tuotantoon siten, että maininta suosisi tai sulkisi menettelystä pois tiettyjä yrityksiä tai tiettyjä tuotteita, paitsi jos tämä on perusteltua hankinnan kohteen vuoksi. Maininta tai viittaus on poikkeuksellisesti sallittu, jos sopimuksen kohdetta ei ole mahdollista riittävän täsmällisesti ja täysin selvästi kuvata. Tällaiseen viittaukseen on liitettävä ilmaus ”tai vastaava”.

3. Hankintaviranomainen tai hankintayksikkö ei saa hylätä tarjousta sillä perusteella, että tarjotut rakennusurakat ja palvelut eivät ole niiden teknisten ja toiminnallisten vaatimusten mukaisia, joihin se on viitannut, jos tarjoaja osoittaa tarjouksessaan millä tahansa asianmukaisella tavalla, että sen ehdottamat ratkaisut täyttivät tekniset ja toiminnalliset vaatimukset vastaavalla tavalla.

37 artikla

Menettelytakeet

1. Käyttöoikeussopimukset on tehtävä perustein, jotka hankintaviranomainen tai hankintayksikkö vahvistaa 41 artiklan mukaisesti, edellyttäen, että kaikki seuraavat edellytykset täyttyvät:

a) tarjous on hankintaviranomaisen tai hankintayksikön tarvittaessa asettamien vähimmäisvaatimusten mukainen;

b) tarjoaja täyttää 38 artiklan 1 kohdassa tarkoitetut osallistumisedellytykset; ja

c) tarjoajaa ei ole suljettu pois sopimuksentekomenettelystä 38 artiklan 4–7 kohdan nojalla, ja jollei 38 artiklan 9 kohdasta muuta johdu.

Edellä a alakohdassa tarkoitettuihin vähimmäisvaatimuksiin on sisällytettävä edellytyksiä ja ominaisuuksia (erityisesti teknisiä, fyysisiä, toiminnallisia ja oikeudellisia), jotka kaikkien tarjousten olisi täytettävä tai jotka niillä olisi oltava.

2. Hankintaviranomaisen tai hankintayksikön on toimitettava

a) käyttöoikeussopimusta koskevassa ilmoituksessa kuvaus käyttöoikeussopimuksesta ja osallistumisedellytyksistä;

▼B

b) käyttöoikeussopimusta koskevassa ilmoituksessa, tarjouspyynnössä tai käyttöoikeussopimukseen liittyvissä asiakirjoissa kuvaus sopimuksen tekoperusteista ja tarvittaessa edellytettävät vähimmäisvaatimukset.

3. Hankintaviranomainen tai hankintayksikkö voi rajoittaa ehdokkaiden tai tarjoajien määrän sopivalle tasolle edellyttäen, että tämä tapahtuu avoimesti ja objektiivisin perustein. Ehdokkaiden tai tarjoajien määrän on oltava riittävä, jotta se takaa todellisen kilpailun.

4. Hankintaviranomaisen tai hankintayksikön on toimitettava kuvaus menettelyn järjestelyistä ja viitteellinen toteutusaika kaikille osallistujille. Mahdollisista muutoksista on ilmoitettava kaikille osallistujille ja, jos ne koskevat käyttöoikeussopimusta koskevassa ilmoituksessa olevia osatekijöitä, ne on julkaistava kaikille talouden toimijoille.

5. Hankintaviranomainen tai hankintayksikkö kirjaa menettelyn vaiheet sopivaksi katsomallaan tavalla, jollei 28 artiklan 1 kohdasta muuta johdu.

6. Hankintaviranomainen tai hankintayksikkö voi käydä neuvotteluja ehdokkaiden ja tarjoajien kanssa. Käyttöoikeussopimuksen kohdetta, sopimuksen tekoperusteita ja vähimmäisvaatimuksia ei saa muuttaa neuvottelujen kuluessa.

38 artikla

Ehdokkaiden valinta ja laadullinen arviointi

1. Hankintaviranomaisten ja hankintayksiköiden on tarkistettava ehdokkaiden tai tarjoajien ammatilliseen ja tekniseen pätevyyteen sekä rahoitukselliseen ja taloudelliseen tilanteeseen liittyvät osallistumisedellytykset omien lausuntojen ja näyttönä esitettävien viitetietojen pohjalta käyttöoikeussopimusta koskevassa ilmoituksessa edellytettävien vaatimusten mukaisesti, joiden on oltava syrjimättömiä ja oikeassa suhteessa hankinnan kohteeseen. Osallistumisvaatimusten on liityttävä tarpeeseen varmistaa käyttöoikeussopimuksen saajan kyky toteuttaa sopimus ja oltava oikeassa suhteessa siihen ottamalla huomioon hankinnan kohde ja tarve varmistaa todellinen kilpailu.

2. Täyttääkseen 1 kohdassa tarkoitetut osallistumisedellytykset talouden toimija voi tiettyä käyttöoikeussopimusta varten tarvittaessa käyttää muiden yksiköiden voimavaroja riippumatta sen ja näiden yksiköiden välisten yhteyksien oikeudellisesta luonteesta. Jos talouden toimija haluaa käyttää hyväksi muiden yksiköiden voimavaroja, sen on osoitettava hankintaviranomaiselle tai hankintayksikölle, että sillä on käyttöoikeussopimuksen koko voimassaoloajan käytettävissään tarvittavat voimavarat, esittämällä esimerkiksi näiden yksiköiden asiasta antama sitoumus. Rahoituksellisen tilanteen osalta hankintaviranomainen tai hankintayksikkö voi vaatia, että talouden toimija ja kyseiset muut yksiköt ovat yhdessä vastuussa sopimuksen toteuttamisesta.

3. Edellä 26 artiklassa tarkoitettu talouden toimijoiden ryhmittymä voi samoin edellytyksin käyttää hyväksi ryhmittymään osallistuvien toimijoiden tai muiden yksiköiden voimavaroja.

▼B

4. Hankintaviranomaisten tai 7 artiklan 1 kohdan a alakohdassa tarkoitettujen hankintayksiköiden on suljettava talouden toimija pois käyttöoikeussopimuksen tekomenettelystä, jos ne ovat näyttäneet toteen, että kyseiselle talouden toimijalle on annettu lainvoimainen tuomio jostakin seuraavasta syystä:

a) osallistuminen neuvoston puitepäätöksen 2008/841/YOS ([1]) 2 artiklassa määritellyn rikollisjärjestön toimintaan;

b) korruptio, sellaisena kuin se on määritelty sellaisen lahjonnan torjumista, jossa on osallisena Euroopan yhteisöjen virkamiehiä tai Euroopan unionin jäsenvaltioiden virkamiehiä, koskevan yleissopimuksen ([2]) 3 artiklassa ja neuvoston puitepäätöksen 2003/568/YOS ([3]) 2 artiklan 1 kohdassa, sekä hankintaviranomaisen tai hankintayksikön taikka talouden toimijan kansallisessa oikeudessa määritelty korruptio;

c) Euroopan yhteisöjen taloudellisten etujen suojaamista koskevan yleissopimuksen ([4]) 1 artiklassa tarkoitetut petokset;

d) neuvoston puitepäätöksen 2002/475/YOS ([5]) 1 artiklassa määritellyt terrorismirikokset tai 3 artiklassa määritellyt terroritoimintaan liittyvät rikokset taikka mainitun puitepäätöksen 4 artiklassa tarkoitettu yllyttäminen, avunanto tai yritys;

e) Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2005/60/EY ([6]) 1 artiklassa määritelty rahanpesu tai terrorismin rahoitus;

f) Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2011/36/EU ([7]) 2 artiklassa määritelty lapsityövoiman käyttö ja muun muotoinen ihmiskauppa.

Talouden toimijan poissulkemisvelvoitetta sovelletaan myös, jos lainvoimaisen tuomion saanut henkilö on kyseisen talouden toimijan hallinto-, johto- tai valvontaelimen jäsen tai jos hänellä on edustus-, päätös- tai valvontavaltaa talouden toimijassa.

Muut kuin 7 artiklan 1 kohdan a alakohdassa tarkoitetut hankintayksiköt voivat sulkea talouden toimijan pois käyttöoikeussopimuksen tekomenettelystä, jos ne ovat tietoisia siitä, että kyseiselle talouden toimijalle on annettu lainvoimainen tuomio jostakin tämän kohdan ensimmäisessä alakohdassa luetellusta syystä.

([1]) Neuvoston puitepäätös 2008/841/YOS, tehty 24 päivänä lokakuuta 2008, järjestäytyneen rikollisuuden torjunnasta (EUVL L 300, 11.11.2008, s. 42).
([2]) EYVL C 195, 25.6.1997, s. 1.
([3]) Neuvoston puitepäätös 2003/568/YOS, tehty 22 päivänä heinäkuuta 2003, lahjonnan torjumisesta yksityisellä sektorilla (EUVL L 192, 31.7.2003, s. 54).
([4]) EYVL C 316, 27.11.1995, s. 48.
([5]) Neuvoston puitepäätös 2002/475/YOS, tehty 13 päivänä kesäkuuta 2002, terrorismin torjumisesta (EYVL L 164, 22.6.2002, s. 3).
([6]) Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2005/60/EY, annettu 26 päivänä lokakuuta 2005, rahoitusjärjestelmän käytön estämisestä rahanpesutarkoituksiin sekä terrorismin rahoitukseen (EUVL L 309, 25.11.2005, s. 15).
([7]) Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2011/36/EU, annettu 5 päivänä huhtikuuta 2011, ihmiskaupan ehkäisemisestä ja torjumisesta sekä ihmiskaupan uhrien suojelemisesta ja neuvoston puitepäätöksen 2002/629/YOS korvaamisesta (EUVL L 101, 15.4.2011, s. 1).

▼B

5. Hankintaviranomaisten ja 7 artiklan 1 kohdan a alakohdassa tarkoitettujen hankintayksiköiden on suljettava talouden toimija pois käyttöoikeussopimuksen tekomenettelystä, jos ne ovat tietoisia siitä, että talouden toimija on laiminlyönyt velvollisuutensa maksaa veroja tai sosiaaliturvamaksuja, ja jos tämä on todettu tuomioistuimen tai hallinnollisessa päätöksessä, joka on lainvoimainen ja sitova talouden toimijan sijoittautumismaan tai hankintaviranomaisen tai hankintayksikön jäsenvaltion lainsäädännön mukaisesti.

Lisäksi hankintaviranomaiset ja 7 artiklan 1 kohdan a alakohdassa tarkoitetut hankintayksiköt voivat sulkea talouden toimijan pois käyttöoikeussopimuksen tekomenettelystä tai jäsenvaltiot voivat vaatia sen poissulkemista, jos ne voivat asianmukaisin keinoin osoittaa, että talouden toimija on laiminlyönyt velvollisuutensa maksaa veroja tai sosiaaliturvamaksuja.

Tätä kohtaa ei enää sovelleta, kun talouden toimija on täyttänyt velvollisuutensa maksamalla asiaankuuluvat verot tai sosiaaliturvamaksut taikka sopinut sitovasta järjestelystä niiden maksamista varten, tapauksen mukaan kaikki kertyneet korot ja sakot mukaan lukien.

6. Jäsenvaltiot voivat säätää poikkeuksesta 4 ja 5 kohdassa säädettyyn pakolliseen poissulkemiseen yleistä etua koskevista pakottavista syistä, kuten kansanterveyden tai ympäristösuojelun vuoksi.

Jäsenvaltiot voivat myös säätää poikkeuksesta 5 kohdassa säädettyyn pakolliseen poissulkemiseen, jos poissulkeminen olisi selvästi kohtuutonta, erityisesti jos maksamatta on vain vähäisiä määriä veroja tai sosiaaliturvamaksuja tai jos talouden toimijalle ilmoitettiin verojen tai sosiaaliturvamaksujen laiminlyönnin vuoksi maksamatta oleva täsmällinen määrä sellaisena ajankohtana, ettei tällä ollut mahdollisuutta toteuttaa 5 kohdan kolmannessa alakohdassa säädettyjä toimenpiteitä ennen osallistumishakemusten jättämiselle asetetun määräajan päättymistä.

7. Hankintaviranomaiset tai hankintayksiköt voivat sulkea talouden toimijan pois käyttöoikeussopimuksen tekomenettelystä tai jäsenvaltiot voivat vaatia sen poissulkemista, jos jokin seuraavista ehdoista täyttyy:

a) se voi asianmukaisin keinoin osoittaa, että 30 artiklan 3 kohdassa tarkoitettuja velvoitteita on rikottu;

b) talouden toimija on tehnyt konkurssin tai sen osalta on käynnistetty maksukyvyttömyys- tai likvidaatiomenettelyjä, sen varoja hallinnoi selvitysmies tai tuomioistuin, se on sopinut järjestelystä velkojien kanssa, sen liiketoiminta on keskeytetty tai se on muun vastaavan kansalliseen lainsäädäntöön ja kansallisiin määräyksiin perustuvan menettelyn alainen; hankintaviranomainen tai hankintayksikkö voi kuitenkin päättää olla sulkematta jossakin edellä tarkoitetuista tilanteista olevaa talouden toimijaa pois hankintamenettelystä tai jäsenvaltio olla vaatimatta sen poissulkemista, jos se on todennut, että asianomainen talouden toimija pystyy toteuttamaan käyttöoikeussopimuksen ottaen huomioon sovellettavat kansalliset säännöt ja toimenpiteet, jotka koskevat liiketoiminnan jatkamista näissä tilanteissa;

▼B

c) hankintaviranomainen voi asianmukaisin keinoin osoittaa, että talouden toimija on syyllistynyt ammatin harjoittamiseen liittyvään vakavaan virheeseen, joka kyseenalaistaa sen rehellisyyden;

d) edellä 35 artiklan toisessa kohdassa tarkoitettua eturistiriitaa ei voida tehokkaasti poistaa muilla vähemmän rajoittavilla toimenpiteillä;

e) hankintaviranomaisella on riittävästi uskottavaa näyttöä siitä, että talouden toimija on tehnyt muiden talouden toimijoiden kanssa sopimuksia, joilla pyritään vääristämään kilpailua;

f) talouden toimijan toiminnassa on esiintynyt merkittäviä tai toistuvia puutteita hankintaviranomaisen tai tässä direktiivissä taikka direktiivissä 2014/25/EU määritellyn hankintayksikön kanssa tehdyn aikaisemman käyttöoikeussopimuksen tai sopimuksen mukaisen jonkin olennaisen vaatimuksen toteuttamisessa ja ne ovat johtaneet kyseisen aikaisemman sopimuksen ennenaikaiseen irtisanomiseen, vahingonkorvauksiin tai muihin vastaaviin rangaistuksiin;

g) talouden toimija on vakavalla tavalla syyllistynyt väärien tietojen antamiseen toimittaessaan vaaditut tiedot sen tarkistamiseksi, että poissulkemisperusteita ei ole tai että valintaperusteet täyttyvät, se on salannut tällaisia tietoja tai jättänyt toimittamatta tällaisia tietoja täydentävät asiakirjat;

h) talouden toimija on pyrkinyt vaikuttamaan epäasianmukaisesti hankintaviranomaisen tai hankintayksikön päätöksentekomenettelyyn, saamaan luottamuksellisia tietoja, joiden avulla se voi saada perusteettomia etuja käyttöoikeussopimuksen tekomenettelyssä, tai tarkoituksellisesti antamaan harhaanjohtavia tietoja, jotka voivat vaikuttaa olennaisesti poissulkemista, valintaa ja sopimuksen tekoa koskeviin päätöksiin;

i) talouden toimija on todettu direktiivissä 2009/81/EY tarkoitetulla puolustus- ja turvallisuusalalla tehtyjen käyttöoikeussopimusten osalta minkä tahansa näytön perusteella, suojatut tietolähteet mukaan lukien, luotettavuudeltaan riittämättömäksi siinä määrin, että jäsenvaltion turvallisuudelle aiheutuvaa riskiä ei voida sulkea pois.

8. Edellä 7 artiklan 1 kohdan a alakohdassa tarkoitettujen hankintaviranomaisten ja hankintayksiköiden on missä tahansa menettelyn vaiheessa suljettava siitä pois talouden toimija, jos käy ilmi, että kyseinen toimija on joko ennen menettelyä tai sen aikana toteuttamiensa tai toteuttamatta jättämiensä toimien johdosta jossakin tämän artiklan 4 kohdassa ja tämän artiklan 5 kohdan ensimmäisessä alakohdassa tarkoitetussa tilanteessa.

Hankintaviranomaiset ja hankintayksiköt voivat missä tahansa menettelyn vaiheessa sulkea talouden toimijan pois hankintamenettelystä tai jäsenvaltiot voivat vaatia sen poissulkemista, jos käy ilmi, että kyseinen toimija on joko ennen menettelyä tai sen aikana toteuttamiensa tai toteuttamatta jättämiensä toimien johdosta jossakin 5 kohdan toisessa alakohdassa ja 7 kohdassa tarkoitetussa tilanteessa.

9. Talouden toimija, joka on jossakin 4 ja 7 kohdassa tarkoitetuista tilanteista, voi esittää näyttöä, jonka perusteella talouden toimijan toteuttamat toimenpiteet ovat riittäviä osoittamaan sen luotettavuuden siitä huolimatta, että asianmukainen poissulkemisperuste on olemassa. Jos näyttö katsotaan riittäväksi, asianomaista talouden toimijaa ei saa sulkea pois hankintamenettelystä.

▼B

Tätä varten talouden toimijan on esitettävä näyttö siitä, että se on maksanut tai sitoutunut maksamaan korvauksen kaikista vahingoista, joita rangaistavasta teosta tai virheestä on aiheutunut, selvittänyt tosiasiat ja olosuhteet kattavasti toimimalla aktiivisesti yhteistyössä tutkintaviranomaisten kanssa ja toteuttanut konkreettiset tekniset sekä organisaatioon ja henkilöstöön liittyvät toimenpiteet, joilla voidaan tarkoituksenmukaisesti estää uudet rangaistavat teot tai virheet. Talouden toimijoiden toteuttamat toimenpiteet on arvioitava ottaen huomioon rangaistavan teon tai rikkomuksen vakavuus ja niihin liittyvät erityiset olosuhteet. Jos toimenpiteitä pidetään riittämättöminä, talouden toimija on saatava kyseisen päätöksen perustelut.

Talouden toimijalla, joka on lainvoimaisella tuomiolla suljettu pois hankintamenettelyistä tai käyttöoikeussopimuksen tekomenettelyistä, ei saa olla oikeutta käyttää tämän kohdan mukaista mahdollisuutta kyseisestä tuomiosta johtuvan poissulkemisen keston aikana jäsenvaltioissa, joissa tuomio on lainvoimainen.

10. Jäsenvaltioiden on vahvistettava lakien, asetusten tai hallinnollisten määräysten nojalla ja unionin lainsäädäntö huomioon ottaen edellytykset, joiden mukaan tätä artiklaa sovelletaan. Niiden on erityisesti määriteltävä poissulkemisen enimmäiskesto siinä tapauksessa, että talouden toimija ei toteuta 9 kohdassa tarkoitettuja toimenpiteitä luotettavuutensa osoittamiseksi. Jos poissulkemisen kestoa ei ole vahvistettu lainvoimaisella tuomiolla, se ei saa olla pidempi kuin viisi vuotta lainvoimaisen tuomion antamisesta 4 kohdassa tarkoitetuissa tapauksissa ja kolme vuotta asiaankuuluvasta tapahtumasta 7 kohdassa tarkoitetuissa tapauksissa.

39 artikla

Käyttöoikeussopimusta koskevien hakemusten ja tarjousten vastaanottamisen määräajat

1. Vahvistaessaan osallistumishakemuksia tai tarjousten vastaanottamista koskevat määräajat hankintaviranomaisten tai hankintayksiköiden on otettava erityisesti huomioon käyttöoikeussopimuksen monitahoisuus ja tarjousten tai hakemusten laatimiseen tarvittava aika, tämän kuitenkaan rajoittamatta tässä artiklassa vahvistettujen vähimmäismääräaikojen noudattamista.

2. Jos hakemusten tai tarjousten tekeminen edellyttää toteutuspaikkaan tutustumista tai käyttöoikeussopimukseen liittyviä hankinta-asiakirjoja tukevien asiakirjojen tarkastelua paikalla, käyttöoikeussopimusta koskevien hakemusten tai tarjousten vastaanottamiselle asetetut määräajat on vahvistettava niin, että kaikki asianomaiset talouden toimijat saavat kaikki hakemusten tai tarjousten laatimiseksi tarvitsemansa tiedot, ja niiden on joka tapauksessa oltava 3 ja 4 kohdassa vahvistettuja vähimmäismääräaikoja pidemmät.

3. Vähimmäismääräaika käyttöoikeussopimusta koskevien hakemusten vastaanottamiselle on oltava 30 päivää alkaen käyttöoikeussopimusta koskevan ilmoituksen lähettämispäivästä riippumatta siitä, kuuluuko niihin tarjouksia.

4. Jos menettely tapahtuu vaiheittain, määräajan alkuperäisten tarjousten vastaanottamiselle on oltava vähintään 22 päivää alkaen tarjouspyynnön lähettämispäivästä.

5. Tarjousten vastaanottamista koskevaa määräaikaa voidaan lyhentää viidellä päivällä, jos hankintaviranomainen tai hankintayksikkö hyväksyy tarjousten toimittamisen sähköisessä muodossa 29 artiklan mukaisesti.

▼B

40 artikla

Tiedottaminen ehdokkaille ja tarjoajille

1. Hankintaviranomaisen tai hankintayksikön on ilmoitettava kullekin ehdokkaalle ja tarjoajalle mahdollisimman pian käyttöoikeussopimuksen tekemistä koskevat päätökset, mukaan lukien valitun tarjoajan nimi, seikat, joiden perusteella asianomaisen osallistumishakemus tai tarjous on hylätty, sekä tarvittaessa seikat, joiden perusteella se on päättänyt olla tekemättä sopimusta, josta on julkaistu käyttöoikeussopimusta koskeva ilmoitus, tai aloitettava menettely uudelleen.

Lisäksi hankintaviranomaisen tai hankintayksikön on asianomaisen osapuolen pyynnöstä mahdollisimman pian ja joka tapauksessa 15 päivän kuluessa kirjallisen pyynnön vastaanottamisesta ilmoitettava kaikille hyväksyttävän tarjouksen tehneille tarjoajille valitun tarjouksen ominaisuudet ja suhteelliset edut.

2. Hankintaviranomainen tai hankintayksikkö voi päättää, että tiettyjä sopimusta koskevia tietoja ei anneta 1 kohdan mukaisesti, jos niiden paljastaminen olisi esteenä lainsäädännön soveltamiselle tai muuten yleisen edun vastaista taikka vaarantaisi julkisten tai yksityisten talouden toimijoiden oikeutetut kaupalliset edut tai voisi haitata niiden välistä rehellistä kilpailua.

41 artikla

Käyttöoikeussopimuksen tekoperusteet

1. Käyttöoikeussopimukset on tehtävä puolueettomin perustein, joissa noudatetaan 3 artiklan mukaisia periaatteita ja varmistetaan, että tarjoukset arvioidaan todellisen kilpailun olosuhteissa, joissa hankintaviranomaisen tai hankintayksikön saama taloudellinen kokonaishyöty on yksilöitävissä.

2. Näiden tekoperusteiden on liityttävä hankinnan kohteeseen, eivätkä ne saa antaa hankintaviranomaiselle tai hankintayksikölle rajatonta valinnanvapautta. Niihin voi sisältyä muun muassa ympäristöön tai innovointiin liittyviä taikka sosiaalisia perusteita.

Näihin perusteisiin on liityttävä vaatimuksia, jotka mahdollistavat tarjoajan esittämien tietojen tosiasiallisen tarkistamisen.

Hankintaviranomaisen tai hankintayksikön on tarkistettava, täyttävätkö tarjoukset tosiasiallisesti sopimuksen tekoperusteet.

3. Hankintaviranomaisen tai hankintayksikön on lueteltava perusteet alenevassa tärkeysjärjestyksessä.

Sen estämättä, mitä ensimmäisessä alakohdassa säädetään, hankintaviranomainen tai hankintayksikkö voi saatuaan tarjouksen, jossa ehdotetaan sellaista poikkeuksellisen tasokkaan toiminnallisen suorituskyvyn omaavaa innovatiivista ratkaisua, jota huolellinen hankintaviranomainen tai hankintayksikkö ei olisi voinut ennakoida, poikkeuksellisesti muuttaa sopimuksentekoperusteiden tärkeysjärjestystä ottaakseen huomioon tämän innovatiivisen ratkaisun. Siinä tapauksessa hankintaviranomaisen

▼B

tai hankintayksikön on ilmoitettava kaikille tarjoajille tärkeysjärjestyksen muuttumisesta ja lähetettävä uusi tarjouspyyntö noudattaen 39 artiklan 4 kohdassa tarkoitettuja vähimmäismääräaikoja. Jos sopimuksentekoperusteet on julkaistu käyttöoikeussopimusta koskevan ilmoituksen julkaisemishetkellä, hankintaviranomaisen tai hankintayksikön on julkaistava uusi ilmoitus noudattaen 39 artiklan 3 kohdassa tarkoitettuja vähimmäismääräaikoja.

Tärkeysjärjestyksen muuttaminen ei saa johtaa syrjintään.

III OSASTO

KÄYTTÖOIKEUSSOPIMUSTEN TOTEUTTAMISSÄÄNNÖT

42 artikla

Alihankinta

1. Toimivaltaisten kansallisten viranomaisten on velvollisuuksiensa ja tehtäviensä mukaisesti varmistettava asianmukaisin toimin, että alihankkijat noudattavat 30 artiklan 3 kohdassa tarkoitettuja velvoitteita.

2. Hankintaviranomainen tai hankintayksikkö voi pyytää tai jäsenvaltio voi velvoittaa sen pyytämään käyttöoikeussopimukseen liittyvissä asiakirjoissa, että tarjoaja tai hakija ilmoittaa tarjouksessaan, minkä osan sopimuksesta tämä saattaa antaa alihankintana kolmansille osapuolille, sekä ehdotetut alihankkijat. Tämä kohta ei rajoita pääasiallisen käyttöoikeuden saajan vastuuta.

3. Käyttöoikeusurakoiden ja sellaisten palvelujen osalta, jotka suoritetaan hankintaviranomaisen tai hankintayksikön välittömässä valvonnassa olevissa tiloissa, hankintaviranomaisen tai hankintayksikön on käyttöoikeussopimuksen tekemisen jälkeen ja viimeistään sopimuksen toteuttaminen alkaessa vaadittava käyttöoikeussopimuksen saajaa ilmoittamaan hankintaviranomaiselle tai hankintayksikölle tällaisiin urakoihin tai palveluihin osallistuvien alihankkijoidensa nimet, yhteystiedot ja lailliset edustajat, jos ne ovat kyseisenä ajankohtana tiedossa. Hankintaviranomaisen tai hankintayksikön on vaadittava käyttöoikeussopimuksen saajaa ilmoittamaan kaikki muutokset näihin tietoihin sopimuksen voimassaoloaikana sekä vaaditut tiedot mahdollisten uusien alihankkijoiden osalta, joita se ottaa myöhemmin mukaan tällaisiin rakennusurakoihin tai palveluihin.

Sen estämättä, mitä ensimmäisessä alakohdassa säädetään, jäsenvaltiot voivat asettaa suoraan käyttöoikeussopimuksen saajalle velvoitteen toimittaa vaaditut tiedot.

Ensimmäistä ja toista alakohtaa ei sovelleta tavarantoimittajiin.

Hankintaviranomaiset voivat laajentaa tai jäsenvaltiot voivat vaatia niitä laajentamaan ensimmäisessä alakohdassa säädettyjä velvoitteita esimerkiksi

▼B

a) muihin palvelujen käyttöoikeussopimuksiin kuin niihin, jotka kattavat hankintaviranomaisen tai hankintayksikön välittömässä valvonnassa olevissa tiloissa suoritettavat palvelut, taikka käyttöoikeusurakoihin tai palvelujen käyttöoikeussopimuksiin osallistuviin tavarantoimittajiin;

b) käyttöoikeuden saajan alihankkijoiden alihankkijoihin tai tätäkin pidemmälle alihankintaketjussa.

4. Edellä 30 artiklan 3 kohdassa tarkoitettujen velvoitteiden rikkomisen välttämiseksi voidaan toteuttaa esimerkiksi seuraavanlaisia aiheellisia toimenpiteitä:

a) jos jäsenvaltion lainsäädännössä säädetään alihankkijoiden ja käyttöoikeussopimuksen saajan yhteisvastuusta, asianomaisen jäsenvaltion on varmistettava, että asiaan kuuluvia sääntöjä noudatetaan 30 artiklan 3 kohdassa vahvistettuja edellytyksiä noudattaen;

b) hankintaviranomaiset ja hankintayksiköt voivat tarkistaa tai jäsenvaltiot voivat vaatia niitä tarkistamaan, onko olemassa perusteita alihankkijoiden poissulkemiseksi 38 artiklan 4–10 kohdan nojalla. Tällaisissa tapauksissa hankintaviranomaisen tai hankintayksikön on vaadittava talouden toimijaa korvaamaan alihankkija, jonka osalta tarkistuksessa on todettu pakollisia poissulkemisperusteita. Hankintaviranomainen tai hankintayksikkö voi vaatia tai jäsenvaltio voi vaatia sitä vaatimaan, että talouden toimija korvaa alihankkijan, jonka osalta tarkistuksessa on todettu muita kuin pakollisia poissulkemisperusteita.

5. Jäsenvaltiot voivat säätää tiukempia vastuuvelvoitteita kansallisessa lainsäädännössä.

6. Jäsenvaltioiden, jotka ovat päättäneet säätää 1 ja 3 kohdan mukaisista toimenpiteistä, on vahvistettava lakien, asetusten tai hallinnollisten määräysten nojalla ja unionin lainsäädäntö huomioon ottaen edellytykset kyseisten toimenpiteiden täytäntöönpanemiseksi. Näin menetellessään jäsenvaltiot voivat rajoittaa niiden sovellettavuutta, esimerkiksi tietyntyyppisten hankintasopimusten, hankintaviranomaisten, hankintayksiköiden tai talouden toimijoiden tiettyjen ryhmien tai tiettyjen määrien suhteen.

43 artikla

Sopimusten muuttaminen niiden voimassaoloaikana

1. Käyttöoikeussopimuksia voidaan muuttaa ilman tämän direktiivin mukaista uutta sopimuksentekomenettelyä jossakin seuraavista tapauksista:

a) jos alkuperäisissä käyttöoikeussopimusta koskevissa asiakirjoissa on muutosten rahallisesta arvosta riippumatta niitä koskevat selkeät, täsmälliset ja yksiselitteiset tarkistuslausekkeet, jotka voivat olla hinnantarkastuslausekkeita, tai vaihtoehdot. Kyseisissä lausekkeissa on ilmoitettava mahdollisten muutosten tai vaihtoehtojen soveltamisala ja luonne sekä olosuhteet, joissa lausekkeita voidaan käyttää. Ne eivät saa koskea muutoksia tai vaihtoehtoja, jotka muuttaisivat käyttöoikeussopimuksen yleistä luonnetta;

▼B

b) jos alkuperäisen käyttöoikeussopimuksen saajan on tarpeen suorittaa lisätöitä tai -palveluja, jotka eivät sisältyneet alkuperäiseen sopimukseen, ja jos sopimuksen saajan vaihtaminen

i) ei ole mahdollista taloudellisista tai teknisistä syistä, joita ovat muun muassa korvattavuus tai yhteentoimivuus olemassa olevien laitteiden, palvelujen tai laitteistojen kanssa, jotka on hankittu osana alkuperäistä käyttöoikeussopimusta; ja

ii) aiheuttaisi merkittävää haittaa tai kustannusten olennaista päällekkäisyyttä hankintaviranomaiselle tai hankintayksikölle.

Muiden kuin liitteessä II tarkoitettujen toimintojen jatkamiseksi hankintaviranomaisen tekemien käyttöoikeussopimusten osalta arvon lisääminen ei saa ylittää 50:tä prosenttia alkuperäisen käyttöoikeussopimuksen arvosta. Jos tehdään useita peräkkäisiä muutoksia, tätä rajoitusta sovelletaan kunkin muutoksen arvoon. Tällaisilla perättäisillä muutoksilla ei pyritä kiertämään tämän direktiivin soveltamista;

c) jos kaikki seuraavat ehdot täyttyvät:

i) muutoksen tarve johtuu olosuhteista, joita huolellinen hankintaviranomainen tai hankintayksikkö ei olisi voinut ennakoida;

ii) muutos ei vaikuta käyttöoikeussopimuksen yleiseen luonteeseen;

iii) muiden kuin liitteessä II tarkoitettujen toimintojen jatkamiseksi hankintaviranomaisen tekemien käyttöoikeussopimusten osalta arvon lisääminen on korkeintaan 50 prosenttia alkuperäisen käyttöoikeussopimuksen arvosta. Jos tehdään useita peräkkäisiä muutoksia, tätä rajoitusta sovelletaan kunkin muutoksen arvoon. Tällaisilla perättäisillä muutoksilla ei pyritä kiertämään tämän direktiivin soveltamista;

d) jos käyttöoikeussopimuksen saaja, jonka kanssa hankintaviranomainen tai hankintayksikkö oli alun perin tehnyt sopimuksen, korvataan uudella käyttöoikeussopimuksen saajalla seuraavista syistä:

i) a alakohdan mukainen yksiselitteinen tarkistuslauseke tai vaihtoehto;

ii) alkuperäisen käyttöoikeussopimuksen saajan asema siirtyy yhtiön rakenneuudistusjärjestelyjen, yritysostojen, sulautumisten ja määräysvallan muutosten tai maksukyvyttömyyden seurauksena kokonaan tai osittain toiselle talouden toimijalle, joka täyttää alun perin vahvistetut laadulliset valintaperusteet edellyttäen, ettei tästä aiheudu muita merkittäviä muutoksia sopimukseen eikä tällä pyritä kiertämään tämän direktiivin soveltamista; tai

iii) hankintaviranomainen tai hankintayksikkö täyttää itse pääasiallisen käyttöoikeussopimuksen saajan velvoitteet alihankkijoitaan kohtaan, jos tästä mahdollisuudesta säädetään kansallisessa lainsäädännössä;

▼B

e) jos muutokset eivät niiden arvosta riippumatta ole 4 kohdassa tarkoitettuja merkittäviä muutoksia.

Hankintaviranomaisten tai hankintayksiköiden, jotka ovat muuttaneet käyttöoikeussopimusta tämän kohdan b ja c alakohdassa säädetyissä tapauksissa, on julkaistava asiaa koskeva ilmoitus *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*. Tällaisessa ilmoituksessa on oltava liitteessä XI esitetyt tiedot, ja se on julkaistava 33 artiklan mukaisesti.

2. Lisäksi ja tarvitsematta tarkistaa, täyttyvätkö 4 kohdan a–d alakohdassa asetetut edellytykset, käyttöoikeussopimuksia voidaan muuttaa ilman tämän direktiivin mukaista uutta hankintamenettelyä, jos muutoksen arvo on molempia seuraavia arvoja alempi:

i) edellä 8 artiklassa asetettu kynnysarvo; ja

ii) 10 prosenttia alkuperäisen käyttöoikeussopimuksen arvosta.

Muutos ei kuitenkaan saa muuttaa käyttöoikeussopimuksen yleistä luonnetta. Jos muutoksia tehdään peräkkäin useampia, arvo arvioidaan peräkkäisten muutosten kumulatiivisen nettoarvon perusteella.

3. Edellä 2 kohdassa ja 1 kohdan b ja c alakohdassa tarkoitetun arvon laskemista varten tarkistettu arvo on viitearvo, kun käyttöoikeussopimukseen sisältyy indeksilauseke. Jos käyttöoikeussopimukseen ei sisälly indeksilauseketta, tarkistettu arvo lasketaan ottamalla huomioon keskimääräinen inflaatio hankintaviranomaisen tai hankintayksikön jäsenvaltiossa.

4. Käyttöoikeussopimukseen sen voimassaoloaikana tehtyä muutosta pidetään 1 kohdan e alakohdassa tarkoitettuna merkittävänä muutoksena, jos sopimus on sen seurauksena luonteeltaan huomattavasti erilainen alun perin tehtyyn sopimukseen verrattuna. Rajoittamatta 1 ja 2 a kohdan soveltamista, muutosta pidetään joka tapauksessa merkittävänä, jos yksi tai useampi seuraavista edellytyksistä täyttyy:

a) muutoksella otetaan käyttöön ehtoja, jotka olisivat mahdollistaneet muiden kuin alun perin valittujen ehdokkaiden osallistumisen käyttöoikeussopimuksen tekomenettelyyn tai muun kuin alun perin hyväksytyn tarjouksen hyväksymisen, tai jotka olisivat tuoneet menettelyyn lisää osallistujia;

b) käyttöoikeussopimuksesta tulee muutoksen jälkeen taloudellisesti edullisempi sopimuksen saajalle sellaisella tavalla, jota alkuperäisessä käyttöoikeussopimuksessa ei ollut;

c) muutos laajentaa käyttöoikeussopimuksen soveltamisalaa huomattavasti;

d) jos käyttöoikeussopimuksen saaja, jonka kanssa hankintaviranomainen tai hankintayksikkö oli alun perin tehnyt sopimuksen, korvataan uudella sopimuksen saajalla muissa kuin 1 kohdan d alakohdassa tarkoitetuissa tapauksissa.

5. Jos käyttöoikeussopimuksen tekomenettelyyn tehdään sopimuksen voimassaoloaikana muita kuin 1 ja 2 kohdassa säädettyjä muutoksia, vaaditaan tämän direktiivin mukaista uutta menettelyä.

▼B

44 artikla

Käyttöoikeussopimusten irtisanominen

Jäsenvaltioiden on varmistettava, että hankintaviranomaisilla ja hankintayksiköillä on sovellettavan kansallisen lainsäädännön mukaisin edellytyksin mahdollisuus irtisanoa käyttöoikeussopimus sen voimassaoloaikana, jos yksi tai useampi seuraavista edellytyksistä täyttyy:

a) on tapahtunut käyttöoikeussopimuksen muutos, joka olisi 43 artiklan nojalla edellyttänyt uutta sopimuksentekomenettelyä;

b) käyttöoikeussopimuksen saaja on käyttöoikeussopimusta tehtäessä ollut jossakin 38 artiklan 4 kohdassa tarkoitetuista tilanteista ja se olisi sen vuoksi pitänyt sulkea pois käyttöoikeussopimuksen tekomenettelystä;

c) Euroopan unionin tuomioistuin toteaa SEUT 258 artiklan mukaisessa menettelyssä, ettei jäsenvaltio ole täyttänyt sille perussopimusten mukaan kuuluvia velvoitteita sen vuoksi, että kyseiselle jäsenvaltiolle kuuluva hankintaviranomainen tai hankintayksikkö on tehnyt kyseisen käyttöoikeussopimuksen noudattamatta perussopimusten ja tämän direktiivin mukaisia velvoitteitaan.

45 artikla

Seuranta ja raportointi

1. Varmistaakseen asianmukaisen ja tehokkaan täytäntöönpanon jäsenvaltioiden on varmistettava, että yksi tai useampi viranomainen tai rakenne suorittaa vähintään tässä artiklassa tarkoitetut tehtävät. Niiden on ilmoitettava komissiolle kaikki kyseisten tehtävien hoitamiseksi toimivaltaiset viranomaiset tai rakenteet.

2. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että käyttöoikeussopimusten tekosääntöjen soveltamista valvotaan. Jos valvontaviranomaiset tai -rakenteet havaitsevat erityisiä rikkomuksia, kuten petos, korruptio, eturistiriidat ja muut vakavat sääntöjenvastaisuudet, tai järjestelmään liittyviä ongelmia, niillä on oltava valtuudet saattaa kyseiset rikkomukset tai ongelmat kansallisten tarkastusviranomaisten, tuomioistuinten tai muiden asianmukaisten viranomaisten tai rakenteiden, kuten oikeusasiamiehen, kansallisten parlamenttien tai niiden valiokuntien, käsiteltäviksi.

3. Tämän artiklan 2 kohdan mukaisten valvontatoimien tulokset annetaan julkisesti saataville asianmukaisten viestintävälineiden kautta.

Komissio voi korkeintaan joka kolmas vuosi pyytää jäsenvaltioita toimittamaan sille seurantaraportin, joka sisältää katsauksen käyttöoikeussopimuksen tekosääntöjen vääränlaisen soveltamisen yleisimmistä syistä, joita voivat olla muun muassa mahdolliset rakenteelliset tai toistuvat ongelmat sääntöjen soveltamisessa, mahdolliset petostapaukset ja muu lainvastainen menettely.

4. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että käyttöoikeussopimusten tekemistä koskevan unionin oikeuden tulkinnasta ja soveltamisesta on saatavilla tietoja ja neuvontaa veloituksetta, jotta hankintaviranomaisia ja hankintayksiköitä sekä talouden toimijoita voidaan avustaa unionin sääntöjen asianmukaisessa soveltamisessa.

▼B

IV OSASTO

MUUTOKSET DIREKTIIVEIHIN 89/665/ETY JA 92/13/ETY

46 artikla

Muutokset direktiiviin 89/665/ETY

Muutetaan direktiivi 89/665/ETY seuraavasti:

1) Korvataan 1 artiklan 1 kohta seuraavasti:

”1. Tätä direktiiviä sovelletaan Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivissä 2014/24/EU (*) tarkoitettuihin sopimuksiin, jos tällaisia sopimuksia ei ole rajattu mainitun direktiivin 7, 8, 9, 10, 11, 12, 15, 16, 17 ja 37 artiklan mukaisesti sen soveltamisalan ulkopuolelle.

Tätä direktiiviä sovelletaan myös Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivissä 2014/23/EU (**) tarkoitettuihin hankintaviranomaisten tekemiin käyttöoikeussopimuksiin, jos kyseisenkaltaisia käyttöoikeussopimuksia ei ole rajattu mainitun direktiivin 10, 11, 12, 17 ja 25 artiklan mukaisesti sen soveltamisalan ulkopuolelle.

Tässä direktiivissä tarkoitettuihin sopimuksiin kuuluvat hankintasopimukset, puitejärjestelyt, käyttöoikeusurakat, palvelujen käyttöoikeussopimukset ja dynaamiset hankintajärjestelmät.

Jäsenvaltioiden on toteutettava tarvittavat toimenpiteet sen varmistamiseksi, että direktiivin 2014/24/EU tai direktiivin 2014/23/EU soveltamisalaan kuuluviin hankintasopimuksiin liittyviin hankintaviranomaisten päätöksiin voidaan hakea muutosta tehokkaasti ja varsinkin mahdollisimman nopeasti tämän direktiivin 2–2 f artiklassa säädettyjen edellytysten mukaisesti sillä perusteella, että nämä päätökset ovat vastoin julkisia hankintoja koskevaa unionin oikeutta tai vastoin kansallisia säännöksiä, jotka on annettu kyseisen oikeuden saattamiseksi osaksi kansallista lainsäädäntöä.”

(*) Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2014/24/EU, annettu 26 päivänä helmikuuta 2014, julkisista hankinnoista ja direktiivin 2004/18/EY kumoamisesta (EUVL L 94, 28.3.2014, s. 65).

(**) Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2014/23/EU, annettu 26 päivänä helmikuuta 2014, käyttöoikeussopimusten tekemisestä (EUVL L 94, 28.3.2014, s. 1).”

2) Muutetaan 2 a artiklan 2 kohta seuraavasti:

a) Korvataan ensimmäinen alakohta seuraavasti:

”Direktiivin 2014/24/EU tai direktiivin 2014/23/EU soveltamisalaan kuuluvaa hankintapäätöksestä johtuvaa sopimusta ei saa tehdä, ennen kuin vähintään 10 kalenteripäivää on kulunut sitä päivää seuraavasta päivästä, jona hankintasopimuksen tekopäätös on lähetetty asianomaisille tarjoajille ja ehdokkaille faksilla tai sähköisessä muodossa, tai käytettäessä muita viestintätapoja vähintään 15 kalenteripäivää on kulunut sitä päivää seuraavasta päivästä, jona hankintasopimuksen tekopäätös on lähetetty asianomaisille tarjoajille ja ehdokkaille, tai ennen kuin vähintään 10 kalenteripäivää on kulunut sitä päivää seuraavasta päivästä, jona hankintasopimuksen tekopäätös on vastaanotettu.”

▼B

b) Korvataan neljännen alakohdan ensimmäinen luetelmakohta seuraavasti:

”— yhteenveto direktiivin 2014/24/EU 55 artiklan 2 kohdassa tarkoitetuista perusteista, jollei mainitun direktiivin 55 artiklan 3 kohdasta muuta johdu, tai direktiivin 2014/23/EU 40 artiklan 1 kohdan toisessa alakohdassa tarkoitetuista perusteista, jollei mainitun direktiivin 40 artiklan 2 kohdasta muuta johdu, ja”.

3) Muutetaan 2 b artikla seuraavasti:

a) ensimmäisessä kohdassa:

i) korvataan a alakohta seuraavasti:

”a) jos direktiivi 2014/24/EU tai, tilanteen mukaan, direktiivi 2014/23/EU ei edellytä hankintailmoituksen julkaisemista ennakolta *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*;”.

ii) korvataan c alakohta seuraavasti:

”c) direktiivin 2014/24/EU 33 artiklassa tarkoitetuissa puitejärjestelyihin perustuvissa sopimuksissa ja mainitun direktiivin 34 artiklassa tarkoitetuissa dynaamiseen hankintajärjestelmään perustuvissa erityissopimuksissa.”

b) korvataan toisen kohdan ensimmäinen ja toinen luetelmakohta seuraavasti:

”— kyseessä on direktiivin 2014/24/EU 33 artiklan 4 kohdan c alakohdan tai 34 artiklan 6 kohdan vastainen virheellinen menettely, ja

— sopimuksen arvon arvioidaan vastaavan direktiivin 2014/24/EU 4 artiklassa säädettyjä kynnysarvoja tai ylittävän ne.”

4) Korvataan 2 c artiklassa sanat ”direktiivin 2004/18/EY” sanoilla ”direktiivin 2014/24/EU tai direktiivin 2014/23/EU”.

5) Muutetaan 2 d artikla seuraavasti:

a) 1 kohdassa:

i) korvataan a alakohta seuraavasti:

”a) jos hankintaviranomainen on tehnyt hankintasopimuksen julkaisematta ennakolta hankintailmoitusta *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*, vaikkei tämä ole sallittua direktiivin 2014/24/EU tai direktiivin 2014/23/EU mukaisesti;”

▼B

ii) korvataan b alakohdassa sanat ”direktiivin 2004/18/EY” sanoilla ”direktiivin 2014/24/EU tai direktiivin 2014/23/EU”.

b) Korvataan 4 kohdan ensimmäinen luetelmakohta seuraavasti:

”— hankintaviranomainen katsoo, että hankintasopimuksen tekeminen ilman sitä koskevan hankintailmoituksen julkaisemista ennakolta *Euroopan unionin virallisessa lehdessä* on sallittua direktiivin 2014/24/EU tai direktiivin 2014/23/EU mukaisesti,”.

c) korvataan 5 kohdan ensimmäinen luetelmakohta seuraavasti:

”— hankintaviranomainen katsoo, että sopimus voidaan tehdä direktiivin 2014/24/EU 33 artiklan 4 kohdan c alakohdan tai 34 artiklan 6 kohdan mukaisesti,”

6. Korvataan 2 f artiklan 1 kohdan a alakohta seuraavasti:

”a) ennen kuin vähintään 30 kalenteripäivää on kulunut sitä päivää seuraavasta päivästä, jona

— hankintaviranomainen on julkaissut käyttöoikeussopimusta koskevan jälki-ilmoituksen direktiivin 2014/24/EU 50 ja 51 artiklan tai direktiivin 2014/23/EU 31 ja 32 artiklan mukaisesti edellyttäen, että tässä ilmoituksessa on perustelut hankintaviranomaisen tekemälle päätökselle tehdä hankintasopimus ilman hankintailmoituksen julkaisemista ennakolta *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*, tai

— hankintaviranomainen on ilmoittanut asianomaisille tarjoajille ja ehdokkaille hankintasopimuksen tekemisestä edellyttäen, että näissä tiedoissa on yhteenveto direktiivin 2014/24/EU 55 artiklan 2 kohdassa tarkoitetuista perusteista, jollei mainitun direktiivin 55 artiklan 3 kohdasta muuta johdu, tai direktiivin 2014/23/EU 40 artiklan 1 kohdan toisessa alakohdassa tarkoitetuista perusteista, jollei mainitun direktiivin 40 artiklan 2 kohdasta muuta johdu. Tätä vaihtoehtoa sovelletaan myös tämän direktiivin 2 b artiklan ensimmäisen kohdan c alakohdassa tarkoitetuissa tapauksissa;”

7) Korvataan 3 artiklan 1 kohta seuraavasti:

”1. Komissio voi aloittaa 2–5 kohdassa säädetyn menettelyn, jos se ennen hankintasopimuksen tekemistä katsoo, että direktiivin 2014/24/EU tai direktiivin 2014/23/EU soveltamisalaan kuuluvassa sopimuksentekomenettelyssä on vakavasti rikottu julkisia hankintoja koskevaa unionin oikeutta.”

▼B

47 artikla

Muutokset direktiiviin 92/13/ETY

Muutetaan direktiivi 92/13/ETY seuraavasti:

1) Korvataan 1 artiklan 1 kohta seuraavasti:

”1. Tätä direktiiviä sovelletaan Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivissä 2014/25/EU (*) tarkoitettuihin sopimuksiin, jos kyseisenkaltaisia sopimuksia ei ole rajattu mainitun direktiivin 18–24 artiklan, 27–30 artiklan, 34 artiklan tai 55 artiklan mukaisesti sen soveltamisalan ulkopuolelle.

Tässä direktiivissä tarkoitettuihin sopimuksiin kuuluvat tavarahankintasopimukset, rakennusurakoita sekä palveluhankintoja koskevat sopimukset, käyttöoikeusurakat, palvelujen käyttöoikeussopimukset. puitejärjestelyt ja dynaamiset hankintajärjestelmät.

Tätä direktiiviä sovelletaan myös Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivissä 2014/23/EU (**) tarkoitettuihin hankintaviranomaisten tekemiin käyttöoikeussopimuksiin, jos kyseisenkaltaisia käyttöoikeussopimuksia ei ole rajattu mainitun direktiivin 10, 12, 13, 14, 16, 17 ja 25 artiklan mukaisesti sen soveltamisalan ulkopuolelle.

Jäsenvaltioiden on toteutettava tarvittavat toimenpiteet sen varmistamiseksi, että direktiivin 2014/25/EU tai direktiivin 2014/23/EU soveltamisalaan kuuluviin hankintasopimuksiin liittyviin hankintayksiköiden päätöksiin voidaan hakea muutosta tehokkaasti ja varsinkin mahdollisimman nopeasti tämän direktiivin 2–2 f artiklassa säädettyjen edellytysten mukaisesti, jos nämä päätökset ovat vastoin julkisia hankintoja koskevaa unionin tai vastoin kansallisia säännöksiä, jotka on annettu kyseisen unionin oikeuden saattamiseksi osaksi kansallista lainsäädäntöä.

(*) Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2014/25/EU, annettu 26 päivänä helmikuuta 2014, vesi- ja energiahuollon sekä liikenteen ja postipalvelujen alalla toimivien yksiköiden hankinnoista ja direktiivin 2004/17/EY kumoamisesta (EUVL L 94, 28.3.2014, s. 243).

(**) Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2014/23/EU, annettu 26 päivänä helmikuuta 2014, käyttöoikeussopimusten tekemisestä (EUVL L 94, 28.3.2014, s. 1).”

2) Muutetaan 2 a artiklan 2 kohta seuraavasti:

a) Korvataan ensimmäinen alakohta seuraavasti:

”Direktiivin 2014/25/EU tai direktiivin 2014/23/EU soveltamisalaan kuuluvaa hankintapäätöksestä johtuvaa sopimusta ei saa tehdä, ennen kuin vähintään 10 kalenteripäivää on kulunut sitä päivää seuraavasta päivästä, jona hankintasopimuksen tekopäätös on lähetetty asianomaisille tarjoajille ja ehdokkaille faksilla tai sähköisessä muodossa, tai käytettäessä muita viestintätapoja, vähintään 15 kalenteripäivää on kulunut sitä päivää seuraavasta päivästä, jona hankintasopimuksen tekopäätös on lähetetty asianomaisille tarjoajille ja ehdokkaille, tai ennen kuin vähintään 10 kalenteripäivää on kulunut sitä päivää seuraavasta päivästä, jona hankintasopimuksen tekopäätös on vastaanotettu.”

b) Korvataan neljännen alakohdan ensimmäinen luetelmakohta seuraavasti:

”— yhteenveto direktiivin 2014/25/EU 75 artiklan 2 kohdassa tarkoitetuista perusteista, jollei mainitun direktiivin 75 artiklan 3 kohdasta muuta johdu, tai direktiivin 2014/23/EU 40 artiklan 1 kohdassa tarkoitetuista perusteista, jollei mainitun direktiivin 40 artiklan 2 kohdasta muuta johdu, ja”.

▼B

3) Muutetaan 2 b artikla seuraavasti:

a) ensimmäisessä kohdassa:

i) korvataan a alakohta seuraavasti:

”a) jos direktiivi 2014/25/EU tai, tilanteen mukaan, direktiivi 2014/23/EU ei edellytä hankintailmoituksen julkaisemista ennakolta *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*;”.

ii) korvataan c alakohta seuraavasti:

”c) direktiivin 2014/25/EU 52 artiklassa tarkoitetuissa dynaamiseen hankintajärjestelmään perustuvissa erityissopimuksissa.”

b) korvataan toisen kohdan ensimmäinen ja toinen luetelmakohta seuraavasti:

”— virheellinen menettely koskee direktiivin 2014/25/EU 52 artiklan 6 kohtaa, ja

— sopimuksen arvon arvioidaan vastaavan direktiivin 2014/25/EU 15 artiklassa säädettyjä kynnysarvoja tai ylittävän ne.”

4) Korvataan 2 c artiklassa sanat ”direktiivin 2004/17/EY” sanoilla ”direktiivin 2014/25/EU tai direktiivin 2014/23/EU”.

5) Muutetaan 2 d artikla seuraavasti:

a) 1 kohdassa:

i) Korvataan a alakohta seuraavasti:

”a) jos hankintayksikkö on tehnyt hankintasopimuksen julkaisematta ennakolta hankintailmoitusta *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*, vaikkei tämä ole sallittua direktiivin 2014/25/EU tai direktiivin 2014/23/EU mukaisesti;”.

ii) Korvataan b alakohdassa sanat ”direktiivin 2004/17/EY” sanoilla ”direktiivin 2014/25/EU tai direktiivin 2014/23/EU”.

b) Korvataan 4 kohdan ensimmäinen luetelmakohta seuraavasti:

”— hankintayksikkö katsoo, että hankintasopimuksen tekeminen ilman sitä koskevan ilmoituksen julkaisemista ennakolta *Euroopan unionin virallisessa lehdessä* on sallittua direktiivin 2014/25/EU tai direktiivin 2014/23/EU mukaisesti,”.

c) Korvataan 5 kohdan ensimmäinen luetelmakohta seuraavasti:

”— hankintayksikkö katsoo, että sopimus voidaan tehdä direktiivin 2014/25/EU 52 artiklan 6 kohdan mukaisesti”;

▼B

6) Korvataan 2 f artiklan 1 kohdan a alakohta seuraavasti:

”a) ennen vähintään 30 kalenteripäivän pituisen määräajan kulumista sitä päivää seuraavasta päivästä, jona

— hankintayksikkö on julkaissut käyttöoikeussopimusta koskevan jälki-ilmoituksen direktiivin 2014/25/EU 70 artiklan ja 71 artiklan tai direktiivin 2014/23/EU 31 ja 32 artiklan mukaisesti edellyttäen, että tässä ilmoituksessa on perustelut hankintayksikön tekemälle päätökselle tehdä hankintasopimus ilman ilmoituksen julkaisemista ennakolta *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*, tai

— hankintayksikkö on ilmoittanut asianomaisille tarjoajille ja ehdokkaille hankintasopimuksen tekemisestä edellyttäen, että näissä tiedoissa on yhteenveto direktiivin 2014/25/EU 75 artiklan 2 kohdassa tarkoitetuista perusteista, jollei mainitun direktiivin 75 artiklan 3 kohdasta muuta johdu, tai direktiivin 2014/23/EU 40 artiklan 1 kohdassa tarkoitetuista perusteista, jollei mainitun direktiivin 40 artiklan 2 kohdasta muuta johdu. Tätä vaihtoehtoa sovelletaan myös tämän direktiivin 2 b artiklan ensimmäisen kohdan c alakohdassa tarkoitetuissa tapauksissa;”.

7) Korvataan 8 artiklan 1 kohta seuraavasti:

”1. Komissio voi aloittaa 2–5 kohdassa säädetyn menettelyn, jos se ennen hankintasopimuksen tekemistä katsoo, että direktiivin 2014/25/EU tai direktiivin 2014/23/EU soveltamisalaan kuuluvan hankintamenettelyn aikana tai direktiivin 2014/25/EU 26 artiklan 1 kohdan soveltamisen yhteydessä, jos on kyse hankintayksiköistä, joihin mainittua säännöstä sovelletaan, on vakavasti rikottu julkisia hankintoja koskevaa unionin oikeutta.”

V OSASTO

SIIRRETTY SÄÄDÖSVALTA, TÄYTÄNTÖÖNPANOVALTA JA LOPPUSÄÄNNÖKSET

48 artikla

Siirretyn säädösvallan käyttäminen

1. Komissiolle siirrettyä valtaa antaa delegoituja säädöksiä koskevat tässä artiklassa säädetyt edellytykset.

2. Siirretään komissiolle 17 päivästä huhtikuuta 2014 määräämättömäksi ajaksi 7 artiklan 3 kohdassa, 9 artiklan 4 kohdassa, 27 artiklan 2 kohdassa ja 30 artiklan 4 kohdassa tarkoitettu valta antaa delegoituja säädöksiä.

3. Euroopan parlamentti tai neuvosto voi milloin tahansa peruuttaa 7 artiklan 3 kohdassa, 9 artiklan 4 kohdassa, 27 artiklan 2 kohdassa ja 30 artiklan 4 kohdassa tarkoitetun säädösvallan siirron. Peruuttamispäätöksellä lopetetaan tuossa päätöksessä mainittu säädösvallan siirto. Peruuttaminen tulee voimaan sitä päivää seuraavana päivänä, jona sitä

▼B

koskeva päätös julkaistaan *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*, tai jonakin myöhempänä, kyseisessä päätöksessä mainittuna päivänä. Peruuttamispäätös ei vaikuta jo voimassa olevien delegoitujen säädösten pätevyyteen.

4. Heti kun komissio on antanut delegoidun säädöksen, komissio antaa sen tiedoksi yhtäaikaisesti Euroopan parlamentille ja neuvostolle.

5. Edellä olevien 7 artiklan 3 kohdan, 9 artiklan 4 kohdan, 27 artiklan 2 kohdan ja 30 artiklan 4 kohdan nojalla annettu delegoitu säädös tulee voimaan ainoastaan, jos Euroopan parlamentti tai neuvosto ei ole kahden kuukauden kuluessa siitä, kun asianomainen säädös on annettu tiedoksi Euroopan parlamentille ja neuvostolle, ilmaissut vastustavansa sitä tai jos sekä Euroopan parlamentti että neuvosto ovat ennen mainitun määräajan päättymistä ilmoittaneet komissiolle, että ne eivät vastusta säädöstä. Euroopan parlamentin tai neuvoston aloitteesta tätä määräaikaa jatketaan kahdella kuukaudella.

49 artikla

Kiireellinen menettely

1. Tämän artiklan mukaisesti annetut delegoidut säädökset tulevat voimaan viipymättä, ja niitä sovelletaan niin kauan kuin niitä ei vastusteta 2 kohdan mukaisesti. Kun delegoitu säädös annetaan tiedoksi Euroopan parlamentille ja neuvostolle, esitetään samalla ne perusteet, joiden vuoksi sovelletaan kiireellistä menettelyä.

2. Euroopan parlamentti tai neuvosto voi 48 artiklan 5 kohdassa tarkoitetun menettelyn mukaisesti vastustaa delegoitua säädöstä. Siinä tapauksessa komissio kumoaa säädöksen viipymättä sen jälkeen, kun Euroopan parlamentin tai neuvoston päätös vastustaa sitä on annettu sille tiedoksi.

50 artikla

Komiteamenettely

1. Komissiota avustaa neuvoston päätöksellä 71/306/ETY ([1]) perustettu julkisia hankintoja käsittelevä neuvoa-antava komitea. Tämä komitea on asetuksessa (EU) N:o 182/2011 tarkoitettu komitea.

2. Kun viitataan tähän artiklaan, sovelletaan asetuksen (EU) N:o 182/2011 4 artiklaa.

51 artikla

Saattaminen osaksi kansallista lainsäädäntöä

1. Jäsenvaltioiden on saatettava tämän direktiivin noudattamisen edellyttämät lait, asetukset ja hallinnolliset määräykset voimaan viimeistään 18 päivänä huhtikuuta 2016. Niiden on toimitettava viipymättä nämä säännökset kirjallisina komissiolle.

Näissä jäsenvaltioiden antamissa säädöksissä on viitattava tähän direktiiviin tai niihin on liitettävä tällainen viittaus, kun ne virallisesti julkaistaan. Jäsenvaltioiden on säädettävä siitä, miten viittaukset tehdään.

([1]) Neuvoston päätös 71/306/ETY, tehty 26 päivänä heinäkuuta 1971, julkisia rakennusurakoita koskevia sopimuksia käsittelevän neuvoa-antavan komitean perustamisesta (EYVL L 185, 16.8.1971, s. 15).

▼B

2. Jäsenvaltioiden on toimitettava tässä direktiivissä säännellyistä kysymyksistä antamansa keskeiset kansalliset säännökset kirjallisina komissiolle.

52 artikla

Siirtymäsäännökset

Viittauksia direktiivin 2004/17/EY 1 artiklan 3 kohdan a ja b alakohtaan sekä direktiivin 2004/18/EY 1 artiklan 3 ja 4 kohtaan sekä III osastoon pidetään viittauksina tähän direktiiviin.

53 artikla

Valvonta ja raportointi

Komissio arvioi 8 artiklassa vahvistettujen kynnysarvojen soveltamisesta sisämarkkinoille aiheutuvia taloudellisia vaikutuksia erityisesti sellaisten tekijöiden kuin rajatylittävien hankintasopimusten ja liiketoimikustannusten osalta ja laatii vaikutuksista kertomuksen Euroopan parlamentille ja neuvostolle viimeistään 18 päivänä huhtikuuta 2019. Kynnysarvojen asianmukaisuutta tarkastellaan GPA-sopimuksen mukaisten neuvottelujen yhteydessä ottaen huomioon inflaation ja liiketoimikustannusten vaikutus. Komissio harkitsee mahdollisuuksien mukaan ja tarvittaessa GPA-sopimuksen mukaisten kynnysarvojen korottamista seuraavalla neuvottelukierroksella.

Jos GPA-sopimuksen mukaisesti sovellettavat kynnysarvot muuttuvat, tämän kertomuksen jälkeen annetaan tarpeen mukaan lainsäädäntöehdotus, jolla tässä direktiivissä vahvistettuja kynnysarvoja muutetaan.

Komissio arvioi myös 12 artiklassa säädettyjen poikkeuksien soveltamisesta sisämarkkinoille aiheutuvia taloudellisia vaikutuksia ottamalla huomioon tietyt vesihuollon alan rakenteet ja laatii niistä kertomuksen Euroopan parlamentille ja neuvostolle viimeistään 18 päivänä huhtikuuta 2019.

Komissio tarkastelee uudelleen tämän direktiivin toimivuutta ja antaa Euroopan parlamentille ja neuvostolle kertomuksen viimeistään 18 päivänä huhtikuuta 2021 ja sen jälkeen joka viides vuosi jäsenvaltioiden 45 artiklan 3 kohdan mukaisesti toimittamien tietojen perusteella.-

Komissio julkistaa neljännen kohdan mukaisen uudelleentarkastelunsa tulokset.

54 artikla

Voimaantulo

Tämä direktiivi tulee voimaan kahdentenakymmenentenä päivänä sen jälkeen, kun se on julkaistu *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*.

Tätä direktiiviä ei sovelleta sellaisten käyttöoikeussopimusten tekemiseen, jotka on tarjottu tai tehty ennen 17 päivää huhtikuuta 2014.

55 artikla

Osoitus

Tämä direktiivi on osoitettu kaikille jäsenvaltioille.

▼B

LIITE I

LUETTELO 5 ARTIKLAN 7 KOHDASSA TARKOITETUISTA TOIMINNOISTA ([1])

NACE rev. 1 ([1])					CPV-koodi
PÄÄLUOKKA F			RAKENTAMINEN		
2-num-erotaso	3-num-erotaso	4-num-erotaso	Kuvaus	Huomautukset	
45			Rakentaminen	Tälle kaksinumerotasolle kuuluu: — uudisrakentaminen, entisöinti ja tavanomainen korjaaminen.	45000000
	45.1		Rakennusalueen pohjarakentaminen		45100000
		45.11	Rakennusten purku ja raivaus; maansiirto	Tälle nelinumerotasolle kuuluu: — rakennusten ja muiden rakenteiden purku — rakennusalueen raivaus — maansiirto: rakennusalueen maankaivuu, täyttö- ja tasaustyöt, ojankaivu, louhintatyöt, räjäytystyöt jne. — maaperän rakentaminen kaivostoimintaa varten — irtomaan poisto ja muut kaivosten ja kaivosalueiden perustyöt ja esirakentaminen. Tälle nelinumerotasolle kuuluu myös: — rakennusalueen salaojitustyöt — maa- tai metsätalousmaan ojitus.	45110000
		45.12	Koeporaus	Tälle nelinumerotasolle kuuluu: — koeporaus, koekairaus ja näytteenotto rakennus-, geofysikaalisiin, geologisiin tai vastaaviin tarkoituksiin. Tälle nelinumerotasolle ei kuulu: — öljy- tai kaasulähteiden poraus, vrt. 11.20 — vesikaivon poraus, vrt. 45.25 — kuilun syvennys, vrt. 45.25 — öljy- ja kaasukenttien tutkimus, geofysikaalinen, geologinen ja seisminen tutkimus, vrt. 74.20.	45120000
	45.2		Rakennusten tai niiden osien rakentaminen; maa- ja vesirakentaminen		45200000

([1]) Jos CPV:n ja NACE:n välillä esiintyy tulkintaeroja, sovelletaan CPV-nimikkeistöä.

▼B

NACE rev. 1 (1)					CPV-koodi
PÄÄLUOKKA F			RAKENTAMINEN		
2-num-erotaso	3-num-erotaso	4-num-erotaso	Kuvaus	Huomautukset	
		45.21	Yleiset talonrakennustyöt sekä maa- ja vesirakennustyöt	Tälle nelinumerotasolle kuuluu: — kaikenlaisten rakennusten rakentaminen; maa- ja vesirakennustyöt — siltojen, myös eritasoteiden, maasiltojen, tunneleiden ja metrotunneleiden rakentaminen — putkijohtojen, tietoliikennekaapelien ja voimalinjojen kaukoverkostojen rakentaminen — putkijohtojen, tietoliikennekaapelien ja voimalinjojen kunnallisverkostojen rakentaminen — tähän liittyvät asennustyöt — tehdasvalmisteisten rakennusten kokoaminen ja pystyttäminen rakennuspaikalla. Tälle nelinumerotasolle ei kuulu: — öljyn ja kaasun tuotantoon liittyvät palvelut, vrt. 11.20 — itsevalmistetuista, muista kuin betonisista osista koostuvien kokonaisten valmiiden rakenteiden pystyttäminen, vrt. 20, 26 ja 28 — urheilukenttien, uima-altaiden, urheilusalien, tenniskenttien, golfratojen ja muiden urheilualueiden rakentaminen lukuun ottamatta rakennusten pystyttämistä, vrt. 45.23 — rakennusasennus, vrt. 45.3 — rakennusten viimeistely, vrt. 45.4 — arkkitehti- ja insinööripalvelut, vrt. 74.20 — rakentamisen projektinhallinta, vrt. 74.20.	45210000 paitsi: – 45213316 45220000 45231000 45232000
		45.22	Kattorakenteiden pystyttäminen ja kattaminen	Tälle nelinumerotasolle kuuluu: — kattorakenteiden asennustyöt — katteiden asennustyöt — vesitiivistystyöt.	45261000

▼B

NACE rev. 1 (1)					CPV-koodi
PÄÄLUOKKA F			RAKENTAMINEN		
2-num-erotaso	3-num-erotaso	4-num-erotaso	Kuvaus	Huomautukset	
		45.23	Teiden, katujen, lentokenttien ja urheilualueiden rakentaminen	Tälle nelinumerotasolle kuuluu: — moottoriteiden, katujen, muiden ajoneuvoille ja jalankulkijoille tarkoitettujen liikenneväylien rakentaminen — rautateiden rakentaminen — kiitoratojen rakentaminen — urheilukenttien, uima-altaiden, urheilusalien, tenniskenttien, golfratojen ja muiden urheilualueiden rakentaminen lukuun ottamatta rakennusten pystyttämistä — ajoratamerkintöjen maalaustyöt teillä ja paikoitusalueilla. Tälle nelinumerotasolle ei kuulu: — alustavat maansiirtotyöt, vrt. 45.11.	45212212 ja DA03 45230000 paitsi: – 45231000 – 45232000 – 45234115
		45.24	Vesirakentaminen	Tälle nelinumerotasolle kuuluu: — seuraavat rakennustyöt: — vesiväylien, satamien ja jokien, huvivenesatamien, sulkujen jne. rakentaminen — padot ja aallonmurtajat — ruoppaustyöt — vedenalaiset rakennustyöt.	45240000
		45.25	Muu erikoisalarakentaminen	Tälle nelinumerotasolle kuuluu: — erilaisille rakenteille yhteiseen piirteeseen erikoistunut rakentaminen, joka edellyttää erityistaitoja tai -laitteita — perustuksien rakentaminen, mukaan lukien paalutustyöt — kaivojen poraus ja rakentaminen, kuilun syvennys — muiden kuin itsevalmistettujen teräsrunkorakenteiden pystyttäminen — teräksen taivuttaminen — muuraustyöt ja katukiveyksen laskeminen — rakennustelineiden ja työtasojen asentaminen ja purku, mukaan lukien telineiden ja tasojen vuokraus	45250000 45262000

▼B

NACE rev. 1 (1)					CPV-koodi
PÄÄLUOKKA F			RAKENTAMINEN		
2-num-erotaso	3-num-erotaso	4-num-erotaso	Kuvaus	Huomautukset	
				— savupiippujen ja teollisuusuunien pystytys. Tälle nelinumerotasolle ei kuulu: — rakennustelineiden vuokraus ilman asennusta ja purkamista, vrt. 71.32.	
	45.3		Rakennusasennus		45300000
		45.31	Sähköjohtojen ja -laitteiden asennus	Tälle nelinumerotasolle kuuluu: Seuraavien laitteistojen rakennusasennus tai niiden muu rakentaminen: — sähköjohdot ja -laitteet — tietoliikennejärjestelmät — sähkölämmitysjärjestelmät — taloantennit — palohälyttimet — varashälyttimet — hissit ja liukuportaat — ukkosenjohdattimet jne.	45213316 45310000 Paitsi: – 45316000
		45.32	Eristystyöt	Tälle nelinumerotasolle kuuluu: — lämpö-, ääni- tai tärinäeristeiden rakennusasennus tai niiden muu rakentaminen. Tälle nelinumerotasolle ei kuulu: — vesitiivistystyöt, vrt. 45.22.	45320000
		45.33	Putkityöt	Tälle nelinumerotasolle kuuluu: — seuraavien laitteistojen rakennusasennus tai niiden muu rakentaminen: — vesi- ja viemärilaitteet ja -kalusteet — kaasulaitteet — lämmitys-, tuuletus-, jäähdytys- tai ilmastointilaitteet ja -putket — palosammutusjärjestelmät. Tälle nelinumerotasolle ei kuulu: — sähkölämmitysjärjestelmien asennus, vrt. 45.31.	45330000

▼B

NACE rev. 1 (1)					CPV-koodi
PÄÄLUOKKA F			RAKENTAMINEN		
2-num-erotaso	3-num-erotaso	4-num-erotaso	Kuvaus	Huomautukset	
		45.34	Muu asentaminen	Tälle nelinumerotasolle kuuluu: — valaistus- ja merkinantolaitteistojen asennus teille, rautateille, lentokentille ja satamiin — muualla luokittelemattomien laitteiden ja laitteistojen rakennusasennus tai niiden muu rakentaminen.	45234115 45316000 45340000
	45.4		Rakennusten viimeistely		45400000
		45.41	Rappaus	Tälle nelinumerotasolle kuuluu: — rakennusten tai muiden rakenteiden sisä- tai ulkopintojen rappaustyöt laastilla tai stukilla sekä vastaavilla rappausaineilla.	45410000
		45.42	Rakennuspuusepän asennustyöt	Tälle nelinumerotasolle kuuluu: — muiden kuin itsevalmistettujen, puusta tai muista aineista valmistettujen ovien, ikkunoiden, oven- ja ikkunankarmien, sovitettujen keittiöiden, portaikkojen, myymäläkalusteiden ja vastaavien asennus — sisätilojen viimeistelytyöt kuten sisäkattojen päällystys, seinien panelointi, siirrettävien väliseinien asennus jne. Tälle nelinumerotasolle ei kuulu: — parketin ja muiden puisten lattiapäällysteiden asennus, vrt. 45.43.	45420000
		45.43	Lattianpäällystys ja seinien verhoilu	Tälle nelinumerotasolle kuuluu: — rakennusten tai muiden rakenteiden päällystäminen tai laatoittaminen — keraamisilla, betonisilla tai kivisillä seinä- tai lattiatiilillä tai -kivillä — parketilla tai muulla puisella lattiapäällysteellä taikka kokolattiamatoilla tai linoleumilla — myös kumisella tai muovisella lattiapäällysteellä	45430000

▼B

NACE rev. 1 ([1])					CPV-koodi
PÄÄLUOKKA F			RAKENTAMINEN		
2-num-erotaso	3-num-erotaso	4-num-erotaso	Kuvaus	Huomautukset	
				— mosaiikkisilla, marmorisilla, graniittisilla tai liuskekivisillä seinä- tai lattiapäällysteillä — tapetilla.	
		45.44	Maalaus ja lasitus	Tälle nelinumerotasolle kuuluu: — rakennusten sisä- ja ulkomaalaus — muiden rakenteiden ulkomaalaus — lasien, peilien jne. asennus. Tälle nelinumerotasolle ei kuulu: — ikkunoiden asennus, vrt. 45.42.	45440000
		45.45	Muu rakennusten viimeistely	Tälle nelinumerotasolle kuuluu: — yksityisten uima-altaiden rakentaminen — rakennusten ulkopintojen puhdistaminen höyryllä, hiekkapuhaltamalla ja vastaavalla tavalla — muut muualla luokittelemattomat rakennusten viimeistelytyöt. Tälle nelinumerotasolle ei kuulu: — rakennusten ja muiden rakenteiden siivous, vrt. 74.70.	45212212 ja DA04 45450000
	45.5		Rakennus- tai purkulaitteiden vuokraus käyttäjineen		45500000
		45.50	Rakennus- tai purkulaitteiden vuokraus käyttäjineen	Tälle nelinumerotasolle ei kuulu: — rakennus- tai purkukoneiden ja -laitteiden vuokraus ilman käyttäjää, vrt. 71.32.	45500000

([1]) Neuvoston asetus (ETY) N:o 3037/90, annettu 9 päivänä lokakuuta 1990, Euroopan yhteisön tilastollisesta toimialaluokituksesta (EYVL L 293, 24.10.1990, s. 1).

▼B

LIITE II

7 ARTIKLASSA TARKOITETTUJEN HANKINTAYKSIKÖIDEN HARJOITTAMA TOIMINTA

Hankintayksiköiden tekemiä käyttöoikeussopimuksia koskevia tämän direktiivin säännöksiä sovelletaan seuraaviin toimintoihin:

1. Kaasun ja lämmön osalta:

a) sellaisten kiinteiden verkkojen antaminen saataville tai ylläpito, joiden tarkoituksena on tarjota yleisölle kaasun tai lämmön tuotantoon, siirtoon tai jakeluun liittyviä palveluja;

b) kaasun tai lämmön toimittaminen näihin verkkoihin.

▼C1

Tämän direktiivin 7 artiklan 1 kohdan b ja c alakohdassa tarkoitetun hankintayksikön suorittamaa kaasun tai lämmön toimittamista kiinteisiin julkisen palvelun verkkoihin ei pidetä tämän kohdan ensimmäisessä alakohdassa tarkoitettuna toimintana, jos kaikki seuraavat edellytykset täyttyvät:

▼B

i) kyseisen hankintayksikön suorittama kaasun tai lämmön tuottaminen on välttämätön seuraus muusta kuin tässä kohdassa tai tämän liitteen 2 ja 3 kohdassa tarkoitetusta toiminnasta;

ii) yleiseen verkkoon toimittamisen yksinomaisena tavoitteena on tällaisen tuotannon hyödyntäminen taloudellisesti ja tämän toiminnan osuus on enintään 20 prosenttia kyseisen hankintayksikön liikevaihdosta laskettuna viimeksi kuluneiden kolmen vuoden keskimääräisen liikevaihdon perusteella, kuluva vuosi mukaan luettuna.

Tätä direktiiviä sovellettaessa ’toimittamiseen’ sisältyy kaasun tuotanto, tukkumyynti ja vähittäismyynti. Kaasun talteenotto kuuluu kuitenkin tämän liitteen 4 kohdan soveltamisalaan.

2. Sähkön osalta:

a) sellaisten kiinteiden verkkojen antaminen saataville tai ylläpito, joiden tarkoituksena on tarjota yleisölle sähkön tuotantoon, siirtoon tai jakeluun liittyviä palveluja;

b) sähkön toimittaminen tällaisiin kiinteisiin verkkoihin.

Tätä direktiiviä sovellettaessa sähkön toimittamiseen sisältyy sähkön tuotanto, tukkumyynti ja vähittäismyynti.

▼C1

Tämän direktiivin 7 artiklan 1 kohdan b ja c alakohdassa tarkoitetun hankintayksikön suorittamaa sähkön toimittamista julkisen palvelun verkkoihin ei pidetä tämän kohdan ensimmäisessä alakohdassa tarkoitettuna toimintana, jos kaikki seuraavat edellytykset täyttyvät:

▼B

a) kyseinen hankintayksikkö tuottaa sähköä, koska sen kulutus on välttämätöntä muun kuin tässä kohdassa tai tämän liitteen 1 ja 3 kohdassa tarkoitetun toiminnan harjoittamista varten;

b) toimittaminen yleiseen verkkoon riippuu ainoastaan kyseisen hankintayksikön omasta kulutuksesta eikä se ole ylittänyt 30:tä prosenttia kyseisen hankintayksikön energian kokonaistuotannosta laskettuna viimeksi kuluneiden kolmen vuoden keskimääräisen tuotannon perusteella, kuluva vuosi mukaan luettuna.

▼B

3. Toiminnot, jotka liittyvät sellaisten verkkojen antamiseen saataville tai ylläpitoon, joiden tarkoituksena on tarjota yleisölle kuljetuspalveluja rautateitse, automatisoiduin järjestelmin, raitioteitse, johdinautoilla, linja-autoilla tai kaapeliradoilla.

   Kuljetuspalvelujen verkosta katsotaan olevan kyse, kun palvelua tarjotaan jäsenvaltion toimivaltaisen viranomaisen asettamin edellytyksin, jotka voivat koskea liikennöitäviä linjoja, käytettävissä olevaa kuljetuskapasiteettia tai vuorotiheyttä.

4. Toiminnot, jotka liittyvät maantieteellisen alueen hyödyntämiseen lentoasemien, meri- tai sisävesisatamien tai terminaalipalvelujen saattamiseksi lento-, meri- tai sisävesiliikenteen harjoittajien käyttöön.

5. Toiminnot, joiden tarkoituksena on tarjota

   a) postipalveluja;

   b) muita kuin postipalveluja edellyttäen, että palvelut tarjoaa yksikkö, joka tarjoaa myös tämän kohdan toisen alakohdan ii alakohdassa tarkoitettuja postipalveluja ja että direktiivin 2014/25/EU 34 artiklan 1 kohdassa säädetyt edellytykset eivät täyty toisen alakohdan ii alakohdassa tarkoitettujen palvelujen osalta.

   Tässä direktiivissä tarkoitetaan, rajoittamatta kuitenkaan direktiivin 97/67/EY soveltamista,

   i) ’postilähetyksellä’ kuljetettavaa valmista lähetystä, joka on osoitettu jollekin vastaanottajalle, lähetyksen painosta riippumatta. Nämä lähetykset voivat kirjelähetysten lisäksi olla esimerkiksi kirjoja, luetteloita, sanomalehtiä ja aikakausjulkaisuja sekä postipaketteja, jotka sisältävät tavaraa, jolla on tai ei ole kaupallista arvoa, lähetyksen painosta riippumatta;

   ii) ’postipalveluilla’ palveluja, joihin kuuluvat postilähetysten keräily, lajittelu, kuljetus ja jakelu. Nämä palvelut käsittävät direktiivin 97/67/EY mukaisesti perustetun yleispalvelun piiriin kuuluvat ja kuulumattomat palvelut;

   iii) ’muilla palveluilla kuin postipalveluilla’ palveluja, jotka tarjotaan seuraavilla aloilla:

      — kuriiripalvelujen hallintopalvelut (ennen lähetystä ja sen jälkeen suoritettavat palvelut, mukaan lukien postituksen hoitopalvelut),

      — muihin kuin a alakohdassa tarkoitettuihin postilähetyksiin liittyvät palvelut kuten suoramainonta, jota ei ole osoitettu nimenomaisesti kenellekään.

6. Toiminnot, jotka liittyvät maantieteellisen alueen hyödyntämiseen

   a) öljyn tai kaasun talteenottoa varten,

   b) hiilen tai muiden kiinteiden polttoaineiden etsintää tai talteenottoa varten.

▼B

LIITE III

LUETTELO 7 ARTIKLAN 2 KOHDAN B ALAKOHDASSA TARKOITETUISTA UNIONIN SÄÄDÖKSISTÄ

Jos oikeudet on myönnetty riittävän julkisuuden varmistavassa menettelyssä, jossa oikeuksien myöntäminen perustui puolueettomiin perusteisiin, ne eivät muodosta tässä direktiivissä tarkoitettuja erityis- tai yksinoikeuksia. Seuraavassa luetellaan riittävän avoimuuden ennakolta varmistavat menettelyt sellaisten muihin unionin lainsäätämisjärjestyksessä hyväksyttäviin säädöksiin perustuvien lupien myöntämiseksi, jotka eivät muodosta tässä direktiivissä tarkoitettuja ”erityis- tai yksinoikeuksia”:

a) Maakaasulaitosten hoitamiseen tarkoitettujen lupien myöntäminen direktiivin 2009/73/EY 4 artiklassa säädettyjen menettelyjen mukaisesti;

b) Direktiivin 2009/72/EY mukaiset uusien sähköntuotantolaitosten rakennusluvat tai rakentamista koskevat tarjouspyynnöt;

c) Postipalveluun, jota ei ole varattu eikä saa varata, liittyvien lupien myöntäminen direktiivin 97/67/EY 9 artiklassa säädettyjen menettelyjen mukaisesti;

d) Hiilivetyjen hyödyntämistä sisältävään toimintaan liittyvien lupien myöntäminen direktiivissä 94/22/EY säädetyn menettelyn mukaisesti;

e) Linja-autojen, raitiovaunujen, rautateiden tai metron henkilöliikennepalvelujen suorittamista koskevat asetuksen (EY) N:o 1370/2007 mukaiset palveluhankintasopimukset, jotka on tehty tarjouskilpailussa noudatettavan menettelyn perusteella mainitun asetuksen 5 artiklan 3 kohdan mukaisesti, edellyttäen, että sopimuksen voimassaoloaika on mainitun asetuksen 4 artiklan 3 tai 4 kohdan mukainen.

▼B

LIITE IV

19 ARTIKLASSA TARKOITETUT PALVELUT

Kuvaus	CPV-koodi
79611000-0; 75200000-8; 75231200-6; 75231240-8; 79622000-0 [Kotiapulaisten hankintapalvelut]; 79624000-4 [Sairaanhoitohenkilöstön hankintapalvelut] ja 79625000-1 [Hoitohenkilöstön hankintapalvelut] 85000000-9–85323000-9; 85143000-3, 98133100-5, 98133000-4 sekä 98200000-5 ja 98500000-8 [Yksityishenkilöitä työllistävät kotitaloudet] ja 98513000-2–98514000-9 [Työvoimapalvelut kotitalouksille, Henkilöstönvälityspalvelut kotitalouksille, Toimistotyöntekijöiden välityspalvelut kotitalouksille, Tilapäistyöntekijät kotitalouksille, Kotiapupalvelut ja Kotipalvelut],	Terveydenhuolto- ja sosiaalipalvelut
85321000-5 ja 85322000-2, 75000000-6 [Julkishallinnon palvelut, maanpuolustus ja sosiaaliturvapalvelut], 75121000-0, 75122000-7, 75124000-1; 79995000-5–79995200-7; 80000000-4 (Yleissivistävän ja ammatillisen koulutuksen palvelut)–80660000-8; 92000000-1–92342200-2; 92360000-2–92700000-8; 79950000-8 [Näyttelyjen, messujen ja kongressien järjestelypalvelut], 79951000-5 [Seminaarien järjestäminen], 79952000-2 [Tapahtumapalvelut], 79952100-3 [Kulttuuritapahtumien järjestäminen], 79953000-9 [Festivaalien järjestäminen], 79954000-6 [Juhlien järjestäminen], 79955000-3 [Muotinäytösten järjestäminen], 79956000-0 [Messujen ja näyttelyjen järjestäminen]	Sosiaalialan, koulutuksen, terveydenhuollon ja kulttuurin hallintopalvelut
75300000-9	Pakollisen sosiaaliturvan palvelut ([1])
75310000-2, 75311000-9, 75312000-6, 75313000-3, 75313100-4, 75314000-0, 75320000-5, 75330000-8, 75340000-1	Sosiaalietuuspalvelut
98000000-3; 98120000-0; 98132000-7; 98133110-8 ja 98130000-3	Muut yhteisöön liittyvät, yhteiskunnalliset ja henkilökohtaiset palvelut, mukaan lukien ammattiyhdistysten, poliittisten järjestöjen, nuorisojärjestöjen ja muiden erilaisten yhdistysten tarjoamat palvelut.
98131000-0	Uskonnollisten järjestöjen palvelut
55100000-1–55410000-7; 55521000-8–55521200-0 [55521000-8 Ateriapalvelut kotitalouksille, 55521100-9 Aterioiden kotiinkuljetuspalvelu, 55521200-0 Ateriakuljetuspalvelut]. 55520000-1 Ateriapalvelut, 55522000-5 Muonituspalvelut kuljetusyrityksille, 55523000-2 Muiden yritysten tai muiden laitosten ateriapalvelut, 55524000-9 Kouluruokailupalvelut 55510000-8 Ruokalapalvelut, 55511000-5 Henkilöstöruokaloiden ja muiden rajoitetulle asiakaskunnalle tarkoitettujen kahviloiden palvelut, 55512000-2 Ruokalanhoito, 55523100-3 Kouluruokailupalvelut	Hotelli- ja ravintolapalvelut

▼B

Kuvaus	CPV-koodi
79100000-5–79140000-7; 75231100-5;	Oikeudelliset palvelut, sikäli kuin niitä ei ole suljettu pois 10 artiklan 8 kohdan d alakohdan nojalla
75100000-7–75120000-3; 75123000-4; 75125000-8–75131000-3	Muut hallinnolliset ja valtionhallinnon palvelut
75200000-8–75231000-4	Yhteiskunnalle tuotettavat palvelut
75231210-9–75231230-5; 75240000-0–75252000-7; 794300000-7; 98113100-9	Vankilapalvelut, yleiseen turvallisuuteen liittyvät ja pelastuspalvelut, elleivät ne jää ulkopuolelle 10 artiklan 8 kohdan g alakohdan nojalla-
79700000-1–79721000-4 [Tutkinta- ja turvallisuuspalvelut, Turvallisuuspalvelut, Hälytysjärjestelmän valvonta, Vartiointipalvelut, Valvontapalvelut, Seurantajärjestelmään liittyvät palvelut, Karkurien jäljityspalvelut, Partiointipalvelut, Henkilökorttien myöntämispalvelut, Tutkintapalvelut ja Etsivätoimistopalvelut] 79722000-1 [Grafologiapalvelut], 79723000-8 [Jäteanalyysipalvelut]	Tutkinta- ja turvallisuuspalvelut
64000000-6 [Posti- ja televiestintäpalvelut], 64100000-7 [Posti- ja pikalähettipalvelut], 64110000-0 [Postipalvelut], 64111000-7 [Sanoma- ja aikakauslehtiin liittyvät postipalvelut], 64112000-4 [Kirjelähetyksiin liittyvät postipalvelut], 64113000-1 [Paketteihin liittyvät postipalvelut], 64114000-8 [Postitoimistopalvelut], 64115000-5 [Postilokerojen vuokrauspalvelut], 64116000-2 [Poste restante -palvelut], 64122000-7 [Toimiston sisäiset posti- ja lähettipalvelut]	Postipalvelut
50116510-9 [Autonrenkaiden pinnoitus], 71550000-8 [Sepän palvelut]	Sekalaiset palvelut
98900000-2 [Ulkopuolisten järjestöjen ja toimielinten palvelut] ja 98910000-5 [Kansainvälisten järjestöjen ja toimielinten palvelut]	Kansainväliset palvelut

([1]) Nämä palvelut eivät kuulu tämän direktiivin soveltamisalaan, jos ne järjestetään muina kuin taloudellisina yleistä etua koskevina palveluina. Jäsenvaltiot saavat järjestää pakolliset sosiaali- tai muut palvelut joko yleistä taloudellista etua koskevina palveluina tai muina kuin taloudellisina yleistä etua koskevina palveluina.

▼B

LIITE V

31 ARTIKLASSA TARKOITETTUIHIN KÄYTTÖOIKEUSSOPIMUKSIA KOSKEVIIN ILMOITUKSIIN SISÄLLYTETTÄVÄT TIEDOT

1. Hankintaviranomaisen tai hankintayksikön nimi, tunnistenumero (jos tästä säädetään kansallisessa lainsäädännössä), osoite, myös NUTS-koodi, puhelin- ja faksinumero sekä sähköposti- ja internetosoite. Jos lisätietoja antaa jokin toinen yksikkö, tämän yksikön vastaavat tiedot.

2. Hankintaviranomaisen tai hankintayksikön tyyppi ja pääasiallinen toiminta-ala.

3. Jos hakemuksiin on määrä sisällyttää tarjouksia, sähköposti- tai internetosoite, josta käyttöoikeussopimuksiin liittyvät asiakirjat ovat ilmaiseksi, rajoituksetta, suoraan ja kokonaan kaikkien saatavilla. Jos sopimuksiin liittyviä asiakirjoja ei ole asetettu ilmaiseksi, rajoituksetta, suoraan ja kokonaan kaikkien saataville 34 artiklan 2 kohdassa mainituista syistä, tieto siitä, miten ne voi saada.

4. Käyttöoikeussopimuksen kuvaus: rakennusurakoiden tai palvelujen luonne ja laajuus, suuruusluokka tai ohjeellinen arvo ja mahdollisuuksien mukaan sopimuksen kesto. Jos käyttöoikeussopimus on jaettu osiin, nämä tiedot on esitettävä kustakin osasta. Tapauksen mukaan mahdollisten vaihtoehtojen kuvaus.

5. CPV-koodit. Jos käyttöoikeussopimus on jaettu osiin, nämä tiedot on esitettävä kustakin osasta.

6. Kun kyseessä ovat käyttöoikeusurakat, NUTS-koodi, jolla ilmaistaan pääasiallinen suorituspaikka, ja kun kyseessä ovat palvelujen käyttöoikeussopimukset, NUTS-koodi, jolla ilmaistaan pääasiallinen suorituspaikka; jos käyttöoikeussopimus on jaettu osiin, nämä tiedot on esitettävä kustakin osasta.

7. Osallistumisedellytykset, mukaan lukien seuraavat tiedot:

   a) tapauksen mukaan maininta siitä, onko käyttöoikeussopimus varattu suojatyökeskuksille tai onko sen toteuttaminen varattu suojatyöohjelmien yhteyteen,

   b) tapauksen mukaan maininta siitä, onko palvelun suorittaminen lakien, asetusten tai hallinnollisten määräysten nojalla varattu tietylle ammattikunnalle; viittaus kyseiseen lakiin, asetukseen tai hallinnolliseen määräykseen,

   c) tarvittaessa luettelo ja lyhyt kuvaus valintaperusteista; mahdollisesti vaadittava(t) suorituskyvyn vähimmäistaso(t); maininta vaadituista tiedoista (omat lausunnot, asiakirjat).

8. Määräaika osallistumishakemusten jättämiselle tai tarjousten vastaanottamiselle.

9. Käyttöoikeussopimuksen tekoperusteet, jos ne eivät käy ilmi muista sopimukseen liittyvistä asiakirjoista.

10. Päivä, jona ilmoitus on lähetetty.

11. Muutoksenhakuelimen ja mahdollisen välityselimen nimi ja osoite. Muutoksenhaun määräaikoja koskevat tarkat tiedot tai tarvittaessa sen yksikön nimi, osoite, puhelin- ja faksinumero sekä sähköpostiosoite, josta nämä tiedot voi saada.

▼B

12. Käyttöoikeussopimuksen toteuttamiselle asetetut mahdolliset erityiset edellytykset.

13. Osoite, johon hakemukset tai tarjoukset on toimitettava.

14. Tarvittaessa tiedot vaatimuksista ja edellytyksistä, jotka koskevat sähköisten viestintävälineiden käyttöä.

15. Tieto siitä, liittyykö käyttöoikeussopimus unionin varoilla rahoitettuun hankkeeseen ja/tai ohjelmaan.

16. Käyttöoikeusurakoiden osalta tieto siitä, kuuluuko käyttöoikeussopimus GPA-sopimuksen soveltamisalaan.

▼B

LIITE VI

31 ARTIKLAN 3 KOHDASSA TARKOITETTUIHIN SOSIAALIPALVELUISTA JA MUISTA ERITYISPALVELUISTA TEHTÄVIÄ KÄYTTÖOIKEUSSOPIMUKSIA KOSKEVIIN ENNAKKOILMOITUKSIIN SISÄLLYTETTÄVÄT TIEDOT

1. Hankintaviranomaisen tai hankintayksikön nimi, tunnistenumero (jos tästä säädetään kansallisessa lainsäädännössä), osoite, myös NUTS-koodi, puhelin- ja faksinumero sekä sähköposti- ja internetosoite. Jos lisätietoja antaa jokin toinen yksikkö, tämän yksikön vastaavat tiedot.
2. Soveltuvissa tapauksissa sähköposti- tai internetosoite, josta eritelmät ja niitä täydentävät asiakirjat ovat saatavilla.
3. Hankintaviranomaisen tai hankintayksikön tyyppi ja pääasiallinen toiminta-ala.
4. CPV-koodit; jos käyttöoikeussopimus on jaettu osiin, nämä tiedot on esitettävä kustakin osasta.
5. Palveluja koskevien käyttöoikeussopimusten pääasiallisen suorituspaikan NUTS-koodi.
6. Palvelujen kuvaus, ohjeellinen suuruusluokka tai arvo.
7. Osallistumisedellytykset.
8. Soveltuvissa tapauksissa määräaika/-ajat yhteyden ottamiseksi hankintaviranomaiseen tai hankintayksikköön.
9. Soveltuvissa tapauksissa lyhyt kuvaus käyttöoikeussopimuksen tekomenettelyn keskeisistä ominaisuuksista.
10. Mahdolliset muut tiedot.

▼B

LIITE VII

32 ARTIKLASSA TARKOITETTUIHIN KÄYTTÖOIKEUSSOPIMUKSIA KOSKEVIIN JÄLKI-ILMOITUKSIIN SISÄLLYTETTÄVÄT TIEDOT

1. Hankintaviranomaisen tai hankintayksikön nimi, tunnistenumero (jos tästä säädetään kansallisessa lainsäädännössä), osoite, myös NUTS-koodi, ja tarvittaessa puhelin- ja faksinumero sekä sähköposti- ja internetosoite. Jos lisätietoja antaa jokin toinen yksikkö, tämän yksikön vastaavat tiedot.

2. Hankintaviranomaisen tai hankintayksikön tyyppi ja pääasiallinen toiminta-ala.

3. CPV-koodit.

4. Kun kyseessä ovat käyttöoikeusurakat, NUTS-koodi, jolla ilmaistaan pääasiallinen suorituspaikka, ja kun kyseessä ovat palvelujen käyttöoikeussopimukset, NUTS-koodi, jolla ilmaistaan pääasiallinen suorituspaikka;

5. Käyttöoikeussopimuksen kuvaus: rakennusurakan luonne ja laajuus, palveluiden luonne ja laajuus, sopimuksen kesto. Jos käyttöoikeussopimus on jaettu osiin, nämä tiedot on esitettävä kustakin osasta. Tapauksen mukaan mahdollisten vaihtoehtojen kuvaus.

6. Käyttöoikeussopimuksen tekemisessä käytetty menettely ja, jos käyttöoikeussopimus on tehty ilman ennakolta julkaistua ilmoitusta, perustelut.

7. Direktiivin 41 artiklassa tarkoitetut käyttöoikeussopimuksen tai -sopimusten tekoperusteet.

8. Päivä, jona käyttöoikeussopimuksen tai -sopimusten tekemistä koskeva päätös on tehty.

9. Kutakin sopimusta tehtäessä vastaanotettujen tarjousten määrä, myös seuraavat tiedot:

   a) kuinka monta tarjousta saatiin talouden toimijoilta, jotka ovat pieniä ja keskisuuria yrityksiä,

   b) ulkomailta vastaanotettujen tarjousten lukumäärä,

   c) sähköisesti vastaanotettujen tarjousten lukumäärä.

10. Kunkin tehdyn sopimuksen osalta kunkin valitun tarjoajan nimi, osoite, myös NUTS-koodi, ja tarvittaessa puhelin- ja faksinumero sekä sähköposti- ja internetosoite, mukaan lukien seuraavat:

    a) tieto siitä, kuuluuko valittu tarjoaja pieniin ja keskisuuriin yrityksiin,

    b) tieto siitä, tehtiinkö käyttöoikeussopimus yritysryhmittymän kanssa.

11. Tehdyn käyttöoikeussopimuksen arvo ja tärkeimmät rahoitusehdot, mukaan lukien

    a) mahdolliset maksut, hinnat ja seuraamusmaksut;

    b) mahdolliset palkinnot ja maksut;

    c) muut 8 artiklan 3 kohdassa tarkoitetut käyttöoikeussopimuksen arvon kannalta merkitykselliset yksityiskohdat.

12. Tieto siitä, liittyykö käyttöoikeussopimus unionin varoilla rahoitettuun hankkeeseen ja/tai ohjelmaan.

13. Muutoksenhakuelimen nimi ja osoite sekä mahdolliset välitysmenettelyt. Muutoksenhaun määräaikoja koskevat tarkat tiedot tai tarvittaessa sen yksikön nimi, osoite, puhelin- ja faksinumero sekä sähköpostiosoite, josta nämä tiedot voi saada.

▼B

14. Ilmoituksen kohteena olevan yhden tai useamman käyttöoikeussopimuksen kannalta merkityksellisten, *Euroopan unionin virallisessa lehdessä* aiemmin esitettyjen julkaisujen päivämäärät ja viitteet.

15. Päivä, jona ilmoitus on lähetetty.

16. Käyttöoikeussopimuksen ennakoidun arvon laskentamenetelmä 8 artiklan mukaisesti, jollei sitä ole eritelty muissa käyttöoikeussopimukseen liittyvissä asiakirjoissa.

17. Mahdolliset muut tiedot.

▼B

LIITE VIII

32 ARTIKLASSA TARKOITETTUIHIN SOSIAALIPALVELUISTA JA MUISTA ERITYISPALVELUISTA TEHTYJÄ KÄYTTÖOIKEUSSOPIMUKSIA KOSKEVIIN JÄLKI-ILMOITUKSIIN SISÄLLYTETTÄVÄT TIEDOT

1. Hankintaviranomaisen tai hankintayksikön nimi, tunnistenumero (jos tästä säädetään kansallisessa lainsäädännössä), osoite, myös NUTS-koodi, ja tarvittaessa puhelin- ja faksinumero sekä sähköposti- ja internetosoite. Jos lisätietoja antaa jokin toinen yksikkö, tämän yksikön vastaavat tiedot.

2. Hankintaviranomaisen tai hankintayksikön tyyppi ja pääasiallinen toiminta-ala.

3. CPV-koodit; jos käyttöoikeussopimus on jaettu osiin, nämä tiedot on esitettävä kustakin osasta.

4. Lyhyt kuvaus käyttöoikeussopimuksen kohteesta.

5. Vastaanotettujen tarjousten lukumäärä.

6. Valitun tarjouksen arvo, mukaan lukien maksut ja hinnat.

7. Valitun talouden toimijan tai valittujen talouden toimijoiden nimi, osoite, myös NUTS-koodi, puhelin- ja faksinumero sekä sähköposti- ja internetosoite.

8. Mahdolliset muut tiedot.

▼B

LIITE IX

JULKAISEMISTA KOSKEVAT TIEDOT

1. Ilmoitusten julkaiseminen

   Hankintaviranomaisten tai hankintayksiköiden on lähetettävä 31 ja 32 artiklassa tarkoitetut ilmoitukset Euroopan unionin julkaisutoimistoon, ja ilmoitukset julkaistaan seuraavien sääntöjen mukaisesti:

   Euroopan unionin julkaisutoimisto julkaisee 31 ja 32 artiklassa tarkoitetut ilmoitukset.

   Euroopan unionin julkaisutoimisto lähettää hankintaviranomaiselle tai hankintayksikölle 33 artiklan 2 kohdassa tarkoitetun julkaisemista koskevan vahvistuksen.

2. Lähetysmuodot ja menettelytavat, kun ilmoitukset lähetetään sähköisesti

   Ilmoitusten sähköisessä lähettämisessä sovellettavat komission vahvistamat lähetysmuodot ja menettelytavat ovat saatavilla internetosoitteessa ”http://simap.europa.eu”.

▼B

LIITE X

LUETTELO 30 ARTIKLAN 3 KOHDASSA TARKOITETUISTA KANSAINVÄLISISTÄ SOSIAALI- JA YMPÄRISTÖALOJEN SOPIMUKSISTA

ILO:n yleissopimus nro 87, joka koskee järjestäytymisvapautta ja järjestäytymisoikeuden suojelua.

ILO:n yleissopimus nro 98, joka koskee järjestäytymisoikeutta ja kollektiivista neuvotteluoikeutta.

ILO:n yleissopimus nro 29, joka koskee pakkotyötä.

ILO:n yleissopimus nro 105, joka koskee pakkotyön poistamista.

ILO:n yleissopimus nro 138, joka koskee vähimmäisikää.

ILO:n yleissopimus nro 111, joka koskee työmarkkinoilla ja ammatinharjoittamisen yhteydessä tapahtuvaa syrjintää.

ILO:n yleissopimus nro 100, joka koskee samanarvoisesta työstä maksettavaa samaa palkkaa.

ILO:n yleissopimus nro 182, joka koskee lapsityövoiman käytön pahimpia muotoja.

Otsonikerroksen suojelua koskeva Wienin yleissopimus ja siihen liittyvä Montrealin pöytäkirja otsonikerrosta heikentävistä aineista.

Vaarallisten jätteiden maan rajan ylittävien siirtojen ja käsittelyn valvontaa koskeva Baselin yleissopimus (Baselin yleissopimus).

Pysyviä orgaanisia yhdisteitä koskeva Tukholman yleissopimus (Tukholman yleissopimus).

Kansainvälisen kaupan kohteina olevia tiettyjä vaarallisia kemikaaleja ja torjunta-aineita koskevan ilmoitetun ennakkosuostumuksen menettelystä tehty Rotterdamin yleissopimus (UNEP/FAO) (PIC-yleissopimus) ja siihen liittyvät kolme alueellista pöytäkirjaa.

▼B

LIITE XI

KÄYTTÖOIKEUSSOPIMUKSEN MUUTTAMISTA SEN VOIMASSAOLOAIKANA 43 ARTIKLAN MUKAISESTI KOSKEVIIN ILMOITUKSIIN SISÄLLYTETTÄVÄT TIEDOT

1. Hankintaviranomaisen tai hankintayksikön nimi, tunnistenumero (jos tästä säädetään kansallisessa lainsäädännössä), osoite, myös NUTS-koodi, puhelin- ja faksinumero sekä sähköposti- ja internetosoite. Jos lisätietoja antaa jokin toinen yksikkö, tämän yksikön vastaavat tiedot.

2. CPV-koodit.

3. Kun kyseessä ovat käyttöoikeusurakat, NUTS-koodi, jolla ilmaistaan pääasiallinen suorituspaikka, ja kun kyseessä ovat palvelujen käyttöoikeussopimukset, NUTS-koodi, jolla ilmaistaan pääasiallinen suorituspaikka.

4. Kuvaus käyttöoikeussopimuksesta ennen muutosta ja sen jälkeen: rakennusurakan luonne ja laajuus, palveluiden luonne ja laajuus.

5. Soveltuvissa tapauksissa käyttöoikeussopimuksen arvon muutos, mukaan lukien muutoksesta aiheutuva hintojen tai maksujen nousu.

6. Kuvaus olosuhteista, joiden vuoksi muutos on tarpeen tehdä.

7. Päivä, jona käyttöoikeussopimusta koskeva päätös on tehty.

8. Mahdollisen yhden tai useamman uuden talouden toimijan nimi, osoite, myös NUTS-koodi, puhelin- ja faksinumero sekä sähköposti- ja internetosoite.

9. Tieto siitä, liittyykö käyttöoikeussopimus unionin varoilla rahoitettuun hankkeeseen ja/tai ohjelmaan.

10. Muutoksenhakuelimen nimi ja osoite sekä mahdolliset välitysmenettelyt. Muutoksenhaun määräaikoja koskevat tarkat tiedot tai tarvittaessa sen yksikön nimi, osoite, puhelinnumero, faksinumero ja sähköpostiosoite, josta nämä tiedot voi saada.

11. Ilmoituksen kohteena olevan yhden tai useamman sopimuksen kannalta merkityksellisten, *Euroopan unionin virallisessa lehdessä* aiemmin esitettyjen julkaisujen päivämäärät ja viitteet.

12. Päivä, jona ilmoitus on lähetetty.

13. Mahdolliset muut tiedot.